

سرمايه گذاري بين المللی در بازارهای مالی و نقش استانداردهای بين المللی حسابداری

وجود اطلاعات مالی قابل مقایسه و قابل فهم برای سرمایه‌گذار بین‌المللی ضروری است. در این میان ارائه اطلاعات براساس استانداردهای بین‌المللی توان درک و مقایسه آنها را افزایش داده و میزان موفقیت کشورها را در جذب این سرمایه‌گذاری‌ها دوچندان می‌سازد

پرلیز پیری

دانشجوی دوره دکترای حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی

چند کیمی

امروزه در اکثر بازارهای مالی جهان، روش‌های مبادله الکترونیکی اطلاعات رایج شده است. فن آوری اطلاعات نقش سرنوشت‌ساز خود را در حمایت و ارائه تصویر عملکرد بازارهای مالی از طریق خدمات داده‌ای هم‌زمان^۱ و ابزارهای جدید تجزیه و تحلیل اطلاعات مالی و عملکرد نشان داده است.

در این میان بسیاری از تحلیل‌ها تنها به واسطه قابلیت مقایسه و مربوط بودن اطلاعات مذکور قابل انجام است. توجه به این امر از آنجا حائز اهمیت است که بسیاری از کشورهای در حال توسعه نیازمند جذب س-ماهه گذاران بـ: الملل هستند. آنان حتم

تصمیم‌گیری، اطلاعاتی را درخواست می‌نمایند که شرط مفید بودن و قابلیت مقایسه حاصل شود. بنابراین یکی از موارد تاثیرگذار در دستیابی به منابع سرمایه‌ای فرامرزی، قوانین و مقررات گزارشگری در کشورها، مود سwayne گذار، است که

واژه‌های کلیدی
واژه‌های کل
بورس اوراق
استانداردها

آشکار است.
۳- سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی: شامل سرمایه‌گذاری بین‌المللی با هدف ایجاد منافع پایدار برای سرمایه‌گذار در شرکت‌ها و واحدهای تجاری مستقر در یک کشور خارجی است که توسط شرکت‌های چند ملیتی انجام می‌شود.

۴- سرمایه‌گذاری خارجی در سبد مالی: سرمایه‌گذاری افراد مقیم یک کشور در بازارهای مالی و بورس اوراق بهادر کشورهای دیگر است. همان‌گونه که اشاره شد در هر چهار شکل جريان سرمایه، وجود اطلاعات مالی قابل مقایسه و قابل فهم برای سرمایه‌گذار بین‌المللی ضروری است. در این میان ارائه اطلاعات براساس استانداردهای بین‌المللی توان درک و مقایسه آنها را افزایش داده و میزان موفقیت کشورها را در جذب این سرمایه‌گذاری‌ها دوچندان می‌سازد. بدین ترتیب عوامل تعیین‌کننده در سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی که در تعیین محل سرمایه‌گذاری نقش اساسی دارند عبارتند از (Pruce, 1993):

۱- قوانین و مقررات کشور میزان شامل قوانین و مقررات عملیاتی و مالی و استانداردهای داخلی یا بین‌المللی.

۲- میزان نیاز و وضعیت رشد و توسعه کشور یا بازار مربوطه.

۳- میزان حمایت و علاقه‌مندی کشور ذی‌ربط با توجه به اصول عقیدتی و سیاسی و تاریخی آن کشور.

۴- ویژگی‌های اقتصادی و رقابتی.

۵- وضعیت اطلاع‌رسانی و رعایت استانداردهای مربوط به ارائه و استخراج اطلاعات، که استانداردهای حسابداری در این زمینه نیز موثر است.

ضرورت جذب سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی با توجه به وضعیت تولید ناخالص داخلی کشورهای مختلف جهان که در نمایشگر ۱ ارائه شده است کاملاً آشکار است. به نظر می‌رسد بهترین عامل پدیده کسر رشدی کشورهای در حال توسعه و خصوصاً خاورمیانه، کاهش پایدار و مستمر جريان سرمایه‌گذاری خارجی در دهه‌ی ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ و عدم رشد بخش خصوصی و قوانین و مقررات دست‌پایگیر

و سرمایه کشورهای مورد بررسی، ارائه شده و در نهایت وضعیت پذیرش استانداردهای مذکور در کشورهای مختلف و مشکلات و مسائل آن مورد بررسی قرار گیرد.

(IAS)^۲، کمیته‌ی استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASC)^۳ و اصول پذیرفته شده عمومی حسابداری (GAAP)^۴.

در حال حاضر یکی از پیشرفت‌های شگرف تمدن بشری استفاده از سیستم مبادله الکترونیکی اطلاعات جهت انجام تصمیمات اقتصادی موثر در بازار سرمایه کشورهای مورد سرمایه‌گذاری بوده است. بدین معنی دست‌یابی به اطلاعات مربوط و قابل مقایسه برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و انجام فعالیت‌های فرامیلتی مستلزم استفاده از اطلاعات با مبنای قابل اعتماد، مربوط و قابل مقایسه بوده است. تهیه اطلاعات با ویژگی‌های مذکور جهت کاهش زمان دست‌یابی به اطلاعات در بازارهای سرمایه کشورهای ذیریط، موجب کاهش رانت اطلاعاتی مربوط به تأخیر زمانی ارسال و افشا اطلاعات می‌شود. با این توضیح مشخص است که استانداردهای حسابداری داخلی کشور جهت ارائه این تصویر ممکن است جوابگو نباشد زیرا استانداردهای ملی هر کشوری که مبنای تهیه اطلاعات مذکور قرار می‌گیرد تابع عوامل مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و تاریخی می‌باشد. به این ترتیب تهیه اطلاعاتی مفید برای سرمایه‌گذاران فرامرزی در بازارهای جهانی، مستلزم به کارگیری استانداردهای بین‌المللی حسابداری یا مبنای مناسب گزارشگری مالی براساس نیاز آن استفاده کنندگان بوده که ممکن است استانداردهای مربوطه کشورهای مورد سرمایه‌گذاری برای فرایند تصمیم‌گیری آنان موثر نباشد و چه بسا به خاطر همین قوانین و مقررات موجود عدم موفقیت کشورها و خصوصاً کشورهای در حال توسعه در جذب سرمایه‌گذاری و پیشرفت اقتصادی می‌شود.

در این مقاله سعی می‌شود با توجه به آنچه که مطرح گردید ابتدا سرمایه‌گذاری بین‌المللی و نقش آن در توسعه اقتصادی کشورها تشریح شده و سپس سیر توسعه استانداردهای بین‌المللی حسابداری و نیز ضرورت استانداردهای مذکور با ارائه نمونه‌های عینی از وضعیت بازارهای مالی

نمایشکر ۱ وضعیت تولید ناخالص ملی کشورهای پیشرفته و در حال توسعه

سال ۱۹۹۱-۲۰۰۰	نرخ رشد سالانه (درصد) تولید ناخالص داخلی ۱۹۸۱-۹۰	۱۹۷۱-۸۰	تولید ناخالص داخلی ۲۰۰۱ میلیارد دلار جاری	تولید ناخالص داخلی سالانه ۲۰۰۱ به دلار جاری	شرح
۲/۶	۲/۰	۲/۷	۳۰۷۷۹۰	۵۲۶۰	جهان کشورهای بادرآمد بالا
۲/۴	۲/۱	۲/۲	۲۴۰۰۸۸	۲۶۹۶۲۶	کشورهای پیشرفته صنعتی
۲/۳	۲/۱	۲/۲	۲۰۰۶۲۲	۲۹۰۷۲۶	کشورهای گروه هفت
۲/۲	۲/۲	۲/۲	۱۰۰۸۲	۲۶۰۲۲۲	ایالات متحده امریکا
۱/۳	۱/۳	۴/۰	۲۱۶۶	۲۲۰۸۵۷	ژاپن
۱/۷	۲/۲	۲/۷	۱۰۸۵۶	۲۲۰۹۶۲	آلمان
۲/۰	۲/۹	۲/۲	۲۳۵۶	۱۷۰۲۱۳	کشورهای صنعتی پیشرفته غیر گروه هفت
۲/۰	۲/۳	۲/۲	۶۰۰۹۰	۲۰۱۱۱۳	حوزه یورو
۶/۱	۷/۲	۹/۵	۵۳۱	۱۶۱۹۵	اقتصادهای نو خاست صنعتی آسیا کشورهای بادرآمد متوسط و پایین
۷/۷	۷/۲	۹/۶	۱۰۵۷۲	۹۵۶	آسیای شرقی و حوزه پاسیفیک
۱۰/۱	۹/۲	۹/۲	۱۰۱۵۰	۹۱۲	چین
۴/۲	۶/۳	۷/۹	۱۳۵	۶۷۹	اندونزی
۵/۲	۵/۷	۲/۱	۶۲۲	۴۶۸	آسیای جنوبی
۵/۶	۵/۸	۲/۰	۲۹۵	۴۸۰	هند
۲/۳	۱/۱	۵/۹	۱۰۸۲	۲۰۷۸	آمریکای لاتین و حوزه کارائیب
۲/۷	۱/۰	۸/۰	۵۰۲	۲۰۹۱۷	برزیل
۲/۵	۱/۸	۹/۷	۶۱۸	۶۱۲۲	مکزیک
۴/۵	-۱/۵	۲/۰	۲۸۹	۷۱۶۵	آرژانتین
-۱/۷	۱/۷	۲/۵	۹۷۷	۲۰۱۰	اروپا و آسیای مرکزی
-۴/۰	۱/۵	۲/۷	۳۱۰	۲۰۱۲۷	فرانسیون روسیه
۲/۵	۵/۲	۴/۱	۱۲۸	۲۰۱۱۰	ترکیه
۲/۷	-۱/۷	۵/۱	۱۷۶	۲۰۳۴۵	لهستان
۲/۲	۲/۵	۹/۵	۵۸۸	۲۰۰۹۹	خاورمیانه و شمال آفریقا
۲/۲	۰/۴	۱۰/۲	۱۸۸	۸۰۲۲۹	عربستان سعودی
۲/۱	۲/۷	۱/۸	۱۱۳	۱۰۵۹۵	ایران
۲/۴	۵/۵	۹/۶	۹۶	۱۲۴۴	مصر
۲/۲	۱/۷	۲/۲	۲۰۶	۲۰۵۲	آفریقای زیر صحرا
۱/۷	۱/۳	۲/۵	۱۱۲	۲۰۵۴۲	آفریقای جنوبی
۲/۶	۱/۱	۲/۷	۲۱	۲۱۶	نیجریه

Source: World bank global Economic Prospects, 2003.

است. در برخی کشورها هیئت‌های استانداردگذار حرفه‌ای، استانداردگذاری را تهیه می‌نمایند در حالی که در برخی از کشورهای دیگر، دولتها و

سیر توسعه استانداردهای بین‌المللی حسابداری سیر توسعه استانداردهای بین‌المللی حسابداری از تاریخچه طولانی برخوردار

بوده است. در ادامه مقاله با توجه به نقش استانداردهای بین‌المللی در سرمایه‌گذاری‌های خارجی، سیر توسعه این استانداردها و ضرورت‌ها ارائه می‌شود.

در خصوص تدوین چهل استاندارد اصلی به توافق نامه مشترکی دست یافتند. با تهیه و تکمیل موفقیت‌آمیز این استانداردها، IOSCO پذیرفت تا از IASC و مصوبات آن در کلیه بازارهای جهانی و تجاری دنیا حمایت نماید. IASC تا سال ۱۹۹۹ توانست تدوین این ۴۰ استاندارد پایه‌ای را به انجام رساند، در سال‌های اخیر یک تغییر ساختاری (همانند هیئت استانداردهای حسابداری مالی^۸) (FASB) تجربه می‌نماید. در سال ۲۰۰۰ اساسنامه جدید IASC به تصویب رسید و نام "هیئت قانون‌گذاری استانداردهای بین‌المللی"^۹ به هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB)^{۱۰} تغییر یافت. سپس هیئت مدیره جدید IASB انتخاب شده و به IASC معروف گردید و از آوریل سال ۲۰۰۱ کار خود را آغاز نمود.

ضرورت استانداردهای بین‌المللی حسابداری

با شروع هزاره جدید، عملیات بین‌المللی اقتصادی همراه با فعالیت‌های جهانی دیگر با سرعت چشم‌گیری گسترش یافته است. تجارت بین‌المللی چند ملیتی و سرمایه‌گذاری‌های خارجی و فرامرزی که خصوصاً در کشورهای در حال توسعه از منابع ضروری سرمایه به شمار می‌رود، هم چنین افزایش تعداد شرکت‌های چند ملیتی و عرضه اوراق بهادار و اوراق قرضه در سطح بین‌المللی، با رشد عظیمی در دهه اخیر مواجه گردیده است. این افزایش رشد در عرصه معاملات بین‌المللی سرمایه‌گذاری‌های گسترده در بازارهای اوراق بهادار کشورهای مختلف، ضرورت توجه بیشتر به استانداردهای بین‌المللی حسابداری را آشکار می‌سازد.

همان‌گونه که در نمایشگر ۲ ارائه شده است، ارزش اوراق بهادار عرضه شده در محدوده جغرافیایی مشخص شده از حدود ۵۷,۷۲۵ میلیون دلار در سال ۱۹۹۵ به ۱۵۱ میلیون دلار در سال ۱۹۹۹ افزایش یافته است که نشان‌دهنده رشدی در حدود ۲/۸ برابر است.

با توجه به نمایشگر ۲ روشن می‌شود که حجم اوراق بهادار عرضه شده در

نمایشگر ۲ - اوراق بهادار بین‌المللی عرضه شده به وسیله شرکت‌ها و فروش در بازار داخلی

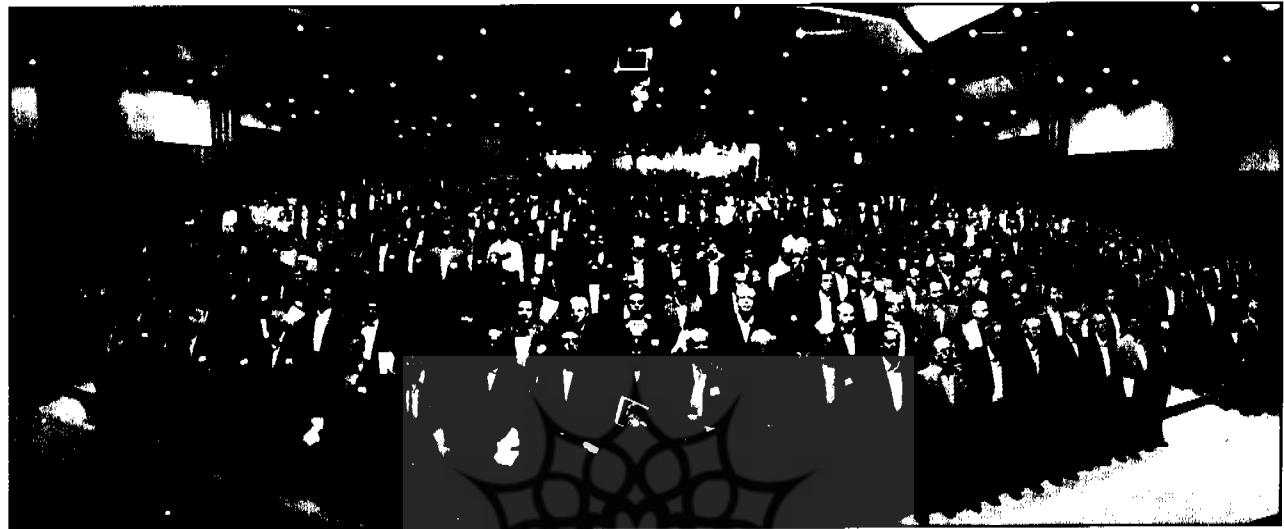
محدوده جغرافیایی	سال ۱۹۹۵ - م دلار	سال ۱۹۹۹ - م دلار
آمریکای شمالی	۱۱,۳۰۷	۲۲,۹۶۲
اروپا	۲۱,۵۲۶	۸۲,۸۰۹
آفریقای مرکزی	۱,۷۷۹	۲,۱۷۲
آسیا - حوزه اقیانوس آرام	۱۲,۲۲۵	۲۱,۲۱۹
آمریکای لاتین	۸۷۸	۷۲۱
جمع کل	۵۷,۷۲۵	۱۵۱,۸۸۷

قانون‌گذاران دولتی این وظیفه را به عهده دارند. به این دلیل به نظر می‌رسد حسابداری بین‌المللی در قرن بیست شاهد درجه بالایی از تنوع بوده است به گونه‌ای که این موضوع به عنوان یکی از محورهای اساسی کنگره بین‌المللی حسابداران در سال ۱۹۷۲ تعیین گردید.

حسابداران برخی کشورهای مشارکت کننده در کنگره خواهان کاهش میزان تنوع در حسابداری بین‌المللی بوده‌اند در نتیجه در سال ۱۹۷۳ IASC تشکیل گردید (Choi, 2002) که پایه گذاران آن از هیئت‌های حسابداری کشورهای استرالیا، کانادا، فرانسه، ژاپن، مکزیک، هلند، آلمان غربی، ایرلند، انگلیس و امریکا بوده‌اند. یکی از اهداف اصلی این کمیته، هماهنگ‌سازی استانداردهای بین‌المللی حسابداری در سطح جهان بوده است.

هماهنگ‌سازی را می‌توان به عنوان فرایند کاهش درجه تنوع در جریان انجام عملیات و گزارشگری در حسابداری بین‌المللی تعریف نمود. پس از تاسیس IASC، فرایند تدوین و توسعه استانداردهای بین‌المللی حسابداری توسط عمل کاسته شود. در سال ۱۹۹۳ پروژه مذکور کامل شد و ده استاندارد، تجدید نظر شده و به تصویب رسید. در سال ۱۹۹۴ اسازمان بین‌المللی کمیسیون بورس اوراق بهادار (IOSCO)^۷ به IASC فشار آورد که یک مجموعه کامل استانداردهای پایه‌ای و اصلی را طراحی و ارائه نماید. در سال ۱۹۹۵ کمیته بین سال‌های ۱۹۷۴ تا ۱۹۷۹ تعداد سیزده استاندارد بین‌المللی حسابداری صادر نمود و علی‌رغم هماهنگی‌های مختلف در

گزارشی از همایش نظارت در صنعت بانکداری

این همایش چندین ویژگی قابل تأمل با خود به همراه داشت:

اول موضوع همایش، یعنی نظارت در صنعت بانکداری بود. البته خوانندگان محترم مطلع اند که دامنه توجهات علمی - تخصصی انجمن محدود به حوزه حسابداری، حسابرسی و بازار سرمایه نمی شود بلکه شورای عالی محترم انجمن در راستای تعهدات حرفه ای خود، هراز چندی با برگزاری همایش های خاص صنعت بانکداری و بیمه ضرورت پرداختن به این مباحث و اهمیت و نقش آن در شکوفایی اقتصاد ایران اسلامی را مورد تأمل قرار می دهد.

در اینجا مجله "حسابدار" مراتب تشکر و قدردانی خود را از هیات مدیره محترم بانک های دولتی و خصوصی کشور، رئیس کل و مدیران محترم بانک مرکزی که با همیاری و هم اندیشی خود مشوق انجمن در برگزاری این همایش بودند، اعلام می دارد.

دومین نکته خاص این همایش، استقبال

اولین هم اندیشی سراسری حرفه در سال ۱۳۸۴ توسط انجمن حسابداران خبره ایران برگزار گردید. طبق اساسنامه، بخشی از فعالیت های انجمن حسابداران خبره معطوف به برگزاری سمینارها و همایش های علمی و حرفه ای به منظور اع்�تلای سطح علمی اعضاء و تبادل نظر بین اندیشمندان و صاحب نظران می گردد.

بعد از همایش های گوناگون حرفه ای در زمینه حسابداری و حسابرسی که در سال ۸۳ از طرف انجمن حسابداران خبره، جامعه حسابداران رسمی و انجمن حسابداری ایران برگزار و شاهد آن بودیم. انجمن اولین هم اندیشی خود را در سال جدید با عنوان "نظارت در صنعت بانکداری" در روزهای ۱۹ و ۲۰ اردیبهشت ماه ۸۴ در سالن همایش های رازی (که کم کم گرایا محل دائمی همایش های سراسری حسابداری و حسابرسی تلقی می گردد) برگزار نمود.

ابوالقاسم فغایران
رئیس شورای عالی

hosseini khastui
دیری علمی سمینار

داشتند دنیای بانکداری دنیای شگفت‌انگیزی است و پرداختن به شگفتی‌ها خود اقدامی است شگفت. آنگاه که برای دسترسی و کسب اطلاعات بیشتر درباره مواردی همانند ساختار سازمانی و تشکیلاتی خارج از دنیای تیلوریسم، مدیریت دارایی و بدھی، مدیریت ریسک، مدیریت نقدینگی و کفایت سرمایه برمبنای موازین بین‌المللی و این اواخر راهبری سازمانی یا حاکمیت سهامی به منابعی مانند سایت‌های اینترنت مراجعه می‌شود. کثرت مطالب درحدی است که در پاره‌ای موارد از این که دوره عمر برخوردار از منطقه برای خواندن آنها کافی نیست به هراس می‌افتیم و دنیایی عجیب در مقابل روی قرار می‌گیرد. انجمن حسابداران خبره ایران برای آگاهی و ادامه مطالب درباره چنین پدیده‌ای تصمیم گرفت آليس بشود برای رفتن به دنیای عجایب.

در خاتمه ایشان به بخش جدی و پر مخاطره سخت‌افزاری سمینار اشاره داشتند که مدیریت اجرایی سمینار جناب آقای منیری کماکان با در نظر گرفتن محدودیت‌ها، انتخاب مکان جغرافیایی سمینار، کسب اطلاعات از تعداد مشارکت‌کنندگان، محل برگزاری، زمان برگزاری، چگونگی اجرا، تامین مالی و سایر اقدامات مرتبط را با پس‌گیری‌های مداوم به بهترین شکل برطرف نمودند. بدینوسیله مجله "حسابدار" هم مراتب سپاس و قدردانی خود را از خدمات بی‌دریغ ایشان و کلیه همکارانشان در بخش اجرایی اعلام می‌دارد. پس از سخنان دبیر علمی سمینار، جناب آقای ابوالقاسم فخاریان رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره ضمن خیر مقدم به کلیه حاضرین در جلسه ... در بخشی از سخنان خود فرمودند این دو مین بار است که انجمن توفیق می‌یابد به اتفاق سیستم بانکی کشور سمیناری با این گسترده‌گی

کم‌نظیر مسئولین محترم بانکهای کشور، بورس اوراق بهادار تهران و اندیشمندان و صاحب‌نظران عرصه مالی بود که با حضور فعال و ارائه سخنرانی‌های علمی موجب شدند که این همایش در اولین ساعت با سخنرانی علمی آغاز به کار نماید.

دکتر حسین عبده‌تبیریزی سوم، جدول زمانی همایش بود که آهنگی متفاوت با سایر همایش‌ها می‌نوشت و آن اعلام ساعت ۱۴ به عنوان ساعت خاتمه همایش در هر دو روز، بعد از اقامه نماز و صرف ناهار بود.

این همایش بعد از سرود مقدس جمهوری اسلامی و نوای ملکوتی و روح‌بخش قرآن مجید با سخنان گرم و صمیمی آقای هوشنگ خستوی عضو محترم شورای عالی انجمن که مسئولیت دبیر علمی سمینار را به عهده داشت آغاز شد.

دکتر هادی مهدویان ایشان سخنان خود را با طلیعه سخنان خود که در اولین سمینار مسائل بانکی که در دی‌ماه سال ۸۲ برگزار شده بود و به پیروی از گفتار شادروان شامل در مقدمه‌ای بر حافظ آغاز نمودند که: "چیست این بانک و بانکداری که در جای جای زندگی روزمره نمود می‌کند، با کسب و کار و فعالیت آمیخته است. ناکارآمدش می‌خوانند اما نقدینگی و پسانداز خود را با تمایل و اطمینان کامل به آن می‌سپارند و همه غمze‌هایش را در باز پس‌گیری وجوده خود خردیار می‌شوند. ناکارآمدش می‌دانند ولی بی‌شایه و از ته دل معتمدش می‌دانند. در هر نقطه و مکان جغرافیایی با آن تعامل دارند و برای انجام معامله چون معبدی در صفحه انتظارش می‌نشینند. براستی این صنعت که چون طاوس علیین هرگاه خود می‌خواهد چتر اطلاعاتی را به میزان خود خواسته می‌گشاید و در تفکر نازیابی پاهاش نیست." در ادامه بیان

منصور شمس‌احمدی
دبیر اجرایی سمینار

متفاوت است، گاهی این نظارت در نهاد نظارتی واحدی متمرکز است و نظارت بر هر سه بازار پول، بیمه و سرمایه تحت نظر مدیر واحدی انجام می‌شود و گاه نیز سه مقام ناظر مستقل براین بازارها نظارت دارند. فارغ از ساختار تشکیلاتی نظارت حاکم بر بازارهای مالی، نظارت بر سنجش مالی اقتصاد از قواعد روشی تبعیت می‌کند و چارچوب‌های جا افتاده‌ای دارد. در چه حالت دخالت دولت بر امنیت نظارت در کشورهای با عمق مالی متفاوت، با یکدیگر فرق می‌کند. هرچند که نظارت موضوعی "حاکمیتی" است و علی‌الاصول در حوزه‌ی عمل دولتها است اما دولتهای بسیاری نظارت مالی را به خارج از مجموعه خود واگذار می‌کنند. در بسیاری از کشورهای بانک مرکزی استقلال یافته است و سیاست پولی مستقل کشور را به اجرا درمی‌آورد امور نظارت بر بانک‌ها از بانک مرکزی منفک شده و به نهاد نظارتی واگذار شده است که نهایتاً ساختار خصوصی دارد. ساختار خصوصی نظارت در بخش بیمه و بازار سرمایه نیز به اجرا درآمده است. بنابراین در ساماندهی امر نظارت این که چه بخش‌هایی از نظارت در حیطه‌ی عمل مستقیم دولت باقی می‌ماند، قابل بررسی است.

دکتر هادی مهدویان، تحت عنوان "اصلاح و توسعه نقش نظام بانکی در اقتصاد ملی" در اقتصاد ایران طی دهه‌های اخیر خصوصاً در طول سالهای برنامه دوم و توسعه اقتصادی، نقش نظام بانکی در توسعه اقتصادی ملی، هم به لحاظ تامین منابع مالی سرمایه‌گذاری و هم تامین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی، به شدت گسترش یافته است. یکی از دلایل عدمه این توسعه آن بوده است که به فراخور و متناسب با رشد اقتصادی

برپای نماید. اکنون این همایش براساس ابراز علاقه و نیاز مدیریت نظام بانکی کشور و پدیدآوری فرصتی دوباره برای تعمیق بخشی به مباحث ارائه شده و طرح مقوله‌های جدید در دستور کار انجمان قرار گرفت.

مباحث قابل طرح در سمینار قطعاً بر سیستم‌های حسابداری و کار حسابداران که در همه عرصه‌های اقتصادی وظیفه‌دار اطمینان بخشی به ذینفع‌ها نسبت به سلامت، گردش کارها و سودمندی اطلاعات می‌باشند تأثیر می‌گذارد و ما را بر آن می‌دارد تا از منظر خویش سهم و نقش خود را تقویت و استعکام بخشیدن به سیستم بانکداری و اعمال کنترل مدیریت و سنجش عملکرد را دقیق‌تر بیابیم و برایفای ثمر بخش تر این نقش همت گماریم. اهم مباحث قابل طرح در این سمینار را به اجمال می‌توان بقرار زیر برشمود: ۱) اهمیت صنعت بانکداری به عنوان یکی از شریانهای مهم اقتصادی کشور، ۲) ویژگی‌ها، اختصاصات و پیچیدگی‌های صنعت بانکداری و اهمیت درک و تحلیل آثار این خصوصیات برکارکرد مطلوب بانک‌ها، ۳) ضرورت و سمت‌گیری صنعت بانکداری کشور به سوی تحول و بهره‌برداری از الگوهای طراح جهانی، ۴) بر جسته نمودن نقش نظارت، کنترل و مسئولیت خواهی در سیستم بانکی. ایشان در پایان موفقیت این سمینار در دستیابی به اهداف تعیین شده و سربلندی و سرافرازی ایران عزیز را خواستار شدند.

فرازهایی از مطالب ارائه شده در روز اول همایش: دکتر حسین عبده‌تبریزی، تحت عنوان "نهادهای نظارتی در بازارهای مالی" الگوهای نظارتی در بازار مالی هر کشور

دکتر ولی‌الله سیف

محمد منیری
دیر اجرایی سمینار

دکتر محمد طبیبان

پس اندازها بوده است. از آنجاکه طی دهه‌های اخیر بازارهای پولی و مالی به شدت بیشتری در هم تبادله شده‌اند مشکلات و مسائل جدیدی نیز در بازارهای پولی و مالی ظاهر شده که نقش بالقوه بانک‌های مرکزی را افزایش داده است. برای مثال نیاز به وجود یک سیستم پرداخت یکپارچه و نظارت‌های خاص که برای حفظ سلامت مالی در دنیای پول الکترونیکی و بازارهای مالی به هم پیوسته جهانی مطرح می‌شود از ملاحظات جدید است. به دلیل سنگینی بار این‌گونه وظایف تجربه‌ی جدیدی که مورد توجه قرار گرفته و اگذاری بعضی از نقش‌های نظارتی دولتی و بانک مرکزی به نهادهای غیردولتی است. نمونه این امر تشکیل "موسسه مستول خدمات مالی (FSA)" در انگلستان است که از سال ۲۰۰۰ بر حسب قانون خاصی ایجاد شد.

ولی الله سیف، تحت عنوان "کفایت سرمایه در بانک‌ها"

تحلیل موضوع نظارت بر بانک‌ها در نظام بانکی جمهوری اسلامی ایران و نقش بانک مرکزی در فرایند تدوین الزامات حاکم براندازه‌گیری کفایت سرمایه بانک‌ها در ایران و هم چنین تحلیل آئین‌نامه کفایت سرمایه ارائه شده از سوی بانک مرکزی بستری را در اختیار می‌گذارد که برایه آن می‌توان ضمن بهره‌گیری از اطلاعات صورت‌های مالی بانک‌های دولتی، اقدام لازم در خصوص توصیف روند نسبت کفایت سرمایه در طول دوره زمانی مشخص و تعریف شده‌ای را به عمل آورد. براین اساس ارائه تصویری روشن از وضعیت کفایت سرمایه در ده بانک دولتی ایران در سال‌های (۱۳۷۳-۸۲) پرداخته شد.

ادامه در صفحه ۳

کشور، نهادهای بازار سرمایه در اقتصاد ایران رشد نداشته است و دلیل این امر نیز عدم توسعه نهادها، ابزارها و مکانیزم‌های پوشش خطر و ناطمنانی در اقتصاد کشور است که در قیاس با کشورهای مشابه از وضعیت مخاطره‌آمیزتر و ناطمنانتری در فضای سرمایه‌گذاری برخوردار است. به دلیل نقش و حضور نظام بانکی کشور طی دهه اخیر در اقتصاد ملی به سرعت و شدت افزایش یافته است، اما مایر اصلاحات ساختاری و نهادی لازم مناسب با این افزایش نقش و حضور محقق نشده است. رهایی نظام بانکی از سیطره مالکیت و مدیریت دولت، آزادسازی نیروهای عرضه و تقاضا به منظور ایجاد شتاب بیشتر در فرایند تجهیز، احالة نقش وسیع‌تر به بخش خصوصی در حوزه فعالیت‌های بانکی و بالاخره تنظیم قوانین و مقررات احتیاطی ناظر بر سلامت مالی، کفایت سرمایه، و بازیافت تسهیلات بانکها از جمله اقداماتی است که می‌باید با سرعت و دقیق‌تری مورد نظر قرار گیرد.

هوشمنگ خستوی

هوشمنگ نادریان

دکتر محمد طبیبیان، تحت عنوان "نقش نظارتی بانکهای مرکزی" به طور سنتی بانکهای مرکزی از طریق نظارت بر مراحل بسط حجم پول و اعتبار، وظیفه پیش‌بینی بحران‌های پولی و تدارک تمهیدات لازم برای جلوگیری از آنها را به عهده داشته‌اند، طبعاً بانک‌های مرکزی در کشورهای مختلف دو نقش مهم را ایفا کرده‌اند و یا ایفای این نقش‌ها را تحت نظم و قانونمندی در آورده‌اند. یکی ایفای نقش "آخرین ملجاء وام" و دیگری به نوعی حمایت از پس‌اندازها و یا کمک به ایجاد و تداوم سازوکارهای بیمه

سه قرن ارزشیابی دارایی‌ها

نوشته: إلروی دیمسون و مسعود موسویان

ترجمه: قاسم محسنی دمنه

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد کرج

تأثیرگذار در علم مالی
دارد.

ساختار این مقاله چنین است: در قسمت اول، مقالاتی را که در دو مفهوم بدء-بستان بین ریسک و بازدهی و تأثیر آربیتراز در ارزشیابی دارایی‌ها پیشتر بوده‌اند، معرفی می‌کیم. در قسمت دوم به تئوری پرتفولیو و پیامدهای حرکت هم‌زمان [کوواریانس]

بین بازدهی‌های اوراق بهادر و چگونگی دخیل کردن ریسک در تصمیمات توسط سرمایه‌گذاران، تحلیل شرایط تعادلی^۱، و شرایط بدون آربیتراز را فراهم آورده‌اند. این مقاله نگاهی تاریخی به این تحقیقات اولیه را برای مباحث مربوط به بهینه‌سازی میانگین واریانس^۲، تجزیه

تئوری ارزشیابی دارایی‌های مالی به مقاله معروف برنولی در سنت پترزبورگ به سال ۱۷۳۸ برگردید. از آن زمان چند ده مقاله تحقیقاتی در مورد ارزشیابی دارایی‌ها و مشتقات^۱ آنها در قرن بیستم منتشر شده که سهم بهسازی در پیشرفت این تئوری داشته‌اند. این تحقیقات سنگ بنای

۱۶ تجزیه

به حالات مختلف آن بتوان یک احتمال عددی منسوب کرد؛ خواه این احتمال عددی واقعی باشد و یا ذهنی و براساس عقاید آن فرد. اگر نتوان به حالات مختلف احتمال عددی نسبت داد آن‌گاه، گریم که شرایط عدم اطمینان حاکم است.

بر شالوده‌ای که بین ریسک و عدم اطمینان تفاوت قائل بود، آرو و دبرو مدلی از تعادل عمومی معرفی کردند که در اقتصاد و علم مالی یک مدل اساسی محسوب می‌شود. کار آنها با انتشار یک سری از مقالات شروع شد. به عنوان مثال مقاله آرو (در سال ۱۹۵۱) و مقاله دبرو (در سال ۱۹۵۱) و مقاله آرو و دبرو (در سال ۱۹۵۴). آنان فرض می‌کردند که بازارها کاملند - یعنی به تعداد کالاها بازار نیز وجود دارد - و آن را چارچوبی برای تعادل عمومی قرار دادند. چون هر کالا براساس مشخصات نظیر مشخصات فیزیکی، محل و زمانی که در دسترس قرار می‌گیرد و شرایط طبیعی اش در زمان عرضه، تعریف می‌شود؛ بنابراین کارآیی مورد نظر پارتو وقتی در مدل آرو- دبرو حاصل می‌شود که تعداد بازارها نامحدود باشند. بنابراین آرو خودش از چارچوبی که فقط برای بازارهای کامل‌آ کارآ قابل استفاده است راضی نبود. تئوری تعادل عمومی آرو در بازارهای غیرکامل دارایی، در سال ۱۹۵۲ توسط وی ارائه شد. وی نشان داد که می‌توان با استفاده از ساختار موقتی اقتصاد، تعادلی را با تعداد محدودتری از بازارهای به دست آورد. او توضیح داد که چگونه یک نفر می‌تواند برای حل مسئله عدم اطمینان در بازارهای تقریباً کامل

قضیه کل نتایج قابل حصول در نظر گرفته نمی شد. در عوض وی عنوان کرد که "تعیین ارزش یک چیز باید براساس قیمت آن، بلکه باید براساس مطلوبیتی که دارد باشد." برخولی عنوان کرد که افزایش ثروت باعث افزایش مطلوبیت می شود که به طور معکوس با مقدار کالاهای در اختیار فرد رابطه دارد [یعنی نزولی بودن مطلوبیت نهایی]. از این طریق وی توانست رابطه بدۀ-بستان را بین تغییرات مورد انتظار در ثروت و رسک متناسب بدان، تشریح کند.

در خلال قرن هیجدهم و نوزدهم، مفهوم مطلوبیت برنولی تحت سلط ریاضی دانان و نه اقتصاددانان بود. در آن زمان، اقتصاددانانی نظری بنام مستقل اثمری مطلوبیت را به عنوان عصر اصلی علم اقتصاد به وجود آوردند. از اواخر قرن نوزدهم به بعد، عقیده برنولی در مورد نزولی بودن مطلوبیت نهایی، در مرکز توجه علم اقتصاد قرار گرفت به خصوص در کارهای جیوانز، منجر، والراس و مارشال. برنولی هم چنین مفهوم حداکثرسازی مطلوبیت مورد انتظار را نیز بیان کرده بود. اما علی رغم تاییدات لاپلاس و دیگران، روش برنولی قبل از ارائه تئوری مطلوبیت مورد انتظار توسط وان نیومون و مورگنسترن و ساویچ، تاثیر اندکی در علم اقتصاد و تصمیم‌گیری در شرایط ریسک گذاشت.

اکنون مفهوم ریسک در همه جای علم اقتصاد و به خصوص اقتصاد مالی سایه انکشاف است. نایت، بین ریسک و عدم اطمینان^۶ تفاوت قائل شد. شرایط ریسکی وقتی وجود دارد که یک فرد، با اتفاقی احتمالی سروکار داشته باشد که

مسی پردازیم. حاصل این مباحثت، عتمده ترین مدل‌های ارزشیابی دارایی‌هاست که در بخش سوم به آن خواهیم پرداخت.

این مقاله برگرفته از مقاله‌ای تحت عنوان سه قرن تئوری ارزشیابی دارایی‌است که توسط الروی دیمسون و مسعود موسویان به سال ۱۹۹۹ منتشر شده است.^۲ برای کاهش حجم مقاله جهت تطبیق با معیارهای مجله حسابدار بخش آخر مقاله که در مورد ارزشیابی حق اختیارهاست کلاً حذف شده و قسمت‌هایی از اصل مقاله نیز که نبودشان لطمه‌ای اساسی به مفاهیم اصلی مقاله نمی‌زد نیز حذف شده‌اند. ترجمه حاضر تطابق جمله به جمله با متن اصلی ندارد و آنچه در داخل علامت [] آمده است همگی از مترجم و به منظور توضیح بیشتر مطالب آورده شده‌اند.

می توان بیشتر موضوعات مطرح در علوم مدرن مالی را در مقاله‌ای که توسط دانیل برنولی در آکادمی علوم امپریال در سنت پترزبورگ ارائه شده، ریشه یابی کرد. برنولی یک سری مطالبی بیان کرد که اکنون هسته اصلی اقتصاد مالی مدرن را تشکیل می‌دهند. برنولی این قضیه را که "ارزش مورد انتظار عبارت است از حاصل ضرب عواید^۵ ممکنه در تعداد راههای دست یابی به آن عواید و سپس تجمعی این حاصل ضرب‌ها و تقسیم آنها بر تعداد کل راههای ممکن "مورد بررسی قرار داد. وی این قضیه را رد کرد چرا که در این

به این سوال توجه کرده که چگونه یک فرد می‌تواند مطمئن شود، احتمال خیلی کمی وجود دارد که ثروتش به کمتر از حد غیرقابل قبولی برسد، در واقع همان مسئله اساسی که مورد توجه مارکوویتز نیز بوده است. مسئله ارائه شده توسط رُی که در آن رسک به عنوان یک متغیر مستقل و سود مورد انتظار به عنوان متغیر وابسته مطرح شده است، از نظر متخصصان مالی یک مسئله استاندارد بوده است. شاید چون مقاله گزینش رسک سبد سرمایه‌گذاری [مارکوویتز] چند ماهی زودتر منتشر شد، عموماً مارکوویتز را پدر تئوری پرتفولیو می‌خوانند.

تobin (۱۹۵۸) با نشان دادن اینکه کدام پرتفولیوی کارآ بایستی توسط سرمایه‌گذار نگهداری شود، تحلیل مارکوویتز را یک قدم جلوتر بردا. وی بیان کرد که چگونه یک سرمایه‌گذار وجوه خود را بین یک دارایی بدون رسک و قابل نقد (نظری خود وجه نقد و یا اوراق دولتی^{۱۰}) و یک دارایی رسکی (نظری یک ورقه قرضه و یا یک پرتفولیوی مستشكل از سهام) تقسیم می‌کند. وی نشان داد که "ترکیب مناسب از دارایی‌های غیرنقد از نسبت آنها در کل دارایی‌ها مستقل است." براین اساس می‌توان تصمیمات سرمایه‌گذار را وقتی فقط یک دارایی غیرنقد وجود دارد توضیح داد؛ به گونه‌ای که سبد سرمایه‌گذاری، از چندین دارایی غیرنقد واقعی با نسبتی ثابت تشکیل خواهد شد.

بنابراین توبین چارچوبی برای تخصیص دارایی‌ها پیشنهاد کرد که در بد و امر جذاب است. وی پیشنهاد کرد

سرمایه‌گذار می‌تواند براساس ثرخی، بازدهی بیشتری انتظار داشته باشد، یا با صرف نظر کردن از بازدهی مورد انتظار، واریانس را کاهش دهد."

ادعاهای محتمل الوقوعی^۷ در اختیار بگیرد. این مفهوم سنگ بنای تئوری ارزشیابی دارایی محسوب می‌گردد.

در بازار کامل به مفهومی که آرو عنوان می‌کند، هر نفر می‌تواند خود را در مقابل ضررهای احتمالی بیمه کند. در اقتصادی که امکان بیمه شدن در مقابل نتایج آتی وجود دارد، افراد تمایل بیشتری به پذیرش رسک پیدا می‌کنند. [مفاهیم ارائه شده توسط آرو] سرمایه‌گذاران را به جای این که کل تخم مرغ هایشان را در یک سبد قرار دهند، به داشتن پرتفولیوی متعدد تشویق می‌کند. چارچوب ارائه شده توسط آرو، پیش زمینه‌ای برای تجزیه و تحلیل ساختار یافته‌تری از گزینش سبد سرمایه‌گذاری به وجود آورد.

تئوری پرتفولیو و اندازه گیری رسک
گزینش سبد سرمایه‌گذاری

باشیم، می‌توانیم برای هر سطح دلخواهی از رسک پرتفولیوهایی که بیشترین بازدهی را دارند و برای هر سطح از بازدهی مورد انتظار، پرتفولیوهایی که کمترین رسک را دارند، شناسایی کنیم. این سبدهای سرمایه‌گذاری مرزکار آ^۸ را تشکیل داده و همان طور که مارکوویتز نشان داده، هر سرمایه‌گذار که تنها به رابطه بین بازدهی مورد انتظار و رسک اهمیت می‌دهد، گزینش خود را به سبدهای سرمایه‌گذاری واقع براین مرز اختصاص می‌دهد تا از نظر اقتصادی کارآ عمل کرده باشد.

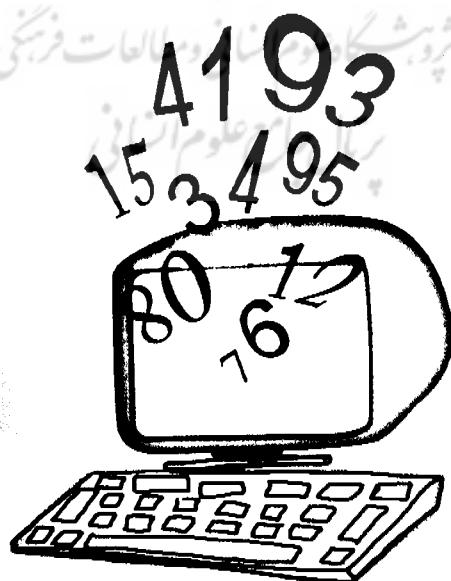
رویکرد دیگری که شباهت زیادی با چارچوب مارکوویتز دارد، مدلی به نام "اول ایمنی"^۹ است که مستقلًاً توسط رُی در سال ۱۹۵۲ ارائه شده است. رُی

علم مالی با انتشار مقاله مارکوویتز (۱۹۵۲) در مورد گزینش سبد سرمایه‌گذاری، تغییری اساسی یافت. از زمان برنویلی، این مسئله روشن بود که افراد تمایل دارند ثروت خود را افزایش دهند در عین این که رسک مربوط به عوائد بالقوه آن را به حداقل برسانند. اما آیا می‌توان این دو معیار را با یکدیگر ترکیب کرد؟ مارکوویتز در این عقیده که می‌توان یک سبد سرمایه‌گذاری را با بیشترین بازدهی مورد انتظار و کمترین واریانس پیدا کرد، دقیق شد و آن را رد کرد. او توضیح داد "پرتفولیوی که بیشترین بازدهی مورد انتظار را دارد لزوماً همان نیست که کمترین واریانس را داشته باشد. با پذیرش واریانس بیشتر،

هزینه‌های نمایندگی ناشی از ارزیابی بیش از واقع حقوق صاحبان سهام

دکتر محسن خوش طینت
مهندی رضایی

تهدیدی جدی برای بازار سرمایه می‌باشد. این موضوع وقتی برای بازار سرمایه در ایران پیچیده‌تر می‌شود، که ناظرین معاملات و تدوین‌کنندگان مقررات در پی دست‌یابی به بودجه‌های بعضی بلند پروازانه خاص خود می‌باشند که البته تنها بخشی از آن با توجه به

با توجه به شرایط کنونی بازار سرمایه در ایران و نوپایی آن و در نتیجه رایج نبودن برخی از مکانیزم‌های اطمینان‌بخش مانند اختیار خرید و فروش و خرید سلف و سایر مکانیزم‌های کنترل و نظارت، و همسو بودن مسابع مدیران و سرمایه‌گذاران در

کوتاه‌مدت مبنی بر ارزیابی بیش از واقع سهام و ایجاد حباب‌های خالی قابل توجیه است. مقاله ۱۹ عنوان تهدیدی برای خود شرکت‌ها بلکه مربوط به موضوعی است که حتی حقوق صاحبان سهام و به تبع آن قیمت

ارزش متحمل می‌شوند. اشتباه چیست؟ آیا مدیران صحیح از خواب بیدار می‌شوند و یکباره تضمیم می‌گیرند که تقلب کنند؟ نه، ریشه این مشکل به افراد مربوط نمی‌شود بلکه به سیستمی که در آن کار می‌کنند مربوط می‌شود، سیستمی که در آن حقوق صاحبان سهام به طور وحشتناک بیش از واقع ارزیابی شده و مدیران اجرایی و مدیران مالی خودشان می‌دانند که در دام قیمت بیش از اندازه افتاده‌اند و این امر باعث کاهش ارزش و زیان به شرکت و اجتماع می‌شود. مشکل از آنچه بوده حادر شده چرا که تعداد کمی از مدیران به کنترل این نیروهای مخرب اعتقاد دارند.

وقتی که قیمت سهام شرکت بالاتر از ارزش واقعی آن است حقوق صاحبان سهام بیش از واقع ارزیابی شده است. با این تعریف عملکرد شرکت نمی‌تواند ارزش سهام را توجیه کند. با رجوع به گذشته می‌بینیم که به جز Warren Buffett (که در سال ۱۹۸۸ در نامه‌ای به سهامداران Berk Shire به این نیروها اشاره کرده است) هیچ صاحب نظری در زمینه مالی تجاری به این نیروهای مخرب ارزش، توجهی نداشته است و هیچ کدام از این صاحب‌نظران به نقش عمومی خود در زمینه وجود آوردن این دام واقف نبوده‌اند. با یک نگاه گذرا به تئوری نمایندگی در می‌باییم رابطه نمایندگی وقتی به وجود می‌آید که یک یا چند نفر (سهامدار) یک یا چند (مدیر) را به استخدام در می‌آورند تا خدماتی دریافت دارند. البته نمایندگان همیشه در جهت منافع موکلان حرکت نخواهند کرد و تلاش در جهت کنترل تضاد منافع موجود، بین دو گروه باعث به وجود

ارزش بیش از واقع و نهایتاً کاهش ارزش بخشی یا کل شرکت حمایت می‌کند تا این که در صدد تعديل ارزش باشد. شرکت‌هایی مانند:

Etoys, Nortel, Enron, WorldCom

تنها مثال‌های کوچکی هستند زیرا در صورتی که این نیروها کنترل نشوند. بازار نمی‌تواند مشکل را حل کند، چرا که شما نمی‌توانید یک شرکت را که بیش از واقع ارزیابی شده بخرید، سپس ارزش غیرواقعی را از آن دور کنید و از این طریق پول‌سازی کنید. (یعنی منافع سهامداران همیشه در بالا رفتن قیمت سهام است). طرح پاداش و مزایای مدیریت مبتنی بر حقوق صاحبان سهام نیز نمی‌تواند مشکل را حل کند بلکه آن را حادتر می‌کند.

حال این معماهی است که طبق تحقیق،

Vishny Shleifer حتی با فروش سلف (short sell) هم قابل حل نبوده است. به نظر می‌رسد که حل این مشکل به هیات مدیره و سیستم اداره شرکت بستگی دارد و شواهد زیادی وجود دارد که سیستم‌های اداره ضعیف با شکست مواجه می‌شوند. هم چنان به نظر می‌رسد که کمیته حسابرسی با ارتباطات مناسب و ارزیابی اطلاعات که به‌وسیله خریداران سلف اثبات می‌شود باید به این موضوع پردازنده.

کشورهای دارای نظام سرمایه‌داری و بازار سرمایه قوی با تمام مکانیزم‌های کنترلی نگران آنند، پس چرا ماناید نگران باشیم.

افزایش باور نکردنی رسایی‌های مالی شرکت‌های سهامی و کاهش ارزش در سال‌های اخیر نتیجه موضوعی است که آن را به اضافه ارزیابی کردن حقوق صاحبان سهام ناشی از هزینه‌های نمایندگی ارتباط می‌دهند، که این هزینه‌ها در سال‌های اخیر بالغ بر صدها میلیون‌دلار است. وقتی که اساساً حقوق صاحبان سهام بیش از واقع ارزیابی می‌گردد، این موضوع نیروهای منسجمی را بموجود می‌آورد که منجر به کاهش ارزش بخشی یا تمام ارزش شرکت می‌گردد و کنترل این نیروها بی‌نهایت دشوار است.

اولین مرحله در کنترل این نیروهای دروغین آن است که مدیریت اجازه ندهد، قیمت سهام شرکت خیلی بالا رود. منظور از خیلی بالا رفتن این است که مدیریت نتواند با عملکرد مناسب، آن ارزش را پوشش دهد زیرا به محض این که قیمت سهام بیش از واقع ارزیابی شود، مدیرانی که سعی در حذف ارزش غیرواقعی دارند با کم اقبالی بازار سرمایه رویرو می‌شوند. این تنظیم ارزش (که آن را حذف ارزش غیرواقعی می‌نامیم) کاهش ارزش نیست بلکه ارزش غیرواقعی را دور می‌کند. در نتیجه کاهش قیمت سهام باعث ناراحتی سهامداران، اعضای هیئت مدیره، مدیران و کارمندان می‌گردد. این تصور از تنظیم ارزش برای مدیران ناراحت‌کننده و دشوار است. چرا که منافع کوتاه‌مدت منجر به رهبری نیروها می‌گردد که باعث از بین رفتن بخشی یا کل ارزش شرکت می‌شود. در بسیاری موارد ۲۰ مدیریت روش‌هایی اتخاذ می‌کند که از

استفاده از نسبت‌های مالی در تصمیم‌گیری

محمود شهرضاei
کارشناس ارشد حسابداری

وجود آن که تجزیه و تحلیل مالی بسیار گسترده‌تر از محاسبه نسبت‌های مالی است، لیکن تجزیه و تحلیل نسبت‌ها به عنوان روش اصلی تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی شناخته شده است، به نحوی که عده‌ای به غلط تصور می‌کنند تجزیه و تحلیل مالی محدود به تجزیه و تحلیل نسبت‌ها است.

در این مقاله سعی

می‌گردد برخی از کاربردهای نسبت‌های مالی ارائه گردد. به طور خلاصه، استفاده از نسبت‌های مالی از بد و پیدایش نسبت‌های مالی تاکنون را می‌توان به چند قسمت تقسیم نمود.

گروه‌های مختلف استفاده‌کننده از صورت‌های مالی، به رغم تنوع تصمیمات مالی، در تصمیم‌گیری‌های خود، هنگام تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی نخست متوجه تجزیه و تحلیل نسبت‌ها می‌گردند با

اصطلاح نسبت، اشاره به ارتباط کمی و عددی بین دو متغیر دارد که با تقسیم یک متغیر به متغیر دیگر محاسبه می‌شود. نسبت و رابطه‌ی دو رقم ممکن است به صورت درصد، به شکل کسر و یا براساس واحد پول و یا مقایسه دو عدد بیان شود. تجزیه و تحلیل نسبت‌ها ارقام را به شکل قابل مقایسه‌ای ارائه می‌دهد و مشکل نتیجه‌گیری براساس مقادیر مطلق را حل می‌کند تا تحلیل‌گران قادر باشند تاییجی را از آنها به دست آورند. فایده گرفتن نسبت آن است که رابطه‌ی بین اقلام صورت‌های مالی دقت ریاضی پیدا می‌کند.

شاخصی برای ایجاد مشکلات مالی باشد،
مثل، فقدان سود.

اولین تحقیق در این زمینه توسط ویناکد و اسمیت انجام گرفت. این تحقیق نشان داد که نسبت خالص سرمایه در گردش به کل دارایی‌ها، دقیق ترین و با ثبات‌ترین شاخص در پیش‌بینی ورشکستگی می‌باشد. در سال ۱۹۴۳ تحقیقی توسط هیکمن انجام شد. این تحقیق نشان داد که نسبت پوشش بهره و سود خالص به فروش، شاخص‌های مفیدی برای پیش‌بینی مشکلات مالی می‌باشد.

معروف‌ترین مدل پیش‌بینی و رشکستگی مدل Z آلتمن می‌باشد که بعدها اصلاح شد. لازم به ذکر است که علاوه بر آلتمن اشخاص دیگری نیز از نسبت‌های مالی جهت پیش‌بینی و رشکستگی شرکت‌ها استفاده نمودند که می‌توان به مطالعات اوهلسان اشاره نمود. نبود یک تئوری اقتصادی مشخص در مورد بحران مالی از جمله نقاط ضعف پیش‌بینی‌های مربوط به رشکستگی می‌باشد.

روابط بین مانده حساب‌های یک شرکت در طول زمان معمولاً ثابت می‌مانند. مضافاً اینکه در یک صنعت خاص، مشابه هستند و عموماً کوچکی و بزرگی موسساتی که در یک صنعت فعالیت می‌نمایند، از لحاظ مقایسه نسبت‌ها چندان موثر نیست. با توجه به این موارد وجود روابط غیرعادی بین حساب‌ها برای احتمال دلالت می‌کند که این حساب‌ها نادرست از ائمه شده است.

رابطه‌ی بین مانده حساب‌ها در برخی از حساب‌ها روشن است، مثل رابطه‌ی هزینه‌ی بهره و وام‌های دریافتی ولی در مورد برخی از حساب‌ها رابطه‌ی خاصی وجود ندارد. مثل رابطه‌ی سود سهام پرداختنی و دارایی ثابت و طبعاً کاربرد نسبت‌ها نمی‌تواند معنی دار باشد، لذا حساب‌سان در تحلیل‌های مالی معمولاً از نسبت‌هایی استفاده می‌کنند که معنی و

سرمایه‌گذاران، مدیران و اعتباردهندگان هر یک معیارهایی را برای سنجش عملکرد واحد تجاری مورد توجه قرار می‌دهند. تحلیل‌های عملیاتی هم چون حاشیه سود ناخالص، حاشیه سود خالص و نسبت‌های گردش دارایی‌ها و نسبت‌های سودآوری مثل بازدهی دارایی‌ها (سود خالص به جمع دارایی‌ها) معیارهای عملکرد واحد تجاری از نظر مدیران است، حال آن که از نظر سرمایه‌گذاران نسبت‌های سودآوری مثل بازدهی ارزش ویژه و سود هر سهم و شاخص‌های بازار مثل نسبت قیمت به سود یا نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری و یا سود تقسیم شده هر سهم معیار عملکرد واحد تجاری می‌باشد و معیار عملکرد واحد تجاری از نظر اعتباردهندگان نسبت‌های نقدینگی، اهرم مالی و نسبت‌های پوشش بهره است.

بررسی فعالیت شرکت و مشکلات مالی، موضوعی است که به ویژه با تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی مرتبط است. نسبت‌های مالی برای پیش‌بینی مشکلات مالی شرکت‌ها مفید به نظر می‌رسند، اگر چه توانایی آنها در این مورد از اعتبار زیادی پرخوردار ننمایند.

مطالعات متعددی در زمینه‌ی رابطه‌ی نسبت‌های مالی با انواع و درجات متعدد مشکلات مالی صورت گرفته است که آنها را می‌توان به سه دسته طبقه‌بندی نمود.

الف) مطالعاتی که راجع به شرکت‌های ورشکسته صورت گرفته است.

ب) مطالعاتی که راجع به شرکت‌هایی که با مشکلات مالی مواجه هستند ولی کاملاً ورشکسته نشده‌اند.

ج) مطالعاتی در رابطه با برخی وضعیت‌های مالی که می‌تواند به عنوان

پیشنهاد	نسبت	مورد
$\leq 25\%$	<u>دارایی های سریع</u> <u>هزینه های ماهان</u>	نقیبگی
($2/5$ برابر هزینه های ماهیان)		
$\leq 10\%$	<u>پس انداز</u> <u>درآمد ناخالص</u>	پس انداز
$\leq 15\%$	<u>دارایی های سریع</u> <u>خالص ثروت</u>	تخصیص دارایی
$\leq 50\%$	<u>خالص دارایی های سرمایه گذاری</u> <u>خالص ثروت</u>	
$\leq 10\%$	<u>سرمایه گذاری خارجی</u> جمع سرمایه گذاری ها	
$\leq 2\%$	<u>درصد تغییرات در خالص ثروت</u> <u>نرخ تورم</u>	Russo
≤ 2	<u>درصد تغییرات در دارایی های سرمایه گذاری</u> <u>نرخ تورم</u>	
$\geq 20\%$ (برای درآمد 21000 دلار)	<u>مالیات حقوق و دستمزد</u> <u>درآمد ناخالص</u>	فشار مالیاتی
$\geq 30\%$ (برای درآمد 10000 دلار)		
$\geq 25\%$ (برای درآمد 21000 دلار)	<u>مالیات حقوق و دستمزد + مالیات اموال</u> <u>درآمد خالص</u>	
$\geq 35\%$ (برای درآمد 10000 دلار)		
$\geq 20\%$	<u>هزینه های مستاجر</u> <u>درآمد ناخالص</u>	هزینه های مسکن
$\geq 25\%$	<u>هزینه های موجر</u> <u>درآمد ناخالص</u>	
$\geq 15\%$ معقول	<u>هر راخت های بدھی های غیرهنگ</u> حقوق پس از کسر مالیات	بدھی / ورشکستگی
$\leq 20\%$ نقطه خطر		
$\geq 25\%$ معقول	<u>جمع هر راخت های بدھی</u> حقوق پس از کسر مالیات	
$\leq 45\%$ نقطه خطر		

بیمه، سهم مالک از هزینه‌های تعمیر و نگهداری و ملزومات.

۱- اکبری، فضل‌ا...، "تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی" تهران، انتشارات سازمان حسابرسی، نشریه شماره ۱۲۹، مهر ۱۳۷۸.

۲- اکرمی، غلامرضا، "بررسی نحوه استفاده از تکنیک‌های تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی و نقش آنها در تضمیم‌گیری سرمایه‌گذاران" تهران، دانشگاه تهران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، ۱۳۷۴.

۳- اکبری، فضل‌ا... و علی مدد، مصطفی، "بررسی تحلیل یا استفاده از تجزیه و تحلیل در حسابرسی"، تهران، انتشارات سازمان حسابرسی، نشریه شماره ۱۳۷۹، ۱۲۲.

۴- ریاحی بلکوبی، احمد "نوری‌های حسابداری" ترجمه دکتر علی بارسانیان، انتشارات دفتر بزرگ‌های فرهنگی، چاپ اول، ۱۳۸۱.

- 1- Altman, E.I. (1968), Financial ratios, discrimination analysis, and the prediction of corporate bankruptcy. The journal of finance, 23(4) 589-609.
- 2- George Foster, "Financial statement analysis" (Prentice Hall 1978). P.V.II.
- 3- Greninger, Sue A, Vickiel, Hampton, Karrol A. Kitt, Joseph A.Achocoso (1996), "Ratios and Benchmarks for Measuring the Financial Well-Being of Families and Individuals", Financial service review 5(1) 1996.
- 4- O' connor, M.(1973), "The usefulness of financial ratios to investors" Acc. Review, April 1973, 4802, 339-352.

در تحقیقی که توسط کرینکر و سایرین جهت استفاده از نسبت‌ها به عنوان معیاری برای سلامت مالی اشخاص و خانواده‌ها انجام شده است ۲۲ نسبت به محققین و برنامه‌ریزان مالی داده شده و نظر آنان را در خصوص این نسبت‌ها جوییا شدند. (تحقیق موردنظر به روش دلفی انجام شده است).

مقایسه میانگین آماری پاسخ‌دهندگان نشان می‌دهد که در ۲۰ مورد از ۲۲ مورد تفاوت معنی‌داری بین جواب‌های به دست آمده از دو گروه پاسخ‌دهندگان وجود ندارد و فقط در دو نسبت تفاوت معنی‌داری وجود داشته است. براساس این تحقیق جدولی تهیه شده است که نشان‌دهنده سلامت مالی خانوار یا شخص نمونه است جدول مذکور در ادامه ذکر خواهد شد.

اصطلاحاتی که در نسبت‌های مذکور استفاده شده است به شرح زیرند.
دارایی‌های سریع: وجه نقد و معادل وجه نقد، حساب‌های بانکی، حساب‌های پس‌انداز، وجود مشترک بازار پولی، حساب‌های بازار پولی.

دارایی‌های سرمایه‌گذاری: سایر دارایی‌هایی که برای مقاصد سرمایه‌گذاری استفاده می‌شود و این دارایی‌ها شامل دارایی‌های موردن استفاده در منزل نمی‌شود. هزینه‌های ماهیانه: هزینه‌های ثابت و متغیر زندگی شامل بازپرداخت بدھی، مالیات‌ها و تخصیص‌های ماهیانه مداوم که غیر منظم می‌باشد مثل هزینه‌های تعطیلات، هدايا، بیمه‌های خویش فرما و

بدھی جاری: تمام بدھی‌ها و تعهدات، مخارج، صورت حساب‌ها و پرداخت‌های طی یک سال.

مالیات حقوق و دستمزد: مالیات بردرآمد محلی، ایالتی و مرکزی، بیمه تامین اجتماعی. مالیات براموال: مالیات‌های املاک و اموال شخصی.

هزینه‌های مستاجر: اجاره، بیمه‌ی مستاجر و ملزومات.

۲۴ هزینه‌های موجز: اصل بهره، مالیات‌ها،

تسلیت

آقای حیدر مستخدمین حسینی

مصيبت وارد را به شما و خانواده‌تان
تسلیت گفته و برایتان صبر و برداباری
آرزومندیم.

انجمن حسابداران خبره ایران

نقش سرمایه‌گذاران نهادی در حاکمیت شرکت‌های سهامی*

(قسمت دوم)

Jill Solomon & Aris Solomon نوشتند

ترجمه و تخلیص: دکتر یحیی حسامی یگانه

امیر پور یانسی

امانت داری واحدهای اوراق بهادر فعالیت‌گرا هستند، آیا سیاست‌های مدون رای دهنی را نسبت به شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان دارا هستند، و آیا این سیاست‌ها را برای موکلان و اعضای هیات مدیره‌ی شرکت‌های سرمایه‌پذیر افشا می‌کنند. تایم پرسشن نامه‌ها نشان داد که ۷۲٪ از نهادهای پاسخ‌دهنده دارای یک سیاست رای دهنی مکتوب در قیال شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان بودند. در پاسخ به این پرسشن که آیا مدیران بنیادهای امانت داری واحدهای اوراق بهادر می‌کوشند تا با برگزاری جلسات خصوصی (محرومانه) بر فرایند تصمیم‌گیری شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان تاثیر بگذارند یا خیر، ۸۴٪ پاسخ دادند که آنها چنین سیاستی را دنبال می‌کنند، یک شاخصه‌ی مشابه نیرومند از فعالیت‌گرایی سهامداران این

تمرکز می کند. کارگروه نیوبولد درباره ای موضع گفته است که رای دادن یکی از وظایف امانت داری سرمایه گذاران نهادی است. در حقیقت، این کارگروه نتیجه گرفته است که رای دهنده منظم باید یکی از اولین اصول راهبری درست توسط هیات های امنی اصدوق های وجوده بازنشستگی باشد. مالیین نتیجه می گیرد که گرچه مفهوم رای دهنده به عنوان وظیفه ای امانت داری مدت هاست که در ایالات متحده آمریکا پذیرفته شده است، اما در بریتانیا کبیر فقط در همین اوآخر معرفی شده است. ما در پژوهش مان با استفاده از بورسی پرسش نامه ای به رای دهنده بنیادهای امانت داری واحد های اوراق بهادر بریتانیا پرداختیم (سولومون و سولومون، ۱۹۹۹) ما این فرضیه ها را آزمودیم که آیا مدیران بنیادهای

آخرآ مقاله‌ی (مالین، ۲۰۰۱) شیوه‌های رای دهنی سرمایه‌گذاران نهادی را در بین چهار کشور مقایسه کرده است. مطالعه‌ی مزبور بر محور این مسئله متمرکز است که آیا رای دهنی جزء وظیفه‌ی امانت‌داری سرمایه‌گذاران نهادی است. در حالی که استاپلدون (۱۹۹۵) اظهار می‌کند که نهادها محدودیت رای، به عنوان بخشی از مسئولیت‌های قانونی و امانت‌داری شان ندارند، اما مالین دریافت که آنها محدودند. در حقیقت، او شواهدی را فراهم آورد که نشان می‌دهد در ایالات متحده آمریکا حق رای به عنوان وظیفه‌ی امانت‌داری سرمایه‌گذاران نهادی تلقی می‌شود. مقاله‌ی مذکور به ترغیب سرمایه‌گذاران نسبت به اعمال حق رای هایشان از اوایل دهه ۱۹۹۰، همان طور که ما در بحث بالا نشان دادیم

جدول ۵- شواهدی پیرامون سرمایه گذاران نهادی و فعالیت گرایی سهامداران

رتبه	پاسخ میانگین	
۱	قویاً موافق	سرمایه‌گذاران نهادی باید سیاست رای دهنی‌شان را برای موکلانتشان افشا کنند
۲	قویاً موافق	شرکت‌ها باید به صورت چاپی، میزان آرای مالخواهی مربوط به هر تصمیم متخذ در آخرین AGM را افشا کنند
۳	موافق	سرمایه‌گذاران نهادی باید میزان رای دهنی در شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان را برای موکلانتشان افشا کنند
۴	نسبتاً موافق	سرمایه‌گذاران نهادی باید با اثربخشی بیشتری در ساختار مدیریتی شرکت‌های سرمایه‌پذیر درگیر شوند

این گزارش هیچ گونه شواهد متقنی برای این ادعا به دست نمی‌دهد آیین‌نامه‌ی ترکیبی تصریح می‌کند که:

سرمایه گذاران نهادی، در صورت عملی بودن، باید
آماده‌ی گفت و گو با شرکت‌ها، برپایه‌ی تفاهم
دوچاره از اهداف، باشند.
(آیین نامه‌ی ترکیبی، ۱۹۹۸ ص. ۲۴. بند ۲(E))

آخرین گزارش سیاست‌های حاکمیت شرکتی، گزارش هیگز، مجدداً بر نقش مهمی تاکید می‌کند که سرمایه‌گذاران نهادی می‌توانند به واسطه‌ی روابط سرمایه‌گذاری ایفا نمایند و اظهار می‌کند که:

من هم رویکرد دولت را مینی بر ملاقات فعالانه تر
سهامداران تایید می کنم.

(گزارش هیگز، ۲۰۰۳، ص. ۷۰)

افزون براین، گزارش هیگز توصیه می‌کند بند E2 آیین نامه‌ی ترکیبی (که در بالا آورده شد) به صورت نگارش قوی تر زیر اصلاح شود:

سطوح رای دهنی شان تعیین نیافت، زیرا
بر سر آن توافق ضعیف‌تری صورت
گرفت (گزاره‌ی ۳ که در جدول ۵
رتبه‌بندی شده است). این یافته‌ها هم
چنین در گزارش همپل تایید شده است.
گزارش همپل می‌گوید که سرمایه‌گذاران
نهادی نباید در اجرای روزمره‌ی
فعالیت‌های اقتصادی شرکت‌های
سرمایه‌پذیر درگیر شوند، آن‌گونه که
گزاره‌ی ۴ با مخالفت عمومی بر آن
صححه می‌گذارد.

سرمایه‌گذاران نهادی و سهامی
گزارش کدبری و گزارش مینیزر
(۱۹۹۵) برآهمیت برگزاری جلسات
منظمه بین سرمایه‌گذاران نهادی و مدیران
اجرایی شرکت‌های سرمایه‌پذیر تاکید
می‌کنند. گزارش همپل (۱۹۹۸)
توصیه‌های گزارش کدبری در این
عرضه را شرح و بسط داده است. همپل
اظهار داشت که توصیه‌های قبلی با
استقبال گسترده شرکت‌ها و
سرمایه‌گذاران روپوشده است، اگرچه

است که آیا سرمایه‌گذاران نهادی هرگز در مواقعي که شرکت سرمایه‌پذیر در بحران به سرمی برد ائتلافی را با دیگر سرمایه‌گذاران نهادی تشکیل داده‌اند بدیهی است که این یک شاخصه‌ی روشنی از سرمایه‌گذاری رابطه‌ای است. در این مورد هم، ۸۴٪ پاسخ مثبت دادند. جالب اینکه یکی از پاسخ‌دهندگان در مصاحبه‌ای تلفنی پاسخی شگفت‌انگیز به این پرسش داد. وی گفت که دوست دارد قبل از وقوع بحران اقدام کند. در جدول ۵ می‌توانیم ببینیم که چطور پاسخ‌دهندگان گزاره‌های مرتبط با فعالیت‌گرایی سهامداران را رتبه‌بندی کرده‌اند.

سرمایه‌گذاران نهادی نشان دادند که قریباً این پیشنهاد را می‌پذیرند که باید سیاست رای دهنی شان را برای موکل‌نشان افشاء کنند، احتمالاً به این دلیل که موکلان گروه اصلی هستند که آنها در برابر شان مسئولیت پاسخگویی دارند (همان گونه که استاپلدون اظهار داشته است، ۱۹۹۶). با وجود این، مسئولیت پاسخگویی به میزان افشاری

نتیجه گرفت که گزارش کدبری به اندازه‌ی کافی برای همراه ساختن و سازوکار نظارتی نیرومند نکوشیده است؛ این دو ساز و کار عبارت اند از سرمایه‌گذاران نهادی و اعضای غیر موظف هیات مدیره. با وجود این، استاپلدون بیان کرد که موانع اقتصادی قابل ملاحظه‌ای وجود دارد که ارائه چنین پیشنهاد ریشه‌ای را برای کدبری غیرواقع بینانه می‌ساخت. یکی از این موانع، تاثیر مفت‌سواران است، بدان سبب که سرمایه‌گذاران نهادی نمی‌خواهند در جهت منافع رقبایشان با اثربخشی بر مدیریت نظارت کنند. شاید دلیل آن که هیگز توانست پیش‌رفت بیشتری در این عرصه داشته باشد این است که مشکل مفت‌سواران با رشد ملاقات و گفت‌وگو کاهش می‌یابد.

اینک تقریباً اکثریت سرمایه‌گذاران نهادی به طور اثربخشی با شرکت‌های سرمایه‌پذیر ملاقات می‌کنند. اینک آنها به رقابت با یکدیگر برای جلب موکلان، در نتیجه‌ی داشتن برترین و اثربخش‌ترین استراتژی‌های ملاقات، به جای نگرانی از بهره‌مندی دیگر نهادها از کوشش‌هایشان، علاقه‌مندی نشان می‌دهند. ملاقات و گفت‌وگو، عرصه‌ای برای کسب مزیت رقابتی برای نهادها و هم چنین افزایی برای نظارت بر مدیریت و بهبود عملکرد (و از این رو پرتفولیوی) شرکت شده است. البته، آین نامه‌ی فعالیت‌گرایی (ISC، ۲۰۰۲) تأکید می‌کند که نظارت سرمایه‌گذاران نهادی ممکن است مستلزم تقسیم اطلاعات با دیگر سهامداران به منظور توافق بر سر شیوه‌ی کنش مشترک باشد. آین نامه‌ی ترکیبی تجدید نظر شده که در جولای ۲۰۰۳ منتشر شد هم چنین به شیوه‌ای برای فعالیت‌گرایی بیشتر سهامداران، به همراه تعریف دقیق تر

ندرتاً اعضای غیر موظف هیات مدیره مستقیماً به دیدگاه‌های سهامداران عمده گوش می‌دهند. اکثریت اعضای غیر موظف هیات مدیره هرگز درباره‌ی کسب و کار شرکت با سرمایه‌گذارانشان صحبت نمی‌کنند.

(گزارش هیگز، ۲۰۰۳، پیوست الف)

سرمایه‌گذاران نهادی باشد با شرکت‌ها بر مبنای فهم دوچاله از اهداف گفت‌وگو کنند.

(گزارش هیگز، ۲۰۰۳، پیوست الف)

آین نامه‌ی فعالیت‌گرایی
سرمایه‌گذاران نهادی نیز بر اهمیت ملاقات فعالانه بین سرمایه‌گذاران نهادی و شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان تاکید کرده است (ISC، ۲۰۰۲). این آین نامه تصریح می‌کند نهادها هنگامی که مسئولیت مداخله در شرکت‌های سرمایه‌پذیر را دارند ضروری است تا مسئولیت پاسخگویی شان را در برابر موکلانشان ادا نمایند. البته این آین نامه چندین وضعیت را بر شمرده است که در آنها سهامداران نهادی دوست دارند در شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان مداخله نمایند. به عبارت دیگر زمانی که آنها نگرانی‌هایی را دانسته باشند چنین می‌کنند. برخی از این نگرانی‌ها عبارت اند از: استراتژی شرکت، فعالیت عملیاتی شرکت؛ استراتژی تحصیل/واگذاری شرکت؛ قصور اعضا غیر اجرایی هیات مدیره برای هدایت درست مدیریت اجرایی برای گزارشده؛ نارسانی‌های کترول داخلی؛ برنامه‌ریزی ناکافی؛ قصور توجیه ناپذیر از رعایت آین نامه؛ ترکیبی؛ سطوح پاداش دهنامناسب (و بسته‌های حقوق و دستمزد مرتبط)؛ و رویکرد شرکت به مسئولیت اجتماعی اش (ISC، ۲۰۰۲، ص. ۳).
گزارش هیگز هم چنین بعد دیگری را به مجادله بر سر نقش حاکمیت شرکتی و مسئولیت‌های سرمایه‌گذاران نهادی افزود. این گزارش توجه را به عدم مداخله اعضا غیر موظف هیات مدیره در هیات مدیره منصب نمایند و این اعضا غیر موظف باید با اثربخشی افزون‌تری بر مدیریت نظارت کنند. او

جدول ۶- شواهدی پیرامون سرمایه‌گذاران نهادی و رابطه‌ی سرمایه‌گذاری

رتبه	پاسخ متوسط	
۱	قویاً موافق	معتقدم که باید فعالیت‌های شرکتی توصیه شود که رابطه‌ی سرمایه‌گذاری بلندمدت را تقویت می‌کنند.
۲	موافق	معتقدم که سرمایه‌گذاران نهادی باید در مدیریت راهبردی بلندمدت شرکت‌های سرمایه‌بزیشان بیشتر درگیر شوند
۳	موافق	معتقدم که اعضای هیات مدیره‌ی شرکت‌های سرمایه‌بزیش توجه دارند که نمایندگان سرمایه‌گذاران نهادی مرتب‌آتفیزیر می‌کنند و بتایراین باید آنها را برای اجرای امور اقتصادی در هر جلسه آموزش دهند
۴	موافق	معتقدم که حقوق قانونی و مستلزمات سرمایه‌گذاران نهادی برای تشویق و تسهیل رابطه‌ی سرمایه‌گذاری بسته است
۵	موافق	معتقدم که اعضای هیات مدیره‌ی شرکت‌های سرمایه‌بزیش از افزایش زمان صرف شده در جلسات با سرمایه‌گذاران نهادی آزرده می‌شوند زیرا از وظایفشان می‌کاهد
۶	موافق	معتقدم که تجدید ساختار و نوسازی در حاکمیت شرکتی به رابطه‌ی سرمایه‌گذاری می‌انجامد
۷	قویاً موافق	معتقدم اگر الزامات افسای قانونی قوی تری در شرکت برقرار گردد تعهدات سرمایه‌گذاری بلندمدت را تشویق خواهد کرد

باز تولید شده با کسب مجوز رسمی از بلک ول پابلیشرز جورنالز

به نظر می‌رسد تاکنون چندین ماده‌ی قانونی خاص در این حوزه پدیدار شده است که در خصوصیات عمومی زیر برای تعیین دادوستدهای اطلاعات محترمانه که به لحاظ قانونی (در مقایسه با اخلاق) پذیرفته نیستند مشترک‌اند. این خصوصیات را می‌توان به صورت زیر چکیده‌سازی کرد:

(الف) اطلاعات محترمانه به اوراق بهادر خاص یا به صادرکننده‌ی اوراق بهادر خاص، و نه به اوراق بهادر عام، یا به صادرکنندگان اوراق بهادر عام مربوط می‌شوند؛

(ب) اطلاعات محترمانه، شخصی یا معین هستند؛

رسک، وجود دارد. چراکه ممکن است این فرایند به عنوان دادوستد اطلاعات محترمانه^۷ تفسیر شود (هالند و استونر، ۱۹۹۶؛ سولمن و همکاران، ۲۰۰۰^b). تاکنون کوشش‌های گوناگونی صورت گرفته است تا بر سر تعریفی قانونی از دادوستد اطلاعات محترمانه توافق شود، بسختی که بهره‌جوبی از اطلاعات تحریک‌کننده‌ی قیمت جزء اساسی آن است (مثلاً نگاه کنید به LSE، ۱۹۹۴). افزون براین در خلال دهه‌ی اخیر کوشش‌هایی صورت گرفته است تا چارچوبی قانونی ایجاد شود که به مدد آن بتوان با پذیده‌ی دادوستد اطلاعات محترمانه سده‌های کهن برخورد کرد.

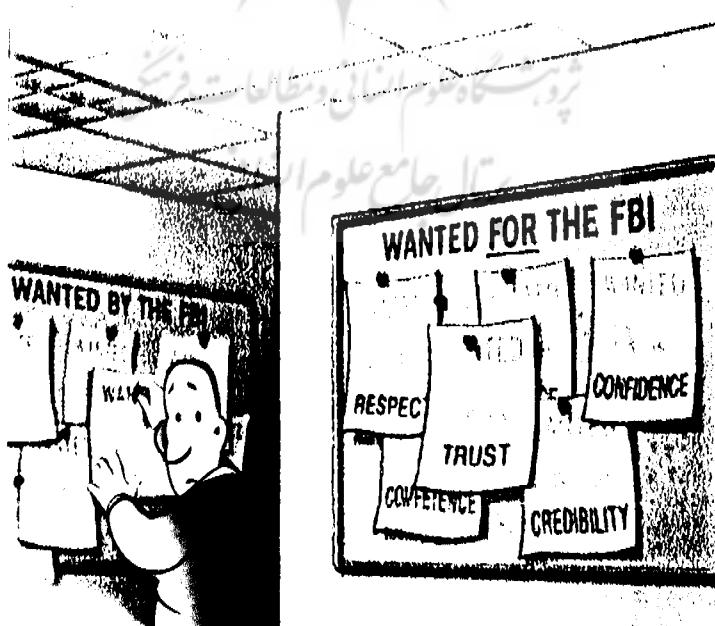
نقش سرمایه‌گذاران نهادی در ارتقاء تجدید ساختار حاکمیت شرکتی، متهی شد. برای خواندن بخشی پیرامون اثرات آیین‌نامه‌ی ترکیبی تجدید نظر شده به جدول ۶ نگاه کنید. هم چنین قیودی قانونی پیرامون ملاقات وجود دارد. گزارش همپل به مشکلات بالقوه‌ی افزایش گفت و گو، مانند رسک‌های اطلاعات تحریک‌کننده‌ی قیمت^۸ که به سرمایه‌گذاران نهادی داده می‌شود اشاره کرده است. از منظر قانونی، محدودیت‌هایی پیرامون شیوه‌ی افسای اطلاعات خصوصی برای سهامداران ۲۸ اصلی، به ویژه اطلاعات مرتبط با

وضعیت فعلی و جهت‌گیری آتی تدوین استانداردهای حسابداری بین‌المللی

نوشت: Warren McGregor
ترجمه: انسانه خمسه

برجسته تالیف شده است. و جریان گزارش به گونه‌ای به نظر نمی‌رسد که در آینده قابل تزدیک با ارزیابی به وسیله استانداردهای اصلی سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار (IOSCO) کمیته تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابداری

دیدگاه یک فرد داخلی در مورد وضعیت فعلی و جهت‌گیری آتی تدوین استاندارد حسابداری بین‌المللی زمانی که مولف از من درخواست کرد تا تفسیری را در مورد استانداردهای حسابداری و نقش آنها در بازارهای سرمایه بنویسم، اولین نکته‌ای

که به ذهن من رسید این بود که: "من چه سال‌های اخیر، مطالب زیادی در IASC (IASC) و رسیدگی به این چیزی می‌توانم به بحث اضافه کنم؟" در خصوص این موضوع توسط نویسندهان موضوع که آیا این گزارش باید مجدداً

در خصوص این موضوع چه کسانی خواهند بود؟ محور اصلی تایید IOSCO، تایید SEC می‌باشد. در قلب فشار برای طراحی مجموعه‌ای از "استانداردهای واقع‌بین‌المللی" برای گزارش‌دهی مالی خارجی، نیاز به تسهیل دسترسی به بازار سرمایه سیال و کم هزینه ایالات متحده وجود دارد. البته، دسترسی در حال حاضر میسر نیست ولی در اذهان روسای برخی شرکت‌های غیرآمریکایی این کار هزینه زیادی خواهد داشت - مطابقت با GAAP ایالات متحده. بنابراین، SEC با یک معضل عمدۀ مواجه می‌شود. در صورتی که آنها کیفیتی معادل کیفیت GAAP ایالات متحده داشته باشند، SEC یا باید خود را سازگار سازد تا در صورتی که آنها معادل نباشند، از تایید آن استثناء ورزد یا مجموعه استانداردهایی را تدوین کند که کیفیت مشابه اطلاعات را به شرکت‌کنندگان بازار سرمایه ایالات متحده به عنوان استانداردهای داخلی ارائه می‌کنند.

دو عامل عمدۀ در کارکرد بازار سرمایه ایالات متحده، علاقه زیادی به نتیجه فرایند تصمیم‌گیری SEC دارند: هیئت تدوین استانداردهای حسابداری مالی (FASB) و بورس سهام نیویورک (NYSE) FASB به حفظ گزارش‌دهی کیفیت بالا توسط ثبت‌نام‌کنندگان SEC می‌پردازد که بسیاری از افراد آن را به عنوان یکی از مهم‌ترین نقش‌ها در کارایی بازار سرمایه ایالات متحده می‌دانند. FASB واکنش احتمالی تدوین‌کنندگان داخلی به یک تصمیم

صادر شده توسط IASC چنین مجموعه‌ای محسوب می‌شود. با این وجود، به دلیل عدم تایید این استانداردها توسط اعضای IOSCO - خصوصاً کمیسیون بورس و اوراق بهادار (SEC) ایالات متحده - و عدم پذیرش آن برای مقاصد گزارش‌دهی خانگی توسط مقامات مرربوط در بازارهای سرمایه اصلی دنیا یعنی ایالات متحده، ژاپن، و انگلستان، دفاع از این ادعا غیرممکن است. البته، IAS اخیراً استانداردهای اصلی خود را کامل کرده و آنها را برای تایید به IOSCO ارائه کرده است. سوال عمدۀ این است که: آیا مجموعه استانداردهای اصلی از کیفیت بالایی برخوردارند و اینکه آیا استانداردها توسط IOSCO برای گزارش‌دهی مالی خارجی تایید خواهند شد؟ در بسیاری از حوزه‌های قضایی، پذیرش IAS‌ها برای مقاصد گزارش‌دهی داخلی توسط مقامات ملی، تابع پذیرش آنها برای مقاصد گزارش‌دهی خارجی خواهد بود.

ترددیدی نیست که IASC در انجام برنامه‌های استانداردهای اصلی خود در مدت زمان کوتاه اختصاص داده شده معجزه کرده است. و منصفانه است ذکر کنیم که قسمت اعظم استانداردها که امروزه متشکل از IAS‌ها می‌باشد نسبت به استانداردهایی که قبل از شروع برنامه بهبود وجود داشته‌اند پیشرفت عمدۀ‌ای محسوب می‌شود. با این وجود، آیا کیفیت آنها برای پذیرش توسط IOSCO به اندازه کافی بالا می‌باشد؟ عاملین کلیدی تصمیم‌گیرنده

سازماندهی شود کم ارزش شود. البته، من می‌توانم ارزیابی خود از نیاز به مجموعه‌ای از استانداردهای حسابداری بین‌المللی کیفیت بالا و اثر بالقوه آنها روی جریان سرمایه بین بازارها و قیمت‌گذاری سرمایه در بازارها را ارائه کنم. با این وجود، این زمینه به اندازه کافی بررسی شده است. علاوه بر این، به نظر من، مسئله پیش‌روی ما این نیست که آیا ما باید مجموعه‌ای از استانداردهای بین‌المللی کیفیت بالا داشته باشیم، بلکه این است که این امر چه زمانی و چگونه تحقق خواهد یافت. این موارد مسائلی هستند که در سال‌های آتی باید به آنها توجه شود.

بنابراین من در این تفسیر به این مسائل توجه داشته‌ام. من تلاش کردم دیدگاهی را از "درون" به شما ارائه دهم - از فردی که از بیست سال پیش تدوین‌کننده استاندارد حسابداری ملی و از شانزده سال پیش تدوین‌کننده استاندارد حسابداری بین‌المللی بوده است.

قابل و وضعيت فعلی موضوع استانداردهای حسابداری بین‌المللی در آغاز شایان ذکر است در حال حاضر مجموعه‌ای از استانداردهای حسابداری کیفیت بالا وجود ندارد که بتواند برای مقاصد گزارش‌دهی مالی داخلی و خارجی مورد قبول در نظر گرفته شود. برخی افراد ممکن است ادعا کنند که مجموعه استانداردهای حسابداری بین‌المللی (IAS‌ها) فعلی

وسیله‌ای برای ارائه اطلاعات مفید تصمیم‌گیری به سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان. IASC ممکن است از، از دست دادن پشتیبانی ژاپن از IAS‌ها در IOSCO هراس داشته باشد، چون ژاپنی‌ها برخی IAS‌ها را خیلی دست و پاگیر می‌دانند. با این وجود، بحران مالی اخیر یک تحول عمده را در خط مشی و سیاست ایجاد کرده است چون ژاپن به دنبال بازگرداندن حیثیت مالی بین‌المللی خود می‌باشد. یک جنبه این امر، نشان دادن منظور خود برای در نظر گرفتن استانداردهای بین‌المللی بوده است. در نهایت، دیدگاه کانادایی مطرح است. کانادا نیز مانند انگلستان با یک متعضل مواجه است، ولی متعضل آن متفاوت می‌باشد. جامعه شرکتی کانادا به طور فزاینده به مقامات کانادایی فشار می‌آورد تا نیازمندی‌های گزارش‌دهی مالی کانادایی را به نیازمندی‌های نزدیک‌ترین همسایه خود نزدیک‌تر سازد تا بر قطه ضعف تجاری استنباط شده غلبه کند. اگر ایالات متحده نتواند IAS‌ها را برای صادرکنندگان خارجی در نظر گیرد (که همانطور که در زیر عنوان می‌شود این احتمال وجود دارد) کانادا چه جایگاهی خواهد داشت؟ اگر کانادا IAS‌ها را تایید کند، مقامات احتمالاً با یک محیط شرکتی خصم‌انهشت مواجه می‌شوند. نه تنها شرکت‌های کانادایی باز هم با مشکلات استنباط ناشی از مجبور بودن رقبای مستقیم خارجی آنها به اعمال مجموعه قوانین مختلف مواجه می‌شوند، بلکه برخلاف شرکای امریکایی خود با این امر مواجه خواهند

مداوم نفوذ خود در IASC بوده است. در این زمینه، شایان ذکر است که اعضای اروپایی هیئت IASC به دلیل ترکیب فعلی هیئت و آستانه‌های رای دهنی فعلی، دارای حق و توانی تصمیمات IASC می‌باشند. لازم به ذکر نیست که کشورهای قاره اروپا الزاماً به عنوان یک بلوک رای می‌دهند، ولی این احتمال وجود دارد. من در خصوص ارائه این اظهار نظرها در مورد دیدگاه اروپایی، انگلستان را در نظر نمی‌گیرم. در دنیای تدوین استانداردهای حسابداری، انگلستان خود را به عنوان بخشی از اروپا تلقی نمی‌کند و بالعکس. انگلستان توسط بقیه کشورهای اروپایی به عنوان یک عضو مستعهد بلوک انگلیسی آمریکایی تلقی می‌شود. طبق معمول، انگلستان خود را به عنوان یک قدرت مستقل برای بازگرداندن بقیه دنیا از خطای روش‌های آنها تلقی می‌کند. در زمینه بحث IAS‌ها، آنها با یک معضل رویه‌رو می‌شوند - بخشی از اتحادیه اروپا بودن و به موجب آن حمایت بالقوه از آن، و نیز مردد بودن برای این امر به دلیل ترس از، از دست دادن اقتدار ملی. ناراحتی آنها با ابتکار عمل جدید اتحادیه اروپا برای مجبور کردن شرکت‌ها به گزارش دهنی تحت IAS‌ها تشدید خواهد شد.

عامل اصلی دیگر ژاپن می‌باشد. تا همین اواخر، ژاپن در مورد استانداردهای جدایی طلب بوده است. گزارش دهنی مالی بیشتر به عنوان یک ابزار سیاست اقتصادی و اجتماعی دولت تلقی شده است نه به عنوان

SEC برای اجازه دادن به ثبت کنندگان خارجی جهت اعمال استانداردهای "کم کیفیت‌تر" را در نظر خواهد داشت. FASB هم چنین وضعیت نسبی تشکیلات تدوین کننده استاندارد ملی و بین‌المللی را در نظر خواهد داشت. تایید توسط IOSCO و SEC احتمال این که IASC به یک تشکیلات تدوین کننده استاندارد جهانی تبدیل شود را عمدتاً افزایش خواهد داد.

NYSE به دنبال تدوین کنندگان استاندارد در کل دنیا می‌باشد. از نقطه نظر آن، GAAP ایالات متحده مانع عدمهای را برای پذیرش‌های جدید و مزایای حاصله از آن ایجاد می‌کند. چون NYSE می‌تواند امکان ورود به IAS را برای شرکت‌های فاقد GAAP ایالات متحده ارائه کنند. از NYSE پشتیبانی کرده و سیاست‌های هم فکرانه را داشته‌اند.

در کل منطقه آتلانتیک، قاره اروپا یک عامل کلیدی در بحث بوده است. شرکت‌های اروپایی تشنۀ سرمایه، هر چه بیشتر به دنبال دسترسی به بازار سرمایه ایالات متحده هستند. پیام در تشکیلات قانونگذاری اوراق بهادر ملی و کمیسیون اروپا نفوذ کرده است و آنها حمایت خود از IAS آها را دریغ کرده‌اند. ولی قاره اروپا، IAS‌ها را برای دلایلی غیر از یافتن امکان دسترسی به بازار سرمایه ایالات متحده پشتیبانی می‌کند. این کار حداقل به میزان زیادی با غلبه انگلیسی آمریکایی در تدوین استاندارد حسابداری مرتبط بوده است. برای مقابله با این امر، اروپا به دنبال افزایش

نظام حسابداری و گزارشگری مالی جمهوری بلاروس

دکتر محسن خوش طینت

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

مرتضی اکبری

دانشجوی دکترای حسابداری

گردید. پایان خت بلازووس، شهر مینسک
می‌باشد. بعد از استقلال این کشور سعی کرد
اقتصاد مبتنی بر برنامه‌ریزی خود را به
اقتصاد مبتنی بر بازار تغییر دهد لذا
واحدهای خصوصی زیادی تاسیس شدند
ولی حدود ۴۰٪ از این واحدها بسیار
کوچک هستند به طوری که دارای پرسنلی
کمتر از ۵ نفرند. از طرفی واحدهای دولتی
در بخش صنعت هنوز حاکم هستند و
قسمت قابل توجهی از تصمیم‌گیری‌های
مربوط به فعالیت‌های اقتصادی به صورت
متفرقز و به وسیله دولت انجام می‌گیرد و
واحدهای خصوصی هنوز منفعل و تحت
کنترل هستند.

اقتصاد این کشور بعد از استقلال چهار
برکود و تنزل شدیدی شد به طوری که تولید
ناخالص داخلی از ۲۰٪ در سال ۱۹۹۴ به
۱۰٪ در سال ۱۹۹۵ و ۵٪ در سال ۱۹۹۶
کاهش یافت. در سال ۱۹۹۶ تورم این کشور

بلارس کشوری کوچک در میان کشورهای تازه استقلال یافته اتحاد جماهیر شوروی سابق است که موجودیت خود را از بزرگترین همسایه خود یعنی روسیه به دست آورده است. از شمال شرق و شرق به روسیه و از جنوب به اکراین از غرب به لهستان و از شمال غرب به لیتوانی محدود شده است. مساحت این کشور تقریباً ۲۰۸۰۰ کیلومترمربع و جمعیت آن بالغ بر ۶ میلیون و چهارصد هزار نفر می‌باشد. زمین این کشور هموار و یک سوم آن جنگل است. دو سوم جمیعت این کشور شهری و یک سوم باقی‌مانده در روستاهای زندگی می‌کنند. آب و هوای این کشور معتدل و دارای نسخ رشد جمیعت ۳۲٪ درصد می‌باشد.

۳۲ این کشور در سال ۱۹۹۱ بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، مستقل

وزارت دارایی است که وزارت این امر را از طریق دایره‌ای به نام رویه‌های حسابداری به انجام می‌رساند. البته مستولیت اولیه وزارت دارایی تدوین و ارائه بودجه است. لذا وزارت مذکور از طریق سیستم حسابداری در جهت اطمینان از بابت کفايت درآمدها و مالیات‌ها به متضور تامین مخارج استفاده می‌نماید. بدین لحاظ کلیه رویه‌های حسابداری براساس قوانین مالیاتی تدوین و تهیه گردیده‌اند. البته در بسیاری از کشورهای غرب نیز قوانین مالیاتی بر تعیین رویه‌های حسابداری بسیار تاثیرگذار بوده‌اند.

در بلاروس مسئولیت تدوین قوانین مالیاتی و قوانین حسابداری هر دو به عهده وزارت دارایی است در حالی که در اکثر کشورهای غربی مسئولیت قوانین مالیاتی به عهده وزارت دارایی و مسئولیت قوانین و روابط خارجی به عهده سازمان‌های حرفه‌ای می‌باشد. دلیل این امر در بلاروس این است که کلیه واحدهای تجاری باید اهداف خود را در چارچوب اهداف دولت طرح‌ریزی و اجرا نمایند لذا اجرای قوانین مغایر با هم می‌تواند این مهم را نقض نماید.

حکم خرمان، مخصوصاً

پایه و اساس حسابداری ملی در بلاروس، طرح ملی حساب‌ها می‌باشد. در کل، سه دسته طرح حساب‌ها وجود دارد که هر کدام برای انواع مختلفی از فعالیت‌های اقتصادی طرح ریزی شده‌اند. این سه دسته عبارت‌اند از: ۱) طرح حساب‌های موسسات مالی؛ ۲) طرح حساب‌های واحدهای تجاری؛ و ۳) طرح حساب‌های موسسات بودجه‌ای و غیرانتفاعی.

واحدهای دولتی و غیرانتفاعی بسته به فعالیتشان ملزم به استفاده از یک یا چند نوع طرح حساب‌ها هستند، برای واحدهای تجاری، طرح حساب‌ها شامل ده طبقه می‌باشد این ده طبقه عبارت‌اند از: ۱) دارایی‌های ثابت، ۲) موجودی‌های تولید،

سرفصل‌های حساب‌ها است که از طریق وزارت دارایی تهیه، تصویب و ابلاغ می‌شود و کلیه واحد‌های تجاری ملزم به به کار گرفتن این سرفصل‌ها در دفاتر خود می‌باشند. این امر بدین دلیل است که کلیه حساب‌ها جهت ارائه ارقام و آمار به صورت متعدد‌الشكل باشند. در این شرایط دیگر بسیتر حسابداری نمی‌تواند تعیین کند که چگونه اطلاعات ثبت، کنترل و گزارش شوند و این قوانین هستند که این مهم را به عهده دارند و لذا حسابداری صرفاً یک واحد شمارش و دفترداری محسوب نمی‌شود.

مکالمہ ایضاً

در اتحاد جماهیر شوروی سابق از طریق طرح حسابداری ملی، حسابداری، کنترل شده و برنامه ریزی شده بود لذا در بلاروس نیز به وسیله این طرح ملی حسابداری، اطلاعات مالی جمع آوری، طبقه بندی، خلاصه و گزارش می شود (البته برطبق قوانین و مقررات). هدف از حسابداری ملی تسهیل اقتصاد برنامه ریزی شده بود. این طرح شامل طرح ملی حساب ها، رویه های استاندارد برای ثبت معاملات در دفاتر و شکل گزارشگری می باشد. صورت های مالی ادواری بر مبنای دوره گزارشگری مصوب (ماهانه، سه ماهه و یا سالانه) تهیه می شود. خصوصیت مهم و قابل توجه این طرح، ماهیت الزام آور و یکنواخت آن است. این طرح بسیار جامع طراحی شده است به طوری که هم شامل حسابداری مالی می شود و هم برای حسابداری صنعتی، قابل استفاده است (البته حسابداری صنعتی نه به آن شکل که در غرب وجود دارد بلکه بیشتر برای تعیین هزینه های طرح ها و پروژه ها استفاده می شود.

جعفر بن محبث

مسئلیت اصلی کنترل و هدایت سیستم حسابداری در بلاروس به عهده

سیستم حسابداری در بلاروس

با توجه به اینکه جمهوری بلاروس در سال ۱۹۹۱ در پی تعزیزی و فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی استقلال یافت به همین دلیل اقتصاد این کشور، تحت تاثیر شدید اقتصاد برنامه‌ریزی شده شوروی سابق می‌باشد از این رو، این وابستگی منجر به تبدیل سیستم حسابداری این کشور در خدمت رویکرد اقتصاد فوق شده است. به طوری که در یک اقتصاد برنامه‌ریزی شده، بین سیستم حسابداری مورد استفاده با تفاوت چشمگیری می‌توان یافت. در مدل حسابداری از نوع بلاروسی، حسابداری به عنوان ابزار کنترل و هدایت تصمیم‌های دولت مرکزی و حصول اطمینان از جهت دست‌یابی به اهداف از پیش تعیین شده است. سیستم حسابداری به نحوی تدوین شده است که کلیه رویه‌ها و استانداردهای حسابداری به صورت متحدد الشکل به وسیله دولت تعیین و برای کلیه واحدهای تجاری لازم‌الاجرا است. این مجموعه مقررات و رویه‌ها به وسیله وزارت مالی در بلاروس تدوین شده است و لذا مبتنی بر تامین نیازهای دولت است.

در کل می توان این گونه اشاره کرد که در بلاروس حسابداری یک حرفة محسوب نمی شود بلکه حسابدار نقش کارمندی را دارد که اطلاعات را از طریق دفاتر جهت تکمیل یک رشته آمار و ارقام و انعکاس آن به مقامات بالاتر طبقه بندی و ارائه نماید و لذا از اطلاعات به هیچ عنوان در جهت ارزیابی عملکرد و یا تعیین استراتژی ها استفاده نمی شود. حتی تا چند سال پیش در بلاروس به جای کلمه حسابداری از کلمه دفترداری استفاده می شده است.

در رویکرد اقتصاد برنامه ریزی شده،
جهت انجام حسابداری (دفترداری) از طرح
تفصیلی حساب‌ها استفاده می‌شود. طرح
تفصیلی حساب‌ها، مجموعه‌ای از

مبانی نقدی و یا تعهدی یا استفاده از روش استهلاک به صورت خط مستقیم و یا نزولی در اختیار او نیست. او صرفاً متعهد به انجام یکسری قواعد و رویه‌های وضع شده به وسیله وزارت دارایی است. در این وضعیت می‌توان گفت که در بلاروس^(۱) تکنیک‌های حسابداری یکنواخت،^(۲) استاد و مدارک یکنواخت،^(۳) گزارشگری هم یکنواخت است.

گزارشگری در بلاروس در سیستم حسابداری بلاروس معمولاً دو نوع گزارش حسابداری به وسیله واحدهای تجاری ارائه می‌گردد که البته این گزارش‌ها به همراه صورت مقایسه‌ای ارقام واقعی با ارقام و اعداد پیش‌بینی شده می‌باشد.^(۱) صورت سود و زیان،^(۲) ترازنامه.

در تهیه صورت سود و زیان هزینه‌ها و درآمدها براساس مبانی تدوین شده (نقدی یا تعهدی) به وسیله وزارت دارایی ثبت و طبقه‌بندی می‌شوند. با توجه به این که اساس رویه‌های حسابداری برمبنای قواعد و قوانین مالیاتی پایه‌گذاری شده است لذا این قواعد مالیاتی است که هزینه‌های مورد قبول را تعیین می‌نماید. براین اساس لیست اعلام شده هزینه‌ها که هزینه‌های قابل قبول مالیاتی نیز محاسبه می‌شوند و از طرف وزارت دارایی اعلام شده به شرح زیر است:

(۱) هزینه‌های مواد و دستمزد مربوط به فرآیند تولید؛^(۲) هزینه‌های دستمزد غیرمستقیم مربوط به قسمت اداری و مدیریتی؛^(۳) هزینه‌های تأمین خدمات برای فرآیند تولید؛^(۴) هزینه‌های آماده‌سازی فرآیند تولید؛^(۵) استهلاک؛^(۶) هزینه‌های بازاریابی و توزیع و تحویل؛^(۷) هزینه‌های اجتماعی، درمانی و بیمه‌های اجتماعی؛^(۸) هزینه‌های بهره؛^(۹) سایر هزینه‌های مجاز (هزینه‌های محیط‌زیست، سفرهای تجاری و غیره).

می‌گیرد. دفاتر به نحوی تنظیم می‌شوند که دارای دو ستون هستند. یک ستون برای ارقام واقعی و یک ستون برای درج ارقام پیش‌بینی شده. در کل دو نوع انحراف در سیستم حسابداری صنعتی بلاروس مورد محاسبه قرار می‌گیرد:

۱- انحراف هزینه‌های تولید از هزینه‌های بودجه شده تولید.

۲- انحراف هزینه‌های فروش با هزینه‌های بودجه شده فروش.

(۳) هزینه‌های تولید،^(۴) دارایی‌های بومی،^(۵) اقساط،^(۶) تابع مالی و سود و زیان،^(۷) اندوخته‌ها و ذخائر،^(۸) وام‌های بانکی،^(۹) حساب‌های خارج از ترازنامه^(۱۰) کالای ساخته شده و آماده فروش.

باید توجه داشت که در این چارت اصلی حساب‌ها، درآمدها، هزینه‌ها،

دارایی‌ها و بدهی‌ها در طبقات مختلف تفکیک نمی‌گردند. به طوری که مثلاً

امکانات و ظرفیت تولید در طبقه یک ارائه می‌شود، موجودی‌های مواد و در جریان

ساخت در طبقه دوم، هزینه‌های تولید در طبقات سوم، معاملات با واحدهای برون سازمانی در طبقه چهارم، تسویه و پرداخت اقساط در طبقه پنجم و الی آخر. طبقه نهم شامل حساب‌هایی است که خارج از سیستم دو طرفه است برای مثال اقلامی که در تصرف واحد تجاری است ولی مالکیت آن متعلق به واحد نیست (مثل اجاره‌های سرمایه‌ای). طبقه پنجم هم شامل بدھکاران و هم شامل بستانکاران می‌باشد. در اتحاد جماهیر شوروی سابق به دلیل ثابت بودن شرایط تجاری و ارتباط چند جانبه بین واحدهای دولتی، معمول بود که

حساب‌های متقابل بدھکاران و بستانکاران یک واحد تجاری خاص را در یک حساب واحد نشان می‌دادند. مثلاً فروش A به B و خرید A از B هر دو در حساب مشترکی در

سیستم دو طرفه شرکت A ثبت می‌شد.

بدین ترتیب یک مانده خالص برای تسویه بین

همه واحدهای تجاری نشان داده می‌شد.

از ساختار طرح حساب‌ها این موضوع برداشت می‌شود که حساب‌های مالی و حساب‌های قیمت تمام شده هر دو در یک سیستم واحد جمع‌بندی می‌شود. از سیستم قیمت تمام شده در بلاروس جهت محاسبه میزان کارایی استفاده می‌گردد. به عبارت دیگر با مقایسه قیمت تمام شده با آنچه که از قبل پیش‌بینی شده است کارا بودن یا

ناکاراً می‌باشد سیستم، مورد ارزیابی قرار

حروفهای و نه دارای استانداردهای حسابرسی بود. ولی از آن تاریخ به بعد کم کم آیین رفتار حرفهای تدوین و به کمک گروهی از متخصصان انگلیسی، استانداردهای حسابرسی تدریجاً تدوین گردید.

انجمن حسابداری نیز تا سال ۱۹۹۶ دارای اختیارات زیادی نبود ولی کم کم مقداری از اختیارات وزارت دارایی به این انجمن واگذار گردیده است تا به مرور زمان و تبدیل اقتصاد برنامه‌ای به اقتصاد مبتنی بر بازار، پیش‌نویس تسفیرات و تدوین استانداردهای حسابداری را تهیه کند.

بنابراین این انجمن با کمک متخصصان انگلیسی شروع به تهیه پیش‌نویس مقررات حسابداری جدید برای صورت‌های مالی، مقاومت‌های بین‌المللی حسابداری و حسابداری تور می‌نمود. این امر در سال‌های اخیر موجب گزارشگری مالی و تجزیه و تحلیل واحدهای تجاری بلاروسی شبهی به استانداردهای بین‌المللی شده است. ولی هنوز استانداردهای حسابداری به طور کامل تدوین و به تصویب نرسیده است. البته به دلیل این که رئیس جمهور فعلی این کشور تمایل زیادی به تعقیب سیاست‌های روسیه در بلاروس را دارد لذا به نظر می‌رسد که تغییر قوانین به شکل اصلاحات قوانین در روسیه خواهد بود. بدین لحاظ مشخص نیست که آیا بلاروس می‌تواند قوانین مستقل حسابداری و حسابرسی داشته باشد یا خیر. از طرفی وجود ماهیت بسیار پیچیده قوانین مالیاتی و تاثیر این قوانین بر رویهای حسابداری، پیشرفت در تدوین استانداردهای حسابداری گندگردیده است. لازم به یادآوری است که سازمان همکاری‌های اقتصادی کشورهای تازه استقلال یافته اقدام به تهیه پیش‌نویس چارچوب نظری حسابداری برای سیستم‌های حسابداری کشورهای فوق کرده است. این چارچوب نظری می‌تواند مبنای تدوین استانداردهای حسابداری قرار گیرد.

نمی‌گردد. دلیل این امر آن است که ارزش این دارایی‌ها قابل بیان به پول نیستند چون هرگز مورد مبادله قرار نگرفته‌اند و مالکیت آنها متعلق به کل مردم است. ضمناً سرفصلی و هزینه‌های بهره‌برداری نیز در ترازنامه شناسایی و منعکس نمی‌گردد چون سرفصلی در بلاروس مورد مطالعه قرار نمی‌گیرد. از طرفی شکل کلی ترازنامه بیشتر شبیه ترازنامه حسابداری "حساب‌های مستقل" است با این تفاوت که دارای جزیبات بیش‌تری می‌باشد.

لازم به توضیح است که استهلاک بر مبنای سرخ‌های اعلام شده به‌وسیله وزارت دارایی محاسبه می‌شود و طبق قوانین بلاروس عمر دارایی‌ها همان عمر فیزیکی دارایی است، نه عمر اقتصادی آن.

هزینه بهره نیز جدیداً به عنوان یک طبقه از هزینه‌ها مورد قبول واقع شده است قبل از طبق اقتصاد برنامه‌ریزی شده، هزینه‌های بهره به عنوان یک پرداخت انتقالی مورد عمل قرار می‌گرفت زیرا هیچ ارزش افزوده‌ای ایجاد نمی‌کرد. ضمناً هزینه‌های زیر جدیداً به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی محسوب شده است: ۱) هزینه‌های نوسازی و توسعه شرکت، ۲) هزینه‌های نوسازی و تجدید ساختار تجهیزات.

هزینه‌های زیر نیز از نظر مالیاتی غیرقابل قبول می‌باشند: ۱) هزینه‌های محیط زیست مازاد بر میزان مجاز؛ ۲) هزینه‌های سفرهای تجاری مازاد بر میزان مجاز؛ ۳) هزینه‌های پاداش و مزایای پرسنل مازاد بر میزان مجاز؛ و ۴) جرائم و خسارات ناشی از خطاهای. ضمناً توزیع سود بین سهامداران مشمول مالیات می‌گردد، این امر بیش‌تر جهت سرمایه‌گذاری سود در واحدهای تجاری است.

در خصوص درآمد شرکت‌ها، سرخ‌های فروش ثابت و برخلاف اقتصاد آزاد که بازار تعیین‌کننده قیمت فروش است، دولت تعیین‌کننده آن می‌باشد. نحوه محاسبه قیمت‌های فروش بر مبنای بهای تمام شده از قبل تعیین شده است به عبارت دیگر قیمت‌های عملده فروشی = حاشیه سود + میانگین هزینه‌های صنعت

برایین اساس قیمت‌ها به‌وسیله دولت مرکزی کنترل و ثابت نگه داشته می‌شوند.

گزارش صورت وضعیت مالی (ترازنامه) در بلاروس تقریباً شبیه به ترازنامه کشورهای غربی (انگلستان) می‌باشد با این تفاوت که در ترازنامه بلاروسی منابع طبیعی و زمین منعکس

انجمن‌های حرفه‌ای در بلاروس

با توجه به این که جمهوری بلاروس یکی از وراث اتحاد جماهیر شوروی سابق محسوب می‌شود لذا در این زمان تنها هادی که مستولیت تدوین قوانین و رویه‌های حسابداری را به‌عده داشت وزارت دارایی بوده است ولی بعد از استقلال بلاروس و حرکت این کشور به سمت و سوی اقتصاد مبتنی بر بازار کم نهادهای حرفه‌ای تاسیس شدند. البته بعضی از نهادهای حرفه‌ای از همان اوایل شروع فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی اقدام به تاسیس کردن (در کلیه ایالت‌های شوروی سابق). به غیر از وزارت دارایی در بلاروس دو نهاد دیگر نیز مستول نهیه و تدوین رویه‌های حسابداری و حسابرسی هستند: ۱) انجمن حسابداری بلاروس، ۲) اتاق حسابرسان بلاروس.

انجمن حسابداری بلاروس که به نحوی از شوروی سابق انتقال یافته است در سال ۱۹۸۹ و اتاق حسابرسان در سال ۱۹۹۳ ایجاد شدند. طی قانونی که در سال ۱۹۹۴ وضع شد مستولیت تدوین استانداردهای حسابرسی به‌عده اتاق حسابرسان گذشتند شده و این اتاق به صورت مستقل پذیرفته شد. هر عضوی که بخواهد حسابرس شود باید به عضویت این اتاق درآید و به آئین رفتاری و قوانین این اتاق پابند باشد. تا سال ۱۹۹۶ این اتاق نه دارای آیین رفتار

ماده ۲- افزایش سرمایه شرکت که طی چهارسال بعد از تاریخ تصویب قانون (۱۳۸۲/۵/۲۶) ثبت آن در اداره ثبت شرکتها صورت پذیرفته و به موجب استاد و مدارک پرداخت آن احراز گردد، مشمول مشوق برقرار شده در این آیین نامه می گردد.

ماده ۳- افزایش سرمایه ای که مطابق ماده (۲) این آیین نامه صورت گرفته باشد، طی پنج سال از اولین سال مالی افزایش سرمایه بنا به درخواست مودی از درآمد مشمول مالیات ابرازی شرکت کسر می گردد. (اصلاحی ۸۳/۵/۴ تصویب نامه

۱۳۸۴/۵/۷ مورخ ۳۱۰۸۴ هیات وزیران)

ماده ۴- شرکت هایی که پس از افزایش سرمایه، نسبت به کاهش سرمایه اقدام نمایند، بعد از تاریخ تصویب کاهش سرمایه توسط ارکان صلاحیت دار نمی توانند از مشوق این آیین نامه استفاده نمایند. مشوقه های استفاده شده تا تاریخ کاهش سرمایه به قوت خود باقی خواهد بود.

ماده ۵- برخورداری شرکت از معافیت موضوع مواد (۱۳۲) و (۱۳۸) قانون مالیات های مستقیم مانع استفاده شرکت از مشوق موضوع ماده (۴) قانون نخواهد شد.

ماده ۶- شرکت های صنعتی متضادی استفاده از مشوق موضوع این آیین نامه، باید در پایان اولین سال مالی و سالهای بعد از اولین افزایش سرمایه، تا سیده یکی از حسابرسان عضو جامعه حسابداران رسمی ایران را که مستند به گزارش حسابرسی شرکت باشد در موارد زیر دریافت و به سازمان امور مالیاتی کشور (اداره کل امور مالیاتی ذی ربط شرکت) ارایه نمایند:

الف - میزان افزایش سرمایه پرداخت شده.

ب - رعایت حداقل نصاب نسبت سرمایه به بدھی (سی درصد) و اعلام میزان سرمایه پرداخت شده و بدھی های شرکت در تاریخ ترازنامه (پایان سال مالی شرکت).

شماره: ۱۹۰۷/ت ۳۰۳۷۰ تاریخ: ۱۳۸۳/۲/۲

آیین نامه اجرایی ماده (۴) قانون قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - شرکت صنعتی: هر واحد تولیدی که به صورت شرکت (شخصیت حقوقی ثبت شده) اداره شده و دارای پروانه بهره برداری از وزارت صنایع و معادن یا سایر مراجع قانونی ذی ربط باشد.

ب - اصلاح ساختار مالی: منظور از اصلاح ساختار مالی، افزایش سرمایه از محل آورده نقدی یا تبدیل سود تقسیم نشده به سرمایه (به استثنای افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی ها) به نحوی که نسبت سرمایه بدھی های شرکت کمتر از سی درصد (۳۰٪) نباشد.

ج - درآمد مشمول مالیات: درآمد مشمول مالیاتی است که توسط شرکت براساس اظهارنامه مالیاتی، صورتهای مالی و دفاتر و استاد و مدارک ابراز می گردد.

د - نسبت سرمایه به بدھی: عبارت است از نسبت سرمایه پرداخت شده به جمع بدھی های شرکت.

ه - بدھی: تعریف بدھی براساس استانداردهای پذیرفته شده حسابداری خواهد بود.

و - قانون: قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۲.

شماره: ۳۸۱۰ ت / ۳۲۷۵۵ ه / ۱۴۸۲ / ۱۲۸

تصویب‌نامه در خصوص تعیین ضریب جدول حقوق موضوع
ماده (۳۳) قانون استخدام کشوری

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۴۸۲/۱/۳۱ بنا به پیشنهاد شماره
۱۰۱/۲۹۹۵ مورخ ۱۴۸۲/۱/۲۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
کشور و به استناد تبصره (۴) ماده (۱) قانون نظام هماهنگ
پرداخت کارکنان دولت - مصوب ۱۳۷۰ - تصویب نمود:

۱- ضریب جدول حقوق موضوع ماده (۳۳) قانون استخدام
کشوری از تاریخ ۱۴۸۲/۱/۱ سیصد و هشتاد (۳۸۰) ریال تعیین
می‌شود.

۲- حقوق بازنیستگی و ظرفیه کلیه بازنیستگان و
وظیفه‌بگیران مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان
دولت و مشترکان صندوق بازنیستگی کشوری و قوانین نیروهای
مسلح که تا پایان سال ۱۴۸۳ برقرار شده است از تاریخ
۱۴۸۲/۱/۱ به میزان دوازده درصد (۱۲٪) افزایش می‌یابد.

محمد رضا هارف - معاون اول رئیس جمهور

شماره: ۳۸۲۰ ت / ۳۲۷۵۵ ه / ۱۴۸۲ / ۱۲۸

تصویب‌نامه در مورد حداقل حقوق مستخدمین شاغل
و بازنیسته و آماده به خدمت

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۴۸۲/۱/۲۱ بنا به پیشنهاد شماره
۱۰۱/۲۹۹۵ مورخ ۱۴۸۲/۱/۲۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
کشور و به استناد ماده (۸) لایحه قانونی مربوط به حداقل و
حداقل حقوق مستخدمین شاغل و بازنیسته و آماده به خدمت -
مصطفی ۱۳۵۸ - و تبصره ماده (۲۲) قانون نظام هماهنگ پرداخت
کارکنان دولت - مصوب ۱۳۷۰ تصویب نمود:

۱- حداقل حقوق موضوع ماده (۲) لایحه قانونی مزبور از
تاریخ ۱۴۸۲/۱/۱، یک میلیون و یکصد و هفتاد هزار
(۱,۱۷۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌شود.

۲- حداقل حقوق موضوع ماده (۱) لایحه قانونی مزبور از
تاریخ ۱۴۸۲/۱/۱ هفت برابر حداقل حقوق موضوع ماده (۲)
لایحه قانونی فوق الذکر تعیین می‌شود.

۳- کمک هزینه‌های عائله‌مندی و اولاد موضوع ماده (۹)
قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت علاوه بر مبلغ فوق
پرداخت می‌شود.

۴- مفاد این تصویب‌نامه در مورد مستخدمان کلیه دستگاه‌های

ج - صرف منابع حاصل از افزایش سرمایه در سرمایه‌گذاری
ثبت و یا سرمایه در گردش همان شرکت.
د - عدم کاهش سرمایه.

محمد رضا هارف

معاون اول رئیس جمهور

شماره: ۳۱۸۱ ۲۰۱-۳۱۸۱ تاریخ: ۸۲/۲/۳۰

صور تجلیسه جلسه هیات عمومی

در اجرای دستور رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور ذیل
نامه شماره ۲۰۳-۲۸۵۲ مورخ ۸۳/۳/۱۷ دادستان انتظامی
مالیاتی، موضوع در جلسه ۸۳/۴/۸ هیات عمومی شورای عالی
مالیاتی مطرح می‌باشد.

اجمال موضوع نامه مزبور اینست:

رئیس شورای عالی مالیاتی قبلاً بموجب نامه شماره
۳۰۴-۷۷۴۱ مورخ ۷۷/۱۰/۵ اعلام نموده که چنانچه وزارت‌خانه
و شرکت یا موسسه دولتی یا شهرداری برخلاف مقررات مربوطه
مالیاتی‌های تکلیفی را از ذینفع کسر و بحساب مربوطه واریز
نمایند، فقط مشمول تبصره یک ماده ۱۹۹ بوده و اخذ جریمه
معادل ۲۰٪ مالیات پرداخت نشده، "متن ماده ۱۹۹ از آنان منتفی
است در حالیکه طبق مفاد بند ۴ بخشتمامه ۲۱۱-۴۰۵۶/۳۷۳۴۳
مورخ ۸۱/۶/۳۱ رئیس کل سازمان متبع، مغایر با نظر یاد شده
تاكيد شده که در موارد مذکور جریمه متعلقه موضوع ماده ۱۹۹
باید وصول شود و بدین لحاظ پیشنهاد نموده‌اند که بمنظور اتخاذ
رویه واحد موضوع در اجرای بند ۳ ماده ۲۵۵ قانون مالیاتی
مستقیم در شورای عالی مالیاتی مطرح گردد.

هیات عمومی شورا با عنایت به مراتب و پس از بررسی و
بحث و تبادل نظر لازم بشرح زیر مبادرت به اقتدار رای می‌نماید:
با عنایت به عمومیت حکم ماده ۱۹۹ و تسری آن به کلیه
اشخاص حقوقی و تصریح تبصره ۲ ذیل ماده فوق در تعلق توامان
جرائم و حبس تادیبی، به مدیران مختلف شخص حقوقی
غیردولتی و سکوت تبصره یک ماده مزبور برتعلق جریمه ۲۰٪
نسبت به تخلف مستولین وزارت‌خانه‌ها و شرکتها و موسسات
دولتی و شهرداری، بنابراین مستولین وزارت‌خانه‌ها و ... در صورت
تخلف در اجرای مقررات مربوط به مالیات‌های تکلیفی، فقط
مشمول مجازات مقرر طبق قانون تخلفات اداری خواهد بود و
أخذ جریمه موضوع ماده ۱۹۹ از آنان منتفی می‌باشد.

معدن و یا سازمان حفاظت محیط‌زیست حسب مورد) ماده ۲- شرکت‌های دولتی موظفند اعتبارات موضوع ماده (۵) قانون یاد شده را در بودجه‌های سالانه پیش‌بینی و به نحو مقرر در این آیین‌نامه هزینه نمایند.

محمد رضا عارف

معاون اول ریس جمهور

شماره: ۱۹۷۵۰ تاریخ: ۲۱۱-۴۳۲۵/۱۱/۱۳
در پی درخواست برخی از شهدا ران در خصوص واریز عوارض تولیداتی که مدلول بند سه تصویب‌نامه شماره ۶۰۳۲۰/ت ۵۳۰۶۴ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۸ قرار می‌گیرند و پیرو بخششانه شماره ۹۹۲۳/۹۹۲۹ مورخ ۲۰۱۶۸۲۹/۱۰/۲۷ بدینوسیله مقرر می‌گردد:

۱- ادارات امور مالیاتی محل تولید کالا، در صورتیکه محل وقوع واحد تولیدی داخل حریم شهر باشد، ضمن درج شماره حساب شهرداری محل نسبت به تکالیف مقرر در قسمت اخیر بند (۲) بخششانه پیروی فوق اقدام نمایند. اداره امور مالیاتی محل فعالیت صاحب کالا نیز باید حداقل طرف یک هفته این حساب را با اخذ رسید به صاحب کالا ابلاغ نمایند.

۲- صاحبان کالا می‌بایستی بشرح مذکور در بند (۶) بخششانه پیروی فوق مالیات موضعی را ظرف مهلت معین به حساب اداره امور مالیاتی محل فعالیت خود و عوارض مقرر را به حساب شهرداری محل تولید واریز نمایند.

۳- مامورین مالیاتی محل فعالیت صاحب کالا مسئولیت رسیدگی به مالیاتها و عوارض متعلقه را به عهده دارند.

۴- سایر مفاد بخششانه صدرالذکر کماکان به قوت خود باقی است.

۵- این بخششانه از تاریخ صدور و در مورد آن بخش که هنوز پرداخت نشده جاری خواهد بود.

حیدری کردزنگه

شماره: ۲۱۱-۴۳۳۸ تاریخ: ۸۳/۱۱/۱۵
کسر مالیات علی‌الحساب تبصره (۵) ماده ۱۰۷

شرکت مهندسین مشاور لار (سهامی خاص) بازگشت به نامه شماره ۹۸۲۵/۱۵۰/۱۰۰ مورخ ۸۳/۱۰/۱۹ خصوص موضوع مطروحه به آگاهی میرساند: به موجب تبصره ۵ ماده ۱۰۷ اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم مصوب

مشمول لایحه قانونی یاد شده از جمله موسسات دولتی مذکور در ماده (۱۳) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت لازم‌الاجرا می‌باشد.

محمد رضا عارف معاون اول ریس جمهور

شماره: ۱۴۰۲۱ ت ۳۰۳۷ تاریخ: ۱۳۸۳/۱/۱۹

آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- شرکتها و واحدهای صنعتی و معدنی: شرکت‌های سهامی دارای پروانه بهره‌برداری صنعتی و یا معدنی از وزارت صنایع و معدن یا سایر مراجع قانونی.

ب- سود خالص: درآمد حاصل شرکت در همان سال پس از کسر کلیه هزینه‌ها و استهلاکات و دخیره‌ها (اصلاحیه ۸۳/۴/۲۱)

ج- امور پژوهشی و تحقیقات زیست‌محیطی: طرحهای ۱- اجرای پروژه‌های بهره‌وری سبز (Green Productivity) و تولید باکتر (Cleaner Production)

۲- اجرای پروژه‌های پژوهشی جهت بکارگیری بسته‌بندی‌های قابل بازیافت در محصولات

۳- اجرای پروژه‌های پژوهشی مرتبط با سیستمهای مدیریت زیست‌محیطی سری ایزو ۱۴۰۰۰

۴- پژوهش در زمینه بهینه‌سازی فرایندهای موجود با تاکید بر کاهش ضایعات و کیمیه‌سازی پسماندها

۵- حمایت از پروژه‌های پژوهشی زیست‌محیطی در صنایع اقماری جهت ایجاد حلقه سبز تامین‌کنندگان (Green Supply Chain)

۶- اجرای طرحهای پژوهشی در خصوص مدیریت پسماندهای ویژه تصفیه فاضلاب صنعتی و کنترل آلودگی هوا

۷- پژوهش در زمینه استفاده از برچسب زیست‌محیطی در محصولات و بسته‌بندیها

۸- ظرفیت‌سازی و اشاعه فرهنگ زیست‌محیطی عمومی و تخصصی واحد

۹- شرکت‌های پژوهشی و تحقیقاتی زیست‌محیطی: شرکت‌های دارای رتبه مهندسی محیط‌زیست و یا سازمانهای غیردولتی زیست‌محیطی (تایید صلاحیت شده توسط وزارت صنایع و

پنجم قانون مالیات‌های مستقیم را به مالیات برداشتم اشخاص حقوقی اختصاص داده است. بنابراین رای شماره ۲۰۱-۲۳۵۸ مورخ ۱۳۸۲/۳/۲۵ هیات عمومی شورای عالی مالیاتی که در اجرای ماده ۲۵۸ قانون فرق الاشعار انشاء حکم در حدی که متن معمول ماده ۱۲ قانون مالیات‌های مستقیم به اشخاص حقوقی نیز می‌باشد خلاف حکم صریح قانونگذار تشخیص داده می‌شود و به استناد قسمت دوم ماده ۲۵ قانون دیوار عدالت اداری بطل می‌گردد.

علی دارسی

رئيس هیات عمومی دیوان عدالت
اداری

شماره: ۱۳۸۴/۴/۳۱ تاریخ: ۳۰۶۲۹/۱۲۰۰۳
آیین نامه اجرایی ماده (۱۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار رفته است:

(الف) بورس: سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادر تهران
ب) هیئت پذیرش: هیئت پذیرش بورس اوراق بهادر تهران
ج) طرح نوسازی و توسعه شرکت: طرح یا پروژه جدید یا مکمل که اجرای آن به لحاظ فنی، مالی و اقتصادی توجیه پذیر باشد.
د) اوراق مشارکت: اوراق بهادر با نامی که با مجوز "بورس" به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین جهت تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز طرحهای نوسازی و توسعه شرکتهای پذیرفته شده در "بورس" منتشر می‌شود. این اوراق بدون تضمین دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انتشار می‌یابند.

ه) اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام: آن گروه از "اوراق مشارکت" "ناشر" که در سرسید نهایی و یا قبل از آن قابل تبدیل به سهام همان شرکت "ناشر" باشد.

و) امیدنامه: سندی که اهداف، نرخ بازده مورد انتظار، شرایط و نحوه تبدیل اوراق به سهام (در صورت لزوم) و سایر جزئیات مربوط به "طرح توسعه و نوسازی شرکت" را شرح می‌دهد و تصویری از آینده سرمایه‌گذاری برای تصمیم‌گیری در اختیار

۱۳۸۰/۱۱/۲۷ کسر مالیات علی‌العساپ از قراردادهای پیمانکاری که از ابتدای سال ۱۳۸۲ و به بعد منعقد می‌گردد مشمول مقررات ماده ۱۰۴ قانون فوق الذکر می‌باشد.
امیر حسن علی‌حکیم - مدیرکل فنی مالیاتی

شماره: ۶۱۸۸۳/ت/۱۰/۲۳ تاریخ: ۵۳۲۰۷۸
تصویب‌نامه راجع به اختصاص (۱٪) درآمد عملیاتی مجتمع عمومی کلیه شرکتهای دولتی، بانکها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت برای سرمایه‌گذاری در امور پژوهش و فناوری هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۹ به استناد بند "ه" ماده (۴۶) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - تصویب نمود. مجتمع عمومی کلیه شرکتهای دولتی، بانکها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت مکلفند معادل یک درصد (۱٪) درآمد عملیاتی خود (به استثنای سود سپرده‌های بانکی) را صرف سرمایه‌گذاری در امور پژوهش و فناوری نمایند.
محمد رضا حارف معاون اول رئیس جمهور

شماره: ۳۶۴۸/۱۵۴۳۷ تاریخ: ۱۳۸۳/۹/۸
تصویر دادنامه شماره ۳۶۰ مورخ ۸۳/۷/۲۶ رئیس محترم هیات عمومی دیوان عدالت اداری موضوع ابطال رای شماره ۲۰۱-۲۳۵۸ مورخ ۸۲/۳/۲۵ هیات عمومی شورای عالی مالیاتی در حدی که متن معمول ماده ۱۰۲ قانون مالیات‌های مستقیم به اشخاص حقوقی نیز می‌باشد مندرج در روزنامه رسمی شماره ۱۷۳۹۵ مورخ ۸۳/۸/۲۳ به پیوست جهت اطلاع و بهره‌برداری ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر سمیعی
معاون فنی و حقوقی

رای هیات عمومی

به صراحت تبصره ماده ۹۳ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ "درآمد شرکتهای مدنی (اعم از اختیاری یا قهری) و همچنین درآمدهای ناشی از فعالیت‌های مضاربه در صورتی که عامل (مضارب) شخص حقیقی باشد تابع مقررات این فصل می‌باشد." بنابراین مفهوم مخالف حکم مفنن مفید عدم مشمول مقررات فصل چهارم قانون موضوع مالیات برداشتم مشاغل نسبت به اشخاص حقوقی می‌باشد. مضافاً اینکه قانونگذار فصل

آثار و تعهدات ناشی از مقررات این آیین نامه و قراردادهای فیما بین را به طور کامل پذیرفته و نسبت به اجرای آنها متعهد می باشند.

فصل دوم - ویژگیهای "اوراق مشارکت"
 ماده ۴- شرکتهای پذیرفته شده در "بورس"، طبق مقررات این آیین نامه و به منظور تأمین قسمتی از منابع مالی مورد نیاز "طرح های نوسازی و توسعه شرکت" مجاز به انتشار "اوراق مشارکت" و عرضه آن از طریق "بورس" هستند.

تبصره - "ناشر" اوراق می تواند "اوراق مشارکت" را برای یک یا چند "طرح نوسازی و توسعه" منتشر کند.

ماده ۵- دارندگان "اوراق مشارکت" به نسبت قیمت اسمی و در طی مدت زمان مشارکت در مجموعه منافع حاصل از اجرای طرح های مربوط سهم خواهند بود.

ماده ۶- هر ورقه مشارکت نشان دهنده قدرالسهم دارنده آن در موضوع مشارکت است. با عرضه "اوراق مشارکت" رابطه وکیل و موکل بین "ناشر" و خریدار اوراق برقرار می شود. "ناشر" با اجازه "امین"، به وکالت از طرف خریداران اوراق می تواند نسبت به مصرف وجوه حاصل از فروش اوراق جهت اجرای طرح و خرید و فروش هرگونه کالا، خدمت و دارایی مربوط به طرح اقدام نماید. انتقال اوراق به مالکان جدید، به اختیار تغییضی تحت عنوان وکالت خدشه وارد نمی کند، و این رابطه تا سرسید اوراق بین "ناشر" و دارندگان اوراق نافذ و معتبر است.

ماده ۷- عرضه اولیه و دادوستد ثانویه "اوراق مشارکت" فقط از طریق "بورس" امکانپذیر است. این اوراق بدون تضمین دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انتشار می یابند.

ماده ۸- سهم الشرکه "ناشر" در طرح باید به تشخیص "هیئت پذیرش" معین شود و حداقل ۵۰٪ کل سرمایه گذاری ریالی پروره باشد.

ماده ۹- ارزش "اوراق مشارکت" قابل انتشار برای شرکتهای پذیرفته شده در "بورس" به تشخیص "هیئت پذیرش" و حداقل ۷۰٪ ارزش ویژه هر شرکت مجاز است.

ماده ۱۰- میزان اوراق مشارکت قابل انتشار موضوع ماده (۱۷) قانون در هر سال، در ابتدای هر سال توسط شورای پول و اعتبار تعیین و به "بورس" اعلام می گردد.

ماده ۱۱- تاریخ، مراحل انتشار، ارزش اسمی، نرخ سود علی الحساب و سایر شرایط انتشار "اوراق مشارکت" به پیشنهاد

سرمایه گذاران (خریداران "اوراق مشارکت") قرار می دهد. این سند قبل از انتشار عمومی باید به تایید "امین"، "حسابرس" و "بورس" برسد.

(ز) ناشر: شرکت پذیرفته شده در "بورس" که به موجب این آیین نامه مجاز به انتشار "اوراق مشارکت" می باشد.

(ح) امین: بانک، موسسه بیمه، یا هر شخصیت حقوقی مورد تایید "بورس" که از طرف "ناشر" انتخاب می شود تا در راستای حفظ منافع دارندگان "اوراق مشارکت" به ترتیبی که در این آیین نامه مقرر است، وظایف محوله را انجام می دهد. "امین" و "ضامن" می توانند دارای شخصیت حقوقی واحد باشند.

(ط) عامل: شخصیت حقوقی ای که از طرف "ناشر" تعیین می شود تا نسبت به عرضه اولیه اوراق از طریق "بورس"، پرداخت سود علی الحساب و قطعی، بازپرداخت اصل مبلغ "اوراق مشارکت" در سرسید، کسر و پرداخت مالیات های مربوط و سایر امور اجرایی مرتبط با انتشار اقدام کند. "عامل" و "ناشر" می توانند دارای شخصیت حقوقی واحد باشند.

(ی) ضامن: شخصیت حقوقی ای که بازپرداخت سود علی الحساب، اصل مبلغ "اوراق مشارکت" یا بخشی از این وجوه و خرید "اوراق مشارکت" منتشر شده را که در عرصه عمومی به فروش نرسیده است. تضمین می کند. "ضامن" با پیشنهاد "ناشر" و تایید "امین" تعیین می شود. وجود "ضامن" به اختیار "ناشر" است که ضروری است در امیدنامه قید شود.

(ک) حسابرس: موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران که امکان سنجی فنی، اقتصادی و مالی "طرح نوسازی و توسعه شرکت" را تایید می کند و گزارش پیشرفت کار، نرخ بازده و دیگر اطلاعات مالی طرح سرمایه گذاری را به اطلاع دارندگان "اوراق مشارکت" می رساند. حسابرس می تواند در عین حال "حسابرس" شرکت "ناشر" هم باشد.

ماده ۲- آن دسته از شرکت های سرمایه گذاری که هدف بنگاهداری و مدیریت شرکت های سرمایه پذیر را دنبال نمی کنند و صرفاً به خرید و فروش سهام و سایر اوراق بهادر با هدف کسب سود اشتغال دارند، مجاز به انتشار "اوراق مشارکت" نمی باشند.

ماده ۳- پس از دریافت مجوز انتشار اوراق و امضای قراردادهای عاملیت، حسابرسی، ضامن (در صورت وجود)، و امانت با طرف های مربوط و انتشار اوراق و گردآوری وجوه "ناشر"، "عامل"، "حسابرس"، "ضامن" (در صورت وجود) و "امین" کلیه

ماده ۱۹- هیئت پذیرش "با بررسی مدارک دریافتی و انجام بررسی‌ها و تحلیل‌های لازم، باید ظرف حداکثر یک ماه پس از دریافت گزارش "بورس"، مجوز صدور را صادر نماید؛ با دلایل مستند عدم اعطای مجوز صدور را اعلام کند.

فصل پنجم - بازار ثانویه و وظایف "بورس"
ماده ۲۰- "هیئت پذیرش" با تحلیل وضعیت شرکت و "طرح نوسازی و توسعه" و بررسی میزان و کیفیت وثایق و تضمین‌های "ناشر"، تاحد ممکن از اجرای موفق طرح، بازپرداخت سود و اصل "اوراق مشارکت" اطمینان حاصل خواهد کرد.
ماده ۲۱- "بورس" موظف است با طراحی نظام معاملات مناسب، اختصاص تابلوهای جداگانه و تجهیز واحدهای پذیرش و نظارت خود، امکان انجام معاملات "اوراق مشارکت" و تبدیل اوراق به سهام را به روشن مناسب فراهم کند.

فصل ششم - وظایف "ناشر"

ماده ۲۲- "ناشر" موظف است بازپرداخت اصل و سودهای علی الحساب و قطعی را در سرسیدهای مقرر تعهد کند و وثایق لازم را برای تضمین بازپرداخت اصل و سودهای متعلق به اوراق، در صورت وجود "ضامن" در اختیار وی و در غیر این صورت در اختیار "امین" قرار دهد.

ماده ۲۳- "ناشر" موظف است طبق تعهدات انجام شده، وجود لازم را جهت پرداخت سود و اصل "اوراق مشارکت"، در سرسیدهای تعیین شده تامین نماید و برای پرداخت در اختیار "عامل" قرار دهد. هرگونه تأخیر در تامین منابع فوق، مشمول پرداخت وجه التزام تأخیر تامین منابع به میزان مقرر در قرارداد عاملیت خواهد شد.

ماده ۲۴- "ناشر" موظف است قبل از عرضه اوراق، سیستم حسابداری استاندارد مورد تایید سازمان حسابرسی را به طور جداگانه و مستقل از سایر عملیات و فعالیت‌های خریش، مستقر و اجرا نماید.

ماده ۲۵- "ناشر" موظف است حق الزحمه انجام خدمات "امین"، "حسابرس"، "عامل" و "ضامن" (در صورت وجود) را، به ترتیب مقرر در قراردادهای منعقد شده پرداخت نماید.

ماده ۲۶- "ناشر" موظف است اطلاع‌دهی‌های حاوی گزارش وضعیت مالی و عملکرد اجرایی طرح را، در فرم‌های تعیین شده

"ناشر" و با واقفت "بورس" و با حفظ شرایط رقابتی بازار سرمایه، تعیین می‌شود.

ماده ۱۲- مصرف وجه حاصل از واگذاری "اوراق مشارکت" در غیر اجرای طرحهای مربوط جایز نیست.

ماده ۱۳- "ناشر" می‌تواند "اوراق مشارکت" قابل تبدیل به سهام همان شرکت "ناشر" را منتشر کند. نحوه تبدیل ورقه مشارکت به سهام در امیدنامه مشخص خواهد شد. در صورت انتشار "اوراق مشارکت" قابل تبدیل به سهام، "ناشر" موظف است ترتیبی اتخاذ کند که به میزان "اوراق مشارکت" قابل تبدیل، اختیار افزایش سرمایه و تبدیل، در دسترس باشد.

تبصره - مابه التفاوت سود قطعی و سود علی الحساب نیز می‌تواند قابل تبدیل به سهام باشد.

ماده ۱۴- هزینه‌های انتشار "اوراق مشارکت" و سودهای پرداختی به سرمایه‌گذاران، جزء هزینه‌های قابل قبول حساب مالیاتی برای "ناشر" است.

فصل سوم - ویژگیهای "ناشر"

ماده ۱۵- انتشار اوراق مشارکت منوط به آن است که حداقل دو سال از تاریخ پذیرش شرکت در "بورس" گذشته باشد.

ماده ۱۶- شرکت باید حداقل در دو دوره مالی پیش از تقاضای انتشار "اوراق مشارکت" سودآور بوده و به تشخیص "بورس" امکان سودآوری آن در آینده وجود داشته باشد و زیان انباشته نداشته باشد.

ماده ۱۷- صورتهای مالی شرکت طی دو دوره مالی پیش از تقاضای انتشار "اوراق مشارکت" باید به تصویب مجمع عمومی آن شرکت رسیده باشد و سوابق گزارش دهی و شفافیت حساب‌های شرکت به تایید "بورس" برسد.

فصل چهارم - مراحل انتشار و پذیرش "اوراق مشارکت"

ماده ۱۸- مقاضی انتشار "اوراق مشارکت"، باید فرم‌های تهیه شده توسط "بورس" را به همراه گزارش امکان سنجی فنی، اقتصادی و مالی "طرح‌های نوسازی و توسعه شرکت"، تایید شده از سوی "حسابرس" و اعلام قبولی "عامل"، "ضامن" (در صورت وجود)، "امین" و "حسابرس" به "بورس" تحويل دهد. اسناد یاد شده همراه با اظهار نظر "بورس" حداکثر ظرف یکماه برای هیئت پذیرش ارسال می‌شود.

ماده ۳۴- کلیه وجوه در عرضه اولیه به حسابی واریز می شود که تحت نظارت "امین" است.

ماده ۳۵- "امین" مکلف است، پس از حصول اطمینان از وجود قرارداد بین "ناشر" و "عامل"، "ناشر" و "حسابرس"، "ناشر" و "ضامن" (در صورت وجود) و اطمینان از رعایت مقررات و ضوابط حاکم بر معاملات "اوراق مشارکت" نسبت به امضای قرارداد با "ناشر" اقدام کند.

ماده ۳۶- در صورتی که "ناشر" و "عامل" شخصیت حقوقی واحد باشند، نیازی به قرارداد عاملیت نخواهد بود.

ماده ۳۷- در صورتی که "امین" و "ضامن" شخصیت حقوقی واحد باشند، نیازی به قرارداد ضمانت نخواهد بود.

فصل نهم - وظایف "عامل"

ماده ۳۸- "عامل"، "اوراق مشارکت" را برای عرضه اولیه در "بورس" ارائه می کند و سودهای علی الحساب و قطعی اوراق در مقاطع تعیین شده را با رعایت قوانین و مقررات مربوط پرداخت می کند. کسر و پرداخت مالیات های مربوط و سایر امور اجرایی از وظایف "عامل" است. "عامل" رابط بین "ناشر" و "بورس" است و حسابهای مربوط به انتشار را طبق استاندارد تعیین شده و به شکل مستقل نگاهداری می کند و در فواصل زمانی تعیین شده انتشار می دهد.

فصل دهم - وظایف "حسابرس"

ماده ۳۹- "حسابرس" ملزم به خرید "اوراق مشارکت" است که در عرضه عمومی به فروش نرفته است. الزام وی محدود به سقفی است که در قرارداد "ضامن" با "ناشر" درج شده است.

ماده ۴۰- در صورت عدم ایفای تعهدات در سررسیدهای مقرر توسعه "ناشر" یا "عامل"، "ضامن" مکلف است با نظارت "امین" از محل وثایق و تضمین های نزد خود و براساس ترتیبات مقرر در قراردادهای فیما بین اقدام به ایفای تعهدات نماید.

ماده ۴۱- در صورت عدم وجود "ضامن" وظیفه فرق بر عده "امین" خواهد بود.

فصل هشتم - وظایف "امین"

ماده ۴۲- در صورت فروش "اوراق مشارکت" منتشر شده از طریق "بورس" در مدت مقرر و یا با دوبار تمدید مهلت عرضه که در مجموع حداقل به مدت ۲۰ روز کاری است، مجوز برداشت وجوده جمع آوری شده توسط "ناشر" از سوی "امین" صادر خواهد شد.

ماده ۴۳- در صورتی که میزان "اوراق مشارکت" خریداری شده توسط عموم در مدت یاد شده مندرج در ماده (۳۱)، به علاوه میزان خرید تعهد شده توسط "ضامن"، کمتر از میزان اوراق منتشر شده باشد، "عامل" موظف است تحت نظارت "امین" حداقل طی ۲۰ روز کاری نسبت به استرداد وجوه صاحبان "اوراق مشارکت" اقدام کند.

ماده ۴۴- کلیه وجوه در عرضه اولیه به حسابی واریز می شود که تحت نظارت "امین" است.

ماده ۴۵- "امین" مکلف است، پس از حصول اطمینان از وجود قرارداد بین "ناشر" و "عامل"، "ناشر" و "حسابرس"، "ناشر" و "ضامن" (در صورت وجود) و اطمینان از رعایت مقررات و ضوابط حاکم بر معاملات "اوراق مشارکت" نسبت به امضای قرارداد با "ناشر" اقدام کند.

ماده ۴۶- در صورتی که "ناشر" و "عامل" شخصیت حقوقی واحد باشند، نیازی به قرارداد عاملیت نخواهد بود.

ماده ۴۷- در صورتی که "امین" و "ضامن" شخصیت حقوقی واحد باشند، نیازی به قرارداد ضمانت نخواهد بود.

فصل نهم - وظایف "عامل"

ماده ۴۸- "عامل"، "اوراق مشارکت" را برای عرضه اولیه در "بورس" ارائه می کند و سودهای علی الحساب و قطعی اوراق در مقاطع تعیین شده را با رعایت قوانین و مقررات مربوط پرداخت می کند. کسر و پرداخت مالیات های مربوط و سایر امور اجرایی از وظایف "عامل" است. "عامل" رابط بین "ناشر" و "بورس" است و حسابهای مربوط به انتشار را طبق استاندارد تعیین شده و به شکل مستقل نگاهداری می کند و در فواصل زمانی تعیین شده انتشار می دهد.

فصل دهم - وظایف "حسابرس"

ماده ۴۹- "حسابرس" امکان سنجی فنی، اقتصادی و مالی "طرح نوسازی و توسعه شرکت"، باید به تایید "حسابرس" برسد.

ماده ۵۰- "حسابرس" موظف است به حسابهای مستقل و صورتهای مالی طرح، گزارش پیشرفت کار، نرخ بازده و دیگر اطلاعات مالی طرح سرمایه گذاری رسیدگی و نسبت به آنها اظهار نظر کند و نسخه ای از اظهار نظر خود را برای "امین" و "بورس" ارسال کند.

ماده ۵۱- "حسابرس" موظف است در صورت مشاهده هرگونه تخلف، از جمله مصرف وجوه حاصل از واگذاری "اوراق مشارکت" در امور غیر مرتبط با طرح سرمایه گذاری، موارد خلاف را به اطلاع "امین" و "بورس" برساند.

ماده ۵۲- سازمان بورس اوراق بهادر مکلف است در پایان هرسال گزارش عملکرد ماده (۱۷) قانون یاد شده را برای اطلاع عموم منتشر نماید.

ماده ۵۳- محمد رضا هارف - معاون اول ریس جمهور

راهنمای تدوین مقالات

از کلیه علاوه‌مندان و نویسنده‌گان گرامی که مقالات خود را جهت چاپ در این مجله ارسال می‌دارند تقاضاً می‌شود به نکات زیر توجه فرمایند:

۱- عنوان، نام و نشانی: صفحه اول مقاله اختصاص داده شود به ذکر عنوان فارسی و انگلیسی مقاله - نام نویسنده یا نویسنده‌گان، عنوان شغلی یا علمی، صفحه دوم با عنوان و چکیده‌ای از مقاله آغاز گردد.

۲- چکیده: چکیده در ۱۰۰ تا ۱۵۰ کلمه و بلافصله بعد از عنوان مقاله و در صفحه‌ای مجزا تایپ شود. چکیده باید حاوی بیان مختصری از هدف، یافته‌ها و نتیجه‌گیری باشد.

۳- کلید واژه‌ها: در صورتی که در مقاله از اصطلاحات و واژه‌های خاص استفاده شده باید بلافصله بعد از چکیده مقاله قرار گیرد. متن مقاله باید با بخشی تحت عنوان مقدمه آغاز گردد. مقدمه اصولاً باید جزئیات بیشتری درباره هدف، انگیزه، روش و یافته‌ها در اختیار گذارد. چکیده و مقدمه باید حتی المقدور از لحاظ فنی پیچیده نباشد.

۴- جدول، نمودارها و شکل‌ها: نویسنده باید به موارد زیر توجه نماید:

- هر جدول یا نمودار باید در صفحه‌ای جداگانه و در انتهای مقاله قرار گرفته و دارای شماره الفبایی و عنوان دقیق محتوای آن باشد.

- عطف هر نمودار باید در متن مقاله آمده باشد.

- نمودار باید به طور منطقی و بدون نیاز به رجوع به متن قابل درک و تفسیر باشد.

- مندرجات جدول‌ها باید روشن و آشکار بوده و شماره‌گذاری جدول‌ها نیز به ترتیبی باشد که در متن می‌آید.

۵- مستندسازی: برای استناد به کار دیگران باید از سیستم "مولف - تاریخ" که به فهرست کارهای دیگران (ماخذ) عطف می‌گردد، استفاده شود. نویسنده‌گان در این فهرست باید شماره صفحات مورد استفاده از هر ماخذ را ذکر نمایند.

- در متن به کارهای دیگران اینگونه استناد می‌شود: نام، نام خانوادگی و تاریخ در داخل پرانتز، برای مثال (حسنی، ۱۳۸۱) با دو نویسنده (حسنی و حسینی ۱۳۸۱)، با بیش از دو نویسنده (حسنی و دیگران ۱۳۸۱)، استناد به بیش از یک منبع تواماً در یک عطف (حسنی ۱۳۸۱، حسینی ۱۳۸۲).

- استناد به دو کار با بیشتر یک نویسنده (حسنی ۱۳۸۱ و ۱۳۷۹).

- هنگامی که فهرست ماخذ شامل پیش از یک کار از یک نویسنده در همان سال باشد، پسوند الفبایی در ادامه تاریخ درج می‌گردد. برای مثال (حسنی ۱۳۸۱ الف).

۶- شکل مقاله: جهت ویراستاری احتمالی و درج نظرات داور در حاشیه صفحه مقاله باید روی کاغذ A4 و در یک سمت آن و به طور یک خط در میان با برنامه Word یا Zarnegar تایپ شود. صفحات مقاله به ترتیب شماره‌گذاری شود. فلاپی یا لوح فشرده مقاله حتماً باید ضمیمه مقاله ارسال شود.

۷- فهرست منابع و ماخذ: هر مقاله‌ای شامل فهرستی از ماخذ کارهای استناد شده می‌باشد. هر قلم این فهرست باید شامل تمام اطلاعات لازم برای شناسایی آن کار تحقیقی باشد. در سیستم نام خانوادگی، تاریخ، چارچوب زیر پیشنهاد می‌گردد:

- ماخذ را به ترتیب حروف الفبایی در رابطه با نام خانوادگی اولین نویسنده (یا نهاد ماخذ شده) تنظیم کنید.

- تاریخ انتشار باید بلافصله بعد از نام و نام خانوادگی نویسنده قرار گیرد.

- کارهای چندگانه توسط همان نویسنده در همان سال بوسیله حروف الفبایی بعد از تاریخ تلفیک شوند.

- برای کتاب: نام نویسنده، نام کتاب، نام مترجم، محل نشر، ناشر، تاریخ انتشار، شماره صفحه.

- برای مقاله: نام نویسنده، "عنوان مقاله"، نام نشریه، دوره، شماره مجله، شماره صفحه.

۸- پانویس‌ها: پانویس‌ها باید برای استنادسازی مورد استفاده قرار گیرند. پانویس‌ها باید تنها برای بسط و تکرار اطلاعات مفیدی که اگر در خود متن ذکر گردد ممکن است به تداوم مطلب خذش وارد می‌شود، مورد استفاده قرار گیرد. کلیه پانویس‌ها در انتهای مقاله بترتیب استفاده در متن و قبل از فهرست منابع و ماخذ درج شود.

۹- ارسال مقالات: مقالاتی که در حال حاضر توسط مجلات یا ناشرین دیگر در دست بررسی می‌باشد نباید ارسال گردد.

- نویسنده مقاله باید یک نسخه از مقاله ارسالی را نزد خود نگه دارد زیرا مقالاتی که جهت چاپ مورد پذیرش قرار نمی‌گیرد عودت نخواهد شد.

- مقالات پس از بررسی در صورت تأیید هیأت تحریریه به چاپ خواهد رسید.

- درج مقالات در مجله به معنی تأیید محتوای آن توسط هیأت تحریریه نبوده، لذا نویسنده شخصاً مسئول بیان نظرات خود در مقاله می‌باشد.

- مقالاتی که به صورت ترجمه می‌باشد، ارسال کنندگان ترجمه مقالات، باید نشانی کامل منبع مورد استفاده را ذکر نمایند.

- مجله در حذف و یا اصلاح مقالات رسیده آزاد است.

۱۰- ارسال مقاله: نسخه اصلی مقالات باید به نشانی زیر ارسال شود:

تهران - خیابان استادنیجات الهی - شماره ۱۵۲ - انجمن حسابداران خبره ایران یا صندوق پستی ۱۵۸۱۵/۳۶۹۱

سخنی با دانشجو

ALI_MASDAR@Yahoo.com

زیر نظر هیئت مصادر

گردآورنده: زهرا عبادی

نیاید تا هنگامیکه (حق) آئین نامه و دستورات خوب را ادا نکند.

نقل از: کتاب فرمانهای شاهنشاهان مخامنشی
تألیف: زلف نارمن شارپ
دانشگاه شیراز - خرداد ۱۳۴۳

دکتر رحیمی: طرح جدید آموزش کارشناسی ارشد نیاز به
یاری همگان دارد
آزمون کارشناسی ارشد

دکتر رحیمی رئیس سازمان سنجش با اشاره به اینکه آزمون کارشناسی ارشد دو بخشی می‌شود، نه دو مرحله‌ای، درباره طرح جدید این آزمون چنین توضیح می‌دهد: تا سال ۱۳۶۸ برگزاری آزمون کارشناسی ارشد و گزینش دانشجو در اختیار دانشگاه‌ها بود که با بدیدن آمدن مشکلاتی، از این سال، برگزاری آزمون به طور متمرکز در اختیار سازمان سنجش قرار گرفت.

اما از سوی دیگر دانشگاه‌ها نیز از وزارت علوم تقاضای مشارکت در گزینش دانشجویان را داشتند. از آنجایی که در بعضی از رشته‌ها ما بیش از ۸ هزار داوطلب داریم، و عملاً دانشگاه‌ها امکان گزینش این حجم از داوطلبان را ندارند، لذا این طرح ارائه شد تا علاوه بر مشارکت دانشگاه‌ها در گزینش دانشجو، مشکلات ناشی از مراجعت‌های متعدد و به هم ریختگی در پذیرش دانشجو به حداقل برسد و در ضمن ترتیبی اتخاذ شود تا سطح زبان دانشجویان را نیز ارتقا دهیم. طبق این طرح، در بخش اول، آزمون متمرکز و استاندارد

گزیده‌ای از سنگ نوشه‌های هخامنشیان کتیبه داریوش کبیر در مصر

ص ۹۸ - بند ۱ - خدای بزرگی (است) اهورامزدا که آن آسمان را آفرید، که این زمین را آفرید، که شادی مردم را فرارداد (آفرید). که داریوش را شاه کرد، که به داریوش شاه شهریاری را که بزرگ (و) دارای اسبان خوب و مردان خوب است ارزانی فرمود.

کتابخانه داریوش در بیستون

بند ۵- ص ۶۱ - داریوش شاه گوید: تو که از این پس شاه خواهی بود خود را قویاً از دروغ پیانی. اگر چنان فکر کنی (که) کشور من در امان باشد مردی که دروغزن باشد او را سخت کیفر بده.

بند ۱۳ - ص ۶۴ - داریوش شاه گوید: از آن جهت اهورامزدا
مرا یاری کرد و خدایان دیگر که هستند که بی وفا نبودم،
دروغگو نبودم، درازدست نبودم، نه من نه دودمانم، موافق
حق رفتار کردم. نه به ضعیف نه به توانا زور نورزیدم. مردیکه
با خاندان سلطنتی ام همراهی کرد. او را نیک نواختم. آنکه
زیان رسانید سخت کیفر دادم.

کتیبه داریوش در نقش رستم

بند ۴ - ص ۸۰ - سخت بر هوس خود فرمانروا هستم.
مردیکه همکاری کند او را به جای همکاری (اش) همانطور
او را پاداش می دهم. آنکه زیان می رساند او را به جای
زیان (اش) کیفر می دهم. نه مرا میل (است) که مردی زیان
برساند نه حتی مرا میل (است) اگر زیان برساند کیفر نبیند.

بند ۵ - ص ۸۳ - مردی آنچه علیه مردی بگوید آن مرا باور

دکتر رحیمی زمان اجرای کامل این طرح را در صورت تصویب، از سال ۱۳۸۶ ذکر کرد و خاطرنشان کرد: حتی در صورت برگزاری آزمون کارشناسی ارشد به صورت فعلی، ما معتقدیم که باید به منظور تقویت دانشجویان در زبان انگلیسی، آزمون زبان به طور مجزا برگزار گردد.

رئيس سازمان سنجش در پاسخ به نگرانی داوطلبان آزمون کارشناسی ارشد گفت: نظر شما برای ما و همه مسوولان دست‌اندر کار بسیار مهم است. برای این منظور در سایت سازمان سنجش، فرم نظرخواهی قرار داده‌ایم تا براساس نظرات شما، بتوانیم قبل از تصویب این طرح، اصلاحات لازم را در آن اعمال کنیم.

(۱۳۸۴ اردیبهشت)

شبکه جامع کتاب شهری در خدمت شما
آیا تا به حال برایتان پیش‌آمده که به دنبال یک کتاب خاص باشید و مجبور باشید نصف شهر را زیر پا بگذارید تا کتاب مورد نظر را بیابید؟ شبکه جامع کتاب شهری بزوی این مشکل را حل می‌کند.

دکتر شهرام‌نیا مدیر عامل موسسه نشر شهر وابسته به شهرداری تهران در گفتگو با کلیک گفت: بخشی از مشکلات ما در فرهنگ کتابخوانی به نارسایی سیستم‌های اطلاع‌رسانی و همچنین توزیع کتاب مربوط می‌شود به این ترتیب بسیاری از علاقه‌مندان و مخاطبان یا از نشريک کتاب خاص آگاه نمی‌شوند و یا کتاب در دسترس آنها قرار نمی‌گیرد.

وی ادامه می‌دهد با ایجاد شبکه جامع کتاب شهری امیدواریم این مشکل حل شود. این شبکه یک بانک اطلاعات جامع از کتب منتشر شده به همراه ناشران و فروشگاه‌هایی است که آن کتابها را می‌فروشند. به گفته دکتر شهرام‌نیا این بانک اطلاعات از قابلیت جستجوی گسترده‌ای برخوردار است و کاربران می‌توانند کتابهای مورد علاقه خود را بر حسب نام، موضوع، نام ناشر در آن بیابند و نزدیکترین فروشگاه به محل زندگی خود که دارای آن کتاب است را پیدا کنند.

تاکنون اطلاعات مربوط به ۱۸۰۰ کتاب در این شبکه ثبت شده است و به گفته دکتر شهرام‌نیا تا هفته آینده این تعداد به ۷ هزار عنوان می‌رسد و تا ۶ ماه آینده اطلاعات ۲۰۰ هزار کتاب در شبکه قرار می‌گیرد. همچنین تاکنون ۱۱ کتاب‌فروشی نشر شهر و ۲۸ شهر کتاب در تهران به این شبکه

زبان انگلیسی عمومی مانند TOLIMO برگزار خواهد شد و داوطلبان باید در آزمون زبان عمومی حد نصاب کشوری را احراز نمایند.

دکتر رحیمی با تأکید بر اینکه در سال‌های اولیه اجرای این طرح، به منظور تطبیق داوطلبان با برگزاری این شیوه آزمون، شرکت در آزمون، منوط به احراز حد نصاب در آزمون زبان عمومی نمی‌باشد، گفت: این آزمون ۶ تا ۶ بار در سال برگزار می‌شود و دانشجویان از سال سوم می‌توانند در این آزمون شرکت کنند و حد نصابی هم کسب می‌نمایند. تا ۲ سال اعتبار دارد.

وی درباره بخش دوم آزمون که آزمون اختصاصی است، می‌گوید: افزادی که در این آزمون، نمره حد نصاب کشوری را کسب نمایند و مجاز شناخته شوند، حتی بدون آنکه در آزمون زبان عمومی نمره لازم را به دست آورده باشند، به دانشگاه‌ها برای انجام مراحل گزینش و ثبت نام مراجعه می‌نمایند و تا پایان تحصیل فرصت دارند که حد نصاب لازم آزمون زبان عمومی را به دانشگاه تحويل دهند.

رئيس سازمان سنجش وظیفه سازمان سنجش را ذکر کرد و ادامه داد: طبق این طرح، پذیرش دانشجو از وظایف موسسات پذیرنده است و دانشجویان براساس نتایج آزمون‌های اختصاصی و زبان، سوابق تحصیلی مانند معدل دیپلم و کارشناسی، مقاله، کتاب، اختصار و ابداع، کسب عنوان در مسابقات علمی و علاقه و انگیزه کافی برای ادامه تحصیل که از جمله ملاک‌های پذیرش دانشجو در دوره کارشناسی ارشد می‌باشد، گزینش می‌شوند.

معاون وزیر علوم در خصوص تاثیر معدل و هم سطح نبودن دانشگاه‌ها از نظر علمی گفت: برای جبران این مشکل، معدل‌ها را می‌توان تراز نمود و در اختیار دانشگاه‌ها قرار داد. از دکتر رحیمی درباره جلوگیری از خطرات افزایش اعمال نظر دانشگاه‌ها در گزینش دانشجویان پرسیده شد، وی چنین پاسخ داد: قبل از هر چیز باید یادآوری کنم که با اجرای آزمون اختصاصی و زبان بیش از ۸۰ درصد از احتمال اعمال سلیقه در گزینش دانشجو حذف می‌گردد؛ زیرا دانشگاه‌ها مایلند افرادی را که رتبه بالاتری در آزمون‌ها به دست می‌آورند، جذب نمایند. برای نقش ۲۰ تا ۳۰ درصدی که دانشگاه‌ها دارند نیز در آیین نامه آ.ت.ت. دستورالعمل واضح و شفافی برای پذیرش تهیه شده و براساس آن یک فرایند نظارتی پرقدرت پیش‌بینی شده است تا اعمال سلیقه را به حداقل برساند.

حضور و غیاب دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی شهری دیجیتالی می شود

معاون آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهری ری گفت: به زودی برای حضور و غیاب دانشجویان دانشگاه در کلاس‌های درس و جلسات امتحان از دستگاه‌های دیجیتالی استفاده خواهد شد. تا دانشجویان براساس اثراًنگشت خود اجازه ورود به کلاس یا جلسه امتحان را پیدا کنند.

(آفرینش - ۱۹ خرداد ۱۳۸۴)

تسهیلات ویژه برای بازپرداخت وام دانشجویان کم درآمد حمید خوش‌گفتار، رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با بیان این که هدف اصلی تاسیس صندوق رفاه، کمک به دانشجویان مستعد کم درآمد برای تسهیل ادامه تحصیل است، اظهار کرد: دانشگاه‌ها باید در زمان پرداخت وام، اولویت را به دانشجویان مستعد کم درآمد بدهند. با این حال شناسایی و تشخیص این دسته از دانشجویان مشکل است.

وی در گفتگو با فارس با بیان این که پرداخت وام به دانشجویان محدودیت‌ها و ضوابط خاص خود را دارد، گفت: با این حال برنامه خاصی برای ارائه وام به دانشجویان ناتوان مالی وجود ندارد، البته تسهیلات ویژه‌ای با تایید مراجع مربوط برای بازپرداخت وام دانشجویان ناتوان مالی پس از فراغت از تحصیل برنامه‌ریزی شده است که از این تسهیلات می‌توان به طولانی کردن و کاهش قسطهای مربوط به بازپرداخت وام اشاره کرد.

خوش‌گفتار در ادامه، استقلال مالی را دلیل دیگری برای استفاده از وام‌های دانشجویی توسط سایر دانشجویان غیر از دانشجویان ناتوان مالی و کم درآمد عنوان کرد.

رئیس صندوق رفاه دانشجویان و وزارت علوم در پایان با اشاره به دریافت وام‌های صندوق رفاه توسط کلیه دانشجویان غیر از دانشجویان کم درآمد، اظهار کرد: در گذشته این مساله بسیار رایج بود، ولی از زمان جدی شدن بحث بازپرداخت، دیگر افراد بسیار نیاز از این وام استفاده نمی‌کنند؛ چرا که می‌دانند بازپرداخت آن واجب است و در صورت پرداخت نشدن وام برای اشتغال و آغاز به کار با مشکل مواجه می‌شوند.

(جام جم - ۵ خرداد ۱۳۸۴)

پیوسته‌اند که این فروشگاه‌ها نیز بتدریج افزایش می‌یابند. به گفته دکتر شهرام‌نیا در صورت موفقیت طرح در تهران ممکن است در شهرستان‌ها نیز طرح مشابه انجام شود.

یکی دیگر از قابلیت‌های این شبکه سیستم خرید آنلاین است. دکتر شهرام‌نیا در این زمینه می‌گوید: اشخاص به دو طریق می‌توانند سفارش خرید دهنند. دوستانی که عضو شبکه می‌شوند کارتهای اعتباری دریافت می‌کنند که برای ثبت‌نام اولیه و تهیه کارت باید ۲۵۰۰ تومان بپردازنند اما لازم نیست هیچ پولی در این کارت بخواهاند بلکه تنها با اعتبار این کارت به صورت آنلاین خرید می‌کنند و کتاب‌ها درب منزل به آنها تحویل می‌شود و سپس یک صورت حساب ماهانه برایشان ارسال می‌شود. راه دوم سفارش کتاب و تحویل از طریق پیک است که در این صورت هم افراد بابت این خدمات هیچ هزینه اضافی متقبل نمی‌شوند و فقط هزینه کتاب را می‌پردازنند. به گفته دکتر شهرام‌نیا ایرانیان مقیم خارج نیز می‌توانند با استفاده از کارتهای اعتباری معتبر از این شبکه خرید کنند و کتابها را از طریق پست دریافت کنند.

همچنین به گفته دکتر شهرام‌نیا تا ۶ ماه آینده اطلاعات کتب ۷۳ کتابخانه وابسته به سازمان فرهنگی - هنری شهرداری (کتابخانه‌های عمومی و کتابخانه‌های واقع در فرهنگسرایها) در این شبکه قرار می‌گیرد و کاربران با مراجعه به شبکه درمی‌یابند کتاب مورد نظرشان در کدام کتابخانه وجود دارد تا نسبت به امامت گرفتن آن اقدام کنند. گفتنی است برای دسترسی به شبکه جامع کتاب شهری می‌توانید به آدرس www.shhrpub.com مراجعه کنید.

(ضمان جام جم - کلیک - ۱ خرداد)

۳۰٪ وام دانشجویی

رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم از افزایش ۳۰٪ سقف وام‌های دانشجویی و تحت پوشش قرار گرفتن دانشجویان غیراتفاقی در سال ۸۴ خبر داد.

حمدی خوش‌گفتار با اشاره به طرحهای جدید صندوق رفاه گفت: امسال دانشجویان شبانه و نوبت دوم شامل دانشجویان غیرحضوری، نیمه حضوری، طرح فراغیر و ... و همچنین دانشجویان دانشگاه‌های غیراتفاقی براساس قانون چهارم توسعه در قالب پرداخت وام شهریه، تحت پوشش صندوق رفاه دانشجویان قرار می‌گیرند.

(جام جم - ۱۹ خرداد ۱۳۸۴)

نقش سرمایه‌گذاران نهادی در حاکمیت ...

نگرششان را به گزاره‌های مربوط به سرمایه‌گذاری رابطه‌ای رتبه‌بندی کنند. نتایج مندرج در جدول ۶ به وضوح نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران نهادی از ارتباطات طولانی تر و قوی تر و پوندهای تصمیم‌گیری با شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان حمایت می‌کنند. مسی توافقیم بینیم که با ساخت دهنگان بی‌هیچ ابهامی موافق با تشویق فعالیت شرکت‌های سهامی هستند که روابط بلندمدت را ارتقا می‌بخشند. این یک پشتیبانی آشکار از سیاست اخیر بریتانیایی کبیر برای ارتقای فعالیت‌گرایی سهامداران نهادی است. همان طور که از نتایج جدول ۶ بر می‌آید، در بریتانیای کبیر سرمایه‌گذاران نهادی تداوم محیط حاکمیت شرکتی اختیاری را به محیطی اجباری و مقرراتی ترجیح می‌دهند. این نگرش در یافته‌های جدول ۶ بازتاب یافته است.

ما از خلال مصاحبه‌های پژوهشی انجام شده پیرامون سرمایه‌گذاران نهادی و نوسامانی حاکمیت شرکتی دریافتیم که مدیران صندوق‌های وجوده بازنیستگی با شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان به صورت منظم ملاقات می‌کنند و با آنها بر سرداشته‌ی متنوعی از موضوعات حاکمیت شرکتی گفت و گویی نمایند. این مصاحبه‌های نشان داد که این سطح از ملاقات سال‌هast که عملیاتی شده است و کماکان به رشد خود ادامه می‌دهد. افزون براین دریافتیم که گفت و گو به فرایندی تعاملی و دو سویه تکامل یافته است. نه تنها مدیران صندوق‌های وجوده نهادی پرسشنایی را از شرکت‌ها درباره‌ی راهبردها و عملکردشان می‌پرسیدند بلکه شرکت‌ها نیز به این مباحثت وارد می‌شدند و از کارشناسان حاکمیت

محدودیت‌های این فرایند، اینک درباره به بررسی پژوهش‌های دانشگاهی درباره‌ی فرایند ملاقات باز می‌گردیم.

پژوهش درباره‌ی ملاقات با سرمایه‌گذاران نهادی

چارک هام^۲ و سیمپسون (۱۹۹۹) بر اهمیت پدیده‌ی نقش سرمایه‌گذاران نهادی در حاکمیت شرکتی تایید کردند. مجموعه گستره‌ای از مصاحبه‌های پژوهشی با شرکت‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری نشان داده است که سهامداران نهادی افشاء عمومی اطلاعات گزارش‌های مالی را ناکافی می‌دانند. به همین دلیل در بسیاری از عرصه‌های گزارشگری مالی به جانب کانال‌های افشاء خصوصی اطلاعات روی آورده‌اند (هالند، ۱۹۹۸). این امر به شرح و بسط سیستم‌های پیچیده‌تر ملاقات بین سرمایه‌گذاران نهادی و شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان انجامیده است که عرصه‌های پرداخت قانون گزارشگری مالی و راهبردهای شرکتی را پوشش می‌دهد. ما از طریق پرسشنامه که برای بنیادهای امانت‌داری واحدهای اوراق بهادرار ارسال شد درباره‌ی ملاقات و گفت و گو پژوهش کردیم (سولومون و سولومون، ۱۹۹۹) این فرضیه را آزمودیم که مدیران بنیادهای امانت‌داری واحدهای اوراق بهادر رابطه‌ی سرمایه‌گذاری را ترغیب می‌کنند، یعنی از ترغیب حرکت در راستای بلندمدت گرایی به جای کوتاه‌مدت گرایی در سیستم حاکمیت شرکتی بریتانیایی کبیر پشتیبانی می‌کنند. جدول ۶ پاسخ به پرسش‌هایی را نشان می‌دهد که از مدیران بنیادهای امانت‌داری واحدهای اوراق بهادرار پرسیده شده بود و از آنها خواسته شد تا

ج) اطلاعات محترمانه هنوز برای عموم منتشر نشده‌اند، و بنابراین اطلاعاتی را شامل می‌شود که برای سرمایه‌گذاران نهادی در جلسات نفر به نفر با مدیران شرکت‌های سرمایه‌پذیر تهیه شده‌اند؛ و

(د) چنانچه اطلاعات محترمانه برای عموم منتشر شوند، احتمالاً بر قیمت اوراق بهادر اثری چشم‌گیر دارند. همان‌گونه که می‌بینیم، این امر خط خوبی را برای شرکت‌ها ترسیم می‌کند که براساس آن می‌توانند به گفت و گوی تفصیلی با سهامداران اصلی شان وارد شوند. اطلاعاتی می‌تواند به سهامداران انتقال داده شده باشد و همان‌گونه که در سلطه‌ی عمومی نیست، اما در صورتی که اطلاعات "تحریک‌کننده‌ی قیمت" باشد و به سهامداران انتقال داده شده باشد جسمی رخ داده است. (مثلًاً اگر اطلاعات به محض عمومی شدنشان بر قیمت‌های سهام تأثیر بگذارد). یکی از اولین کوشش‌های قانونی که به دادوستد اطلاعات محترمانه پرداخت قانون خدمات مالی ۱۹۸۶^۳ بود، که تصریح می‌کند حتماً نباید استفاده کننده‌ی اطلاعات سودی ببرد تا جرم تلقی شود. بنابراین، مشکل این است که چگونه شرکت‌ها بدانند که اطلاعات، تحریک‌کننده‌ی قیمت است.

برای افزاد سیار دشوار است که بین اطلاعاتی که تحریک‌کننده‌ی قیمت است و اطلاعاتی که نیست تمایز قائل شوند. پیچیدگی این عرصه و دشواری تعریف اطلاعات تحریک‌کننده‌ی قیمت به بهترین نحو در شمار سیار اندک پیگردهای قانونی که در یک دهه‌ی گذشته رخ داده‌اند، نمود یافته است. پس از نگاهی به تشویق افزایش ملاقات‌ها و گفت و گوها و نیز

پرتفولیوشان وارد می‌کنند. صندوق‌های وجوده ردیاب شاخص آنها بی هستند که به نسبت ثابتی در شرکت‌ها، بر حسب موقعیت و اندازه‌شان در بورس اوراق بهادر، سرمایه می‌گذارند. آنها نمی‌توانند سهم‌بندی سرمایه‌گذاری شان را تغییر دهند جز آن که ردیابی آنها تغییر کند. برای مثال، برخی صندوق‌های وجوده، شاخص شرکت FTSE را ردیابی می‌کنند و بنابراین آنها شرکت‌های تشکیل‌دهنده‌ی این شاخص را در پرتفولیو خود نگاه خواهند داشت.

هدف، دست کم رسیدن به بازدهی، معادل با بازده شاخص است. سرمایه‌گذاران ردیاب شاخص را سرمایه‌گذاران منفعل می‌خوانند زیرا شرکت‌ها را برای پرتفولیوشان انتخاب نمی‌کنند. یک نفر با حس ششم خود ممکن است حدس بزنده که سرمایه‌گذاران منفعل علاقه‌مندی کمتری به حاکمیت شرکتی دارند و از این رو علاقه‌ی کمتری هم به فعالیت‌های شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان دارند تا سرمایه‌گذاران فعلی. با وجود این، به نظر می‌رسد که عکس این مورد صادق باشد. واقعه، سرمایه‌گذاران منفعل "پای‌بند" یا "گرفتار" شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان هستند و چنانچه از مدیریت آنها خشنود نباشند نمی‌توانند سرمایه‌برداری کنند. بنابراین، به نفعشان است که حق رای‌شان را اعمال کنند و گفت‌وگوی فعالانه‌ای برای نفوذ بر مدیریت شرکت داشته باشند. در نوشتارها، فعالیت‌گرایی سهامداران، به ویژه، به مدیران صندوق‌های وجوده ردیاب شاخص و منفعل متسب شده است، زیرا آنها نمی‌توانند سرمایه‌گذاری در سهامشان را نقد کنند و بنابراین به بیهود شرکت‌ها از طریق فعالیت‌گرایی مستقیم

شرکت‌ها در پشت درهای بسته مذاکره کنند تا این که شرکت‌ها را با طرح موضوع برای عموم رنج دهند. فعالیت‌گرایی اخیر سهامداران در مجتمع عمومی سالانه که در خصوص سیاست پاداش صورت می‌گیرد بیانگر یک استثناء است تا یک قاعده و ژرفای تاخرستنی درباره‌ی این موضوع را نشان می‌دهد. عموماً، مدیران صندوق‌های وجوده متوجه می‌شوند که رجعت به رای دهی به جای ملاقات، آخرین راه حل است. یکی از مدیران صندوق‌های وجوده نهادی در مصاحبه با ما اظهار کرد که رای دهی از نظر او با "جراحی قلب" برابر است و تنها زمانی از آن استفاده می‌شود که کانال‌های ملاقات و گفت‌وگو به بن‌بست رسیده باشند.

شرکتی درون سازمانی تقاضای مشاوره و راهنمایی می‌کردد (سولومون و سولومون ۲۰۰۳). مصاحبه‌های پژوهشی ما هم چنین دوباره بر نگرانی‌های برخاسته از گزارش همپل مبنی بر این که سرمایه‌گذاران نهادی در زمرة مدیران شرکت‌ها را پذیرند تاکید می‌کند. در یکی از مصاحبه‌های ما، در خصوص این موضوع، یکی از مدیران اجرایی حاکمیت شرکتی در یک نهاد سرمایه‌گذاری بزرگ، چنین اظهار نظر کرد:

سرمایه‌گذاران نمی‌خواهند شرکت‌ها را اداره کنند، نمی‌خواهند به مدیران بگویند که چطور شرکت‌ها را اداره کنند، اما دوست دارند دریابند که موکل‌انشان چطور فکر می‌کنند.

اگر چه شمار زیادی از نوشهای درباره‌ی شیوه‌ها و اعمال رای دهی پدید آمده‌اند اما پژوهش‌های اندک‌تری درباره‌ی شرح و بسط گفت‌وگو بین سرمایه‌گذاران نهادی و شرکت‌های سرمایه‌پذیرشان انجام شده است. بخشی از این مسئله به دلیل ماهیت سحرمانه‌ی چنین اطلاعاتی است و بخشی دیگر بخاطر دشواری به دست آوردن داده‌های است. اما روش مصاحبه حقیقتاً تنها راه گردآوری داده‌ها برای پژوهش‌هایی در این عرصه است، زیرا از روش پرسش‌نامه نمی‌توان داده‌های کافی به دست آورد. اما روش مصاحبه، گران و زمان بر است. با وجود این، به طور فرایندی‌ای پس‌برده می‌شود که سرمایه‌گذاران شیوه‌ی ملاقات را نسبت به شیوه‌ی رای دهی به عنوان راهی برای تائیرگذاردن بر مدیریت شرکت سرمایه‌پذیر، ترجیح می‌دهند.

سرمایه‌گذاران نهادی ترجیح می‌دهند دریاره‌ی مخصوصات حساسی با

عوامل موثر بر فعالیت‌گرایی سهامداران به نظر می‌رسد شماری از عوامل سازمانی به میزانی بر سرمایه‌گذاران نهادی اثر می‌گذارند که سهامداران فعال می‌باشند. برای مثال، مانند بسیاری از موضوعات مربوط به اندازه در حسابداری و مدیریت مالی، نهادهای سرمایه‌گذاری بزرگ‌تر منابع بیشتری در اختیار دارند که به آنها اجازه می‌دهد تا بر موضوعات حاکمیت شرکتی، مانند رای دهی، تمرکز کنند. مصاحبه‌های ما با نهادهای سرمایه‌گذاری نشان داده است که مدیران صندوق‌های وجوده نهادهای بزرگ‌تر، در امور حاکمیت شرکتی غیر منفعلانه‌تر از نهادهای کوچک‌تر هستند.

برخی مدیران صندوق‌های وجوده نهادی در صندوق‌های وجوده ردیاب شاخص عمل می‌کنند، حال آن که برخی دیگر با آزادی بیشتری شرکت‌های سرمایه‌پذیر را به

راهنمای موسسات حسابرسی عضو انجمن حسابداران خبره ایران

۱۹

موسسه حسابرسی رایمند و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- عباسعلی دهدشتی نژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فریبز امین (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- همایون مشیرزاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرگانی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب
تلفن: ۸۹۰۳۴۹۶ فاکس: ۸۸۰۳۰۴۴
نشانی: تهران - خیابان زرتشت غربی، پلاک ۳۲، طبقه پنجم

Email : rymand@rymand.com

موسسه حسابرسی و خدمات مالی

دایار ایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- علی اهانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- غلامحسین نوائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- رضا مستاجران (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی بازرس قانونی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پایه‌سازی سیستم مالی، نظارت مالی و حسابداری مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه
تلفن: ۸۷۳۹۰۸۳ و ۴ - ۲ و ۷۱۰۷۱ فاکس: ۸۷۳۹۰۵۶
نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان سرافراز، خیابان هفتم، شماره ۵۰، طبقه دهم
صندوق پستی: ۱۵۷۴۵-۹۴۷

Email: DAYA.RAYAN@apadana.com

۲۰

موسسه حسابرسی رهیافت حساب تهران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- فریدون ایزدپناه (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالله تدبی جهودی (حسابدار رسمی)
- هوشک غیبی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی، انجام وظایف بازرگانی، طراحی سیستم‌های مالی، ارزیابی سهام
تلفن: ۸۹۰۵۷۵۱-۵
فاکس: ۸۹۷۵۷۲۱
صندوق پستی: ۱۳۵۸ - ۱۴۳۳۵
نشانی: خیابان پرسپولیس آباد - خیابان چهارم، پلاک ۵
واحد ۶، کد پستی: ۱۴۳۱۶

موسسه حسابرسی

دش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- بهروز دارش (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سید هسین عربزاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- میلتان ایوان کریمیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرگانی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۶۹۴۵۴۶۷-۴۵۴۶۵
فاکس: ۶۴۲۹۹۷۱

نشانی: تهران - خیابان جمالزاده شمالی بالاتر از
بلوار کشاورز روپروری بانک ملی شماره ۲۵۳
صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷

Email: Dash_Co@neda.net

موسسه حسابرسی تلاش ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- حسن خانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فیروز عربزاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- ظلیل گنجه (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرگانی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۷۷۸۸۱۱ فاکس: ۸۸۷۷۵۴۶

دفتر تهران: خیابان گاندی، خیابان بیستم، شماره ۱۸، واحد ۶

دفتر تبریز: خیابان ولی‌عصر، خیابان کریم خان، شهید آذربایجان، بن‌بست رهی
تلفن: ۳۳۱۲۷۷۸ فاکس: ۳۳۲۰۵۵۵

۱۴

حسابرسین موسسه حسابرسی و بهبود سیستم‌های مدیریت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- حسن اسفانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- منوچهر زندی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- منیزه آریانپور (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرگانی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۷۲۱۲۶۹ فاکس: ۸۷۲۱۲۶۹
نشانی: خیابان قائم قام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، طبقه سوم، واحد ۲۶

۱۵

موسسه حسابرسی خبره

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- داود خمللوب (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نعمت‌الله علیخانی‌وارد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سیاوشیان سهیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرگانی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۸۰۴۵۱۹-۲۱
فاکس: ۸۹۰۲۳۲۰

نشانی: خیابان ولی‌عصر، کوی پرشکپور (شمال
فروشگاه قدس) شماره ۲۳ کد پستی: ۱۵۹۴۸

راهنمای موسسات حسابرسی ۸۹۰۵۹۲۰ - ۸۹۰۲۹۲۶

راهنمای موسسات حسابرسی

راهنمای موسسات حسابرسی

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

نواندیشان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• سوون آپنوس (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• غلامعلی رشیدی (حسابدار رسمی)

• کاروهانیسیان فر (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی،

بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و

طراحی سیستم‌های مالی و حسابداری صنعتی

تلفن: ۸۳۰۲۳۱۶ فاکس: ۸۸۴۱۲۲۷

نشانی: خیابان میرزا شیرازی، بین خیابان کامکار

ساختمان ۸۳، آپارتمان ۱۶، کدپستی: ۱۵۰۵۷

Email : nouandishan@yahoo.com

همیار حساب

موسسه حسابرسی و خدمات مالی

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• نژیمان شعبانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• مسعود مبارک (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• محمدتقی سلیمانی

(حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،

بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و

طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۷۷۴۱۳۱-۸۸۷۴۲۰۸ فاکس: ۸۷۹۰۸۹۹

نشانی: تهران - میدان ونک، خیابان ونک، پاساز

ونک، طبقه اول، آپارتمان شماره ۱۰۷

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۳

Email : Hamyar@iranianica.com

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

سخن حق

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• شهره شهلاونی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• هوشیگ خستوی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• اسدالله نیلی اصفهانی

(حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی،

بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره در زمینه

امر برانک، بیمه، فن اوری اطلاعاتی

تلفن: ۸۷۹۴۶۴۶ فاکس: ۸۹۰۰۵۲۸

نشانی: تهران - ولی‌عصر نیش استاد مطهری کرجه

افتخار پلاک ۱۲ طبقه دوم کدپستی: ۱۵۹۵۸

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۴۱۷۵

نشانی: میدان آزادی‌نشان، اول بزرگراه آفریقا، روی روی

پارکیگ بهشتی، پلاک ۹ بلوک ب، واحد شماره ۳

پست الکترونیک: info@sokhanehagh.com

www.sokhanehagh.com

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

ممیز

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

• محمد نبی‌ناهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• حسین سیاوشخو (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• چمشید اسکندری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• سیرووس گوهری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• مجید کشورپژوه‌ملکوودی

(حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• حسن فربنیا (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،

بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و

طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۷۱۷۶۵۱-۸۷۱۷۶۵۰ فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان دکتر بهشتی، خیابان

فاثم مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، طبقه چهارم

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵۶۶۶

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۸۰۲۸۹۸

نشانی: خیابان کریم خان زند، خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۸۰۲۹۲۰-۸۹۰۵۹۲۰

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۸۷۵۶۶۶

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴

نشانی: تهران - خیابان آیان جنوبی،

خیابان سپندگرانی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان

شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

همایش نظارت در صنعت بانکداری

کارشناسان خارجی، تاثیر گزارش حسابرسی در تصمیم‌گیری بانک‌ها، ترویج IT با استقرار سیستم‌های مناسب، ارزیابی علمی مشتریان و ترویج مدیریت ریسک به جای وثیقه‌گرایی. تقویت نظارت بانک مرکزی بر عملکرد بانک‌ها، تجدیدنظر در مقررات و ضوابط حاکم و بالاخره ایجاد کمیته حسابرسی و تقویت حسابرسی داخلی در بانک و توجه به سایر عوامل قرار داشت.

فرازهایی از مطالب ارائه شده در روز دوم همایش:
دکتر شاهین شایان ارانی، تحت عنوان "مدیریت ریسک"

نهادها یا تشکل‌های مالی به عنوان سازمان‌های واسطه‌گر در نظام مالی نقش بسیار مهم و حساسی را ایفا می‌نمایند. این تشکل‌ها از طریق جذب منابع مالی و تخصیص آنها به صورت بهینه و کارشناسانه نقش اساسی را در فراهم‌سازی مکانیزم ایجاد ارزش افزوده اقتصادی به عهده دارند. ماهیت فعالیت بانک‌ها به گونه‌ای است که این نهادها می‌توانند ظاهراً علامتی از بحران و یا ورشکستگی از خود نشان نداده ولی بحران‌ها و زیان‌های پنهانی و احتمالی را به حالت‌های گوناگون با خود حمل نمایند. این ویژگی، مستولین نظارتی و اجرایی سیستم‌های مالی را برآن داشته است تا مقوله مدیریت ریسک در تشکل‌های مالی و به خصوص بانک‌ها را با جدیت بیشتر و کارشناسانه‌تر مورد توجه قرار دهند. این مسئله تا حدی اهمیت پیدا کرده است که بانک تسویه حساب بین‌الملل و کمیته بال برآن شده‌اند تا آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های خاصی را برای اعمال مدیریت ریسک و تعیین حد کفايت

هوشمنگ خسته‌بی، تحت عنوان "نظام راهبری در صنعت بانکداری"

راهبری موسسه یکی از پرمصرف‌ترین واژه‌هایی است که در دنیای کسب و کار امروز مورد استفاده قرار می‌گیرد. اساس نظام راهبری نوبن از رویداد و اترگیت پس‌ریزی شده است و متعاقباً پس از سال‌ها بررسی و تحقیق منجر به تدوین قانون Sarbanes-Oxley

مهندس شاهین شایان ارانی

و رهنمودهای کمیته کادبوری شد که به ترتیب در ایالات متحده و انگلستان و در بازارهای مالی کاربرد دارد. هدف از ارائه مطلب در این

خصوص جلب توجه مراجع ذیصلاح به ضرورت باز مهندسی ضوابط و مقررات شامل کنترل‌های داخلی یکپارچه گزارشگری مالی نوبن و حسابرسی فراخور آن است.

سیستم‌های بانکی پس از برخورداری از چنین حالتی خود می‌تواند از طریق الزام آور نمودن برقراری نظام راهبری در موسساتی که تمایل به استفاده از تسهیلات بانکی دارند کارآمد باشد. این مقوله استوار بر ضرورت به کارگیری مقررات کمیته بال در ایجاد سرمایه کافی (میثاق دوم)، ایجاد و استقرار کمیته حسابرسی و تجدیدنظر در ساختار تشکیلاتی و ساختار مدیریتی بانک‌ها می‌باشد.

دکتر رضا حمزه‌ای

هوشمنگ نادریان، تحت عنوان "جایگاه نظارتی حسابرسی مستقل در بانک‌ها"

محور سخنرانی ایشان تحت مباحث نقش خدمات حسابرسی مستقل، وضعیت حسابرسی بانک‌ها، مقایسه حجم فعالیت بانک‌ها با درآمد ناخالص ملی و بودجه کل کشور، سودآوری بانک‌ها و شرکت‌های تحت پوشش، کیفیت حسابدهی بانک‌ها، چالش‌های اساسی در حسابدهی بانک‌ها، بانک از منظر

تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات و نحوه انجام امور به روش‌های جدید باید حالت پویا داشته و از نظر آموزش و تربیت نیروی کارآزموده و مسلط و نحوه انجام نظارت به منظور حصول اطمینان از صحت و حسن جریان امور و رعایت ضوابط و مقررات توسط مستوان بانک‌ها از درجه حساسیت و اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد. هم چنین نظارت به منظور حصول اطمینان از درستی و صحت جریان امور، مادام که منجر به ایجاد اختلال و مراحمت برای جریان عادی و روزمره دستگاه نظارت شونده نشود، از نظر نحوه انجام، گستره و عمق، هیچ حد و محدودیتی نباید داشته باشد. "نظارت بر اجرا" و "دخالت در اجرا" دو امر کاملاً متفاوت با سازوکارهای متفاوت و فرایندهای متفاوت می‌باشند و نباید اجازه داد این دو با یکدیگر اختلاط یابند. کوشش در تسری یکی به حوزه عمل دیگری اگر چه ممکن است در کوتاه‌مدت نتایج فوری مطلوبی را به دست دهد، لیکن ضررهای جبران‌ناپذیری را باید از اتخاذ چنین میان‌برهایی در انجام کارها انتظار داشت.

سرمایه در بانک‌ها و دیگر تشکل‌های مالی تهیه و به اجرا درآورند. با توجه به رشد سریع فعالیت تشکل‌های مالی و بانک‌ها و توسعه حجم سپرده‌های جذب شده و تسهیلات اعطایی ارائه شده، موضوع شناسایی، محاسبه، کنترل و مدیریت ریسک در این نهادها از اهمیت بالایی برخوردار گردیده است. با نگرشی به سمت آینده، اصول مدیریت ریسک در بانک‌ها و تشکل‌های مالی در ایران بسیار مهم و لازم بوده و نظام‌های مورد نیاز برای مدیریت کردن ریسک، نیاز به توجه خاصی دارد.

دکتر سید ولی الله
فاطمی اردکانی

دکتر رضا حمزه‌ای، تحت عنوان "مدل بانکداری در مقیاس جهانی"

محورهای مورد بحث ایشان عبارت بود از: نگاهی به رویکرد مدیریت استراتژیک بانکی - چشم‌انداز آتی فعالیت‌های بانک، ارزش‌ها و اهداف - ارائه محصولات و خدمات گوناگون به مشتریان در بانکداری مدرن - مروری بر تصمیمات بانکی در شرایط ریسک و عدم اطمینان - روش‌های بانکداری الکترونیک - مدیریت امور بانکی در محبط بین‌المللی - رقابت موسسات مالی غیربانکی با بانک‌ها - آشنایی با موسسات سپرده‌گذاری - مدیریت مالی بانکی، مدیریت دارایی‌ها و مدیریت بدھی‌ها.

عبدالله طالبی

دکتر سید ولی الله فاطمی اردکانی، تحت عنوان "فناوری اطلاعات و ارتباطات در بانک‌ها"

محورهای بحث ایشان موارد زیر بود:

تعريف بانکداری نوین - بررسی مدل ستونی

اطلاعات و ارتباطات - نیازهای حسابداری

جامع بانکی - رویکرد نوین در کدگذاری

حساب‌ها و سیستم‌ها - ضرورت عملیات

Online داخل و بین بانکی - توسعه خدمات

بانکی - ضرورت سرویس‌های E-Banking و

امنیت و نظارت آن - مدیریت ریسک و اصول

۱۴ گانه کمیته Basel - نقش فن‌آوری در ایجاد و

مدیریت ریسک و هزینه خدمات.

عبدالله طالبی، تحت عنوان "حدود نظارت و تفاوت آن با دخالت"

امر نظارت با همه سادگی تعریف عرفی و لغوی آن به لحاظ محتوا، موضوعی است بسیار گسترده که تحقق صحیح آن محتاج ملاحظات و سازوکارهای مناسب بوده و طبعاً این سازوکارها به لحاظ تحولات سریع در

از یک سو و کاربرد روزافزون آنها در سازمان‌های کشورهای پیشرفته از سوی دیگر الگوی مدیریت را متحول ساخت و برای ارزیابی عملکرد مدیریت معیارهای تازه‌ای ارائه داد. با نگاهی دقیق‌تر متوجه می‌شویم که اهمیت این دو مفهوم برای جوامع اداری ساختارهای اجتماعی - سیاسی غیردموکراتیک چیز دیگری است. از دهه ۱۹۹۰ به مفهوم مسئولیت اجتماعی بُعد تازه‌ای افزوده شده که با نام مسئولیت اخلاقی وارد ادبیات مدیریت شده است. این مفهوم نیز الگوهای متدالو را دگرگون ساخته و به طرز شگفت‌انگیزی به تدریج به اهرم موثر کسب مزیت رقابتی در سازمان‌ها تبدیل می‌شود. افزون برآن با توجه به رشد شتابان نهادهای مدنی در جوامع دمکراتیک ما شاهد پیدایش سازمان‌هایی البته به شکل تشكیل‌های غیردولتی با ماموریت ارزیابی عملکرد اخلاقی سازمان‌ها به ویژه در بنگاه‌های اقتصادی و از جمله بانک‌ها هستیم. این تشكیل‌ها به سرعت رویه گسترش‌اند و با مراقبت‌های پی‌گیر سعی دارند سازمان‌های اقتصادی را وادارند از چارچوب معیارهای اخلاقی تعریف شده عدول نکنند. با توجه به رقابتی شدن محیط فعالیت بانک‌ها در ایران از یک سو و حضور فعال‌تر آنان در عرصه‌های جهانی از سوی دیگر طرح این بحث از جایگاه خاصی برخوردار خواهد بود.

در پایان مجله "حسابدار" از کلیه مسئولین و دست‌اندرکاران برگزاری همایش قدردانی می‌نماید سعی می‌شود در صورت امکان به منظور آگاهی خوانندگان عزیز و برنامه‌ریزی لازم، جدول برگزارش همایش‌های حرفه‌ای تخصصی در سال ۸۴ در شماره‌های بعد به اطلاع علاقه‌مندان برسد.

دکتر حسین کثیری، تحت عنوان "نظارت و حسابرسی اثربخش در نظام بانکی"

از منظر حاکمیت شرکتی، نظارت و حسابرسی، بخشی غیرقابل تفکیک از مکانیزم حاکمیت شرکتی بانک را تشکیل می‌دهد. مکانیزمی که از طریق آن هدایت و نظارت بر فعالیت‌های بانک در راستای حمایت از منافع سرمایه‌گذاران و افزایش ارزش بانک به همراه رعایت فوق و سایر ذی‌نفعان تحقق می‌یابد. از دیدگاه ساختار کنترل داخلی، نظارت و حسابرسی به عنوان یکی از اجزای چارچوب کنترل داخلی برای اطمینان از قابل حصول بودن اهداف و ارزیابی کیفیت عملکرد بانک شناخته می‌شود. بخشی از "نظارت مستقیم" توسط مدیریت بانک در راستای وظایف نظارتی مدیریت صورت می‌گیرد و بخشی دیگر مستقلًا توسط فرایند حسابرسی انجام می‌شود. فرایند نظارت و حسابرسی مستقل در بانک‌ها متشکل از دو

دکتر حسین کثیری

دکتر شهیندخت خوارزمی مکانیزم داخلی و مکانیزم خارجی می‌باشد. لذا هماهنگی و تبادل اطلاعات بین این دو مکانیزم در راستای اثربخشی و کاهش هزینه نظارت و حسابرسی و تحقق اهداف بانک ضروریست و لازم است این هماهنگی از طریق مکانیزمی مدون در بانک استقرار یابد. یکی از راههای ایجاد هماهنگی، تشکیل کمیته حسابرسی بانک است.

دکتر شهیندخت خوارزمی، تحت عنوان "مسئولیت اخلاقی سازمان‌ها و مدیران"

تحولات پر شتاب محیط کسب و کار، به طور طبیعی محرك مهم پارادایم شیفت مدیریت به شمار می‌آید و باعث پیدایش اندیشه‌های تازه‌ای شد. در میان اندیشه‌ها دو مفهوم مشتری محوری و مسئولیت اجتماعی جایگاه خاصی دارند با اشاعه این دو مفهوم در ادبیات مدیریت

نقش سرمایه‌گذاران نهادی در حاکمیت ...

دارایی‌ها انجامیده‌اند (مثلًا، میکلسون و روپک، ۱۹۹۵؛ شوم و سینگ، ۱۹۹۵؛ بتل و همکاران، ۱۹۹۸). هم چنین استریلکلند و همکاران (۱۹۹۶) نشان دادند که نظارت سهامداران به افزایش ارزش شرکت می‌انجامد. هم چنین نسبیت (۱۹۹۴) و اسمیت (۱۹۹۶a) دریافتند که فعالیت‌گرایی صندوق‌های وجوده بازنشتگی اثر مثبت قابل ملاحظه‌ای بر عملکرد مالی شرکت‌های هدف این صندوق‌ها داشته است.

هم چنین شواهد مخالف هم وجود دارد. چند پژوهش نشان داده‌اند که شواهد ضعیفی از رابطه‌ی بین تملک توسط سرمایه‌گذاران نهادی و عملکرد مالی شرکت‌های سهامی وجود دارد (اگراوال و نوئر، ۱۹۸۵). افزون براین، یافته‌های یکی از مطالعات حاکی از آن است که فعالیت‌گرایی سهامداران در قالب پیشنهاد نامه‌های سهامداری به نظر نمی‌رسد که به افزایشی در ارزش شرکت بینجامد و به نظر می‌رسد هیچ تاثیری بر سیاست شرکت ندارد (کارپوف و همکاران، ۱۹۹۶). البته، فاچیو و لاسفر (۲۰۰۰) آیه‌ی یأس برای مزایای متصور از فعالیت‌گرایی صندوق‌های وجوده بازنشتگی بریتانیایی خوانند. آنها هیچ شواهدی را یافتند که نشان دهد خرید بلوکی سهام شرکت‌های بورسی توسط صندوق‌های بازنشتگی مشاغل در بریتانیایی کبیر رابطه‌ای مثبت با سودآوری و ارزش شرکت داشته باشد. آنها از یک ماتریس همبستگی برای کشف رابطه‌ای مثبت بین ارزش شرکت و ساختار مالکیت استفاده کردند. دست آخر در بیشتر موارد رابطه‌ی منفی و ضعیفی را یافتند و نتیجه گرفتند که: صندوق‌های بازنشتگی ارزشی را به شرکت‌های

اکثر پژوهش‌ها با استفاده از داده‌های ایالات متحده انجام شده‌اند و به داده‌های بریتانیایی نپرداخته‌اند. بنابراین ضروری است تا برای تایید افزایش درگیری سرمایه‌گذاران نهادی در حاکمیت شرکتی به این موضوع پرداخته شود.

بداهه‌ای این فرض تلویحی در گزارش همپل و دیگر طرفداران فعالیت‌گرایی سهامداران پذیرفته شده است که دخالت سرمایه‌گذاران نهادی در شرکت‌های سرمایه‌پذیر، بازده‌های مالی بالاتری را تولید می‌کند. یقیناً این برداشت در میان جامعه‌ی سرمایه‌گذاری نهادی وجود دارد که فعالیت‌گرایی، پاداش‌های مالی را به بار می‌آورد، زیرا اعمال نظارت کاراتر بر مدیریت شرکت، منابع سهامداران و مدیران را هم سو می‌کند و بنابراین به بیشینه‌سازی ثروت سهامداران کمک می‌کند.

پژوهش‌های دانشگاهی شواهد مختلطی را درباره‌ی اثر فعالیت‌گرایی سهامداران بر عملکرد و ارزش شرکت‌های سهامی تولید کرده‌اند. برخی مطالعات دانشگاهی دریافت‌های که سرمایه‌گذاران نهادی نفوذی چشمگیر بر درآمد مدیریت عالی دارند، که این امر از حیث حاکمیت شرکتی مثبت ارزیابی می‌شود، زیرا به بهبود عملکرد مالی خواهد انجامید. فرانکس و ماير (۱۹۹۴) این پیوند را در مورد شرکت‌های آلمانی نشان دادند، هم چنین شواهد مشابهی را کاپلان و مینتون (۱۹۹۴) و کانگ و شیواسانی (۱۹۹۵) در مورد شرکت‌های ژاپنی فراهم آورden. افزون بر این، برخی پژوهش‌ها نشان داده‌اند که خریدهای بلوکی سهام توسط سرمایه‌گذاران نهادی به افزایش ارزش شرکت، درآمد مدیریت عالی، عملکرد مالی و فروش

نیاز دارند (مانکس، ۲۰۰۱). با وجود این، حتی صندوق‌های وجوده که منفعل نیستند اما دارای شرکت‌های تابع بسیار بزرگی هستند نمی‌توانند به دلیل تاثیر بالقوه‌ی چنین عملی بر بازار سهام، سرمایه‌برداری کنند.

هم چنین به لحاظ نظری امکان دارد که انواع متفاوت نهادهای سرمایه‌گذاری نگرش‌های متفاوتی به حاکمیت شرکتی داشته باشد. به عبارت دیگر، احتمال دارد که از منظر حاکمیت شرکتی سرمایه‌گذاران نهادی، گروهی همگن نباشد. فاچیو و لاسفر (۲۰۰۰)، برای مثال، دلیل آورده‌اند که صندوق‌های وجوده بازنشتگی انگیزش بیشتری برای نظارت بر شرکت‌هایی دارند که در آنها منافع بزرگ‌تری دارند تا انواع دیگر سرمایه‌گذاران نهادی، که ادعا می‌شود فعالیت گراتر باشند. با این وصف، این امر به وسیله‌ی یافته‌های پژوهش آنان پشتیبانی نشد. یعنی، به جای آن، نشان می‌دهد که فعالیت‌گرایی صندوق‌های وجوده بازنشتگی تاثیر اندکی بر شرکت‌ها داشته است یا اصلاً تاثیری نداشته است.

فعالیت‌گرایی سهامداران و عملکرد مالی یک موضوع اساسی در کل مجادلات پیرامون فعالیت‌گرایی سهامداران و نقش سرمایه‌گذاران نهادی در حاکمیت شرکتی این است که آیا چنین دخالتی به عملکرد مالی بالاتر در شرکت‌های سرمایه‌پذیر منتج می‌شود یا خیر. پژوهش‌های بسیاری وجود دارد که کوشیده‌اند تا به این موضوع پردازنند، اما همان طور که در بحث زیر خواهیم دید شواهد قانع‌کننده نیست. هم چنین،

سازوکارهای حاکمیت شرکتی، یعنی نقش سرمایه‌گذاران نهادی بررسی شد. سهامدار فعالانه‌تر می‌تواند به نظارت بهتر بر عملکرد مدیریت شرکت پردازد و از این روش مشکل کارگزاری را فرو کاهد. در این میان، به ویژه درباره‌ی توصیه‌های قوانین و مقررات و آیین‌نامه‌های بریتانیای کبیر پیرامون رای دهنی و ملاقات سرمایه‌گذاران نهادی بحث شد. هم چنین برخی پژوهش‌های تجربی بررسی شده است که عموماً نشان می‌دهند فعالیت‌گرایی سهامداران نهادی رشد یافته است و این امر اثری مثبت بر حاکمیت شرکتی و ارزش شرکت‌های بریتانیایی بر جای گذاشته است. در سراسر مقاله به این مهم پرداخته شد که سرمایه‌گذاران نهادی به عنوان مالکان عمدی شرکت مستولیت دارند تا بر مدیریت شرکت اثر بگذارند و نقشی فعال در سرمایه‌گذاری‌شان ایفا کنند، تا این که مشاهده‌گر منفعل باقی بمانند.

صندوق‌های وجود بازنیستگی در مقام سازوکار حاکمیت شرکتی برای نظارت بر مدیریت شرکت‌ها چیست. البته، بررسی‌ها نشان داده است که مشکلات متداول کارگزاری در صندوق‌های وجود بازنیستگی، به دلیل شبکه‌ی پیچیده‌ی مالکیت‌شان (که در آغاز این مقاله ذکر شد) مانع از شکوفایی توانایی صندوق‌های وجود بازنیستگی اثری با نظارت اثربخش بر شرکت‌های سرمایه‌پذیر شده است.

گفتنی است که به رغم نظارت بالقوه‌ی مثبت سرمایه‌گذاران نهادی، قدرت نسبی آنان در بازار سهام هزینه‌هایی را به بار می‌آورد. طبق اصول سازمان همکاری و توسعه‌ی اقتصادی^۵ (OECD، ۱۹۹۹)، یکی از اصول مهم حاکمیت شرکتی "سالم" این است که با تمام سهامداران به مساوات رفتار شود. از آن جا که سرمایه‌گذاران نهادی در بریتانیای کبیر مانند جاهای دیگر منافع بزرگ‌تری در شرکت‌ها به دست می‌آورند و به واسطه‌ی ملاقات و گفت‌وگو نفوذ بیشتری بر مدیریت شرکت پیدا می‌کنند، بنابراین رفتار مدیریت شرکت با آنها با احتمال زیاد تبعیض‌آمیز است. اشلیفر و ویشنی (۱۹۹۷) به این مشکل پرداخته‌اند. آنها تأکید می‌کنند که سرمایه‌گذاران بزرگ، مانند نهادهای مالی، منافع خودشان را نمایندگی می‌کنند تا منافع کل گروه سهامداران را در برخی کشورها، سرمایه‌گذاران بزرگ با استفاده از حق کنترل‌شان می‌توانند ثروت دیگر سهامداران را باز توزیع کنند که متضمن هزینه‌ی قابل ملاحظه‌ای برای کل سهامداران است.

در این مقاله، یکی از مهم‌ترین

سرمایه‌پذیر نمی‌افزایند. یافته‌های ما تردیدی را درباره‌ی نقش نظارتی صندوق‌های وجود بازنیستگی، که به لحاظ نظری منبت تلفی می‌شود، ایجاد می‌کند...

(فاجیو و لاسفر، ۲۰۰۰، ص. ۱۰۵)

دلایلی را که آنها در مورد یافته‌های اشان ارائه کردند چنین است: نخست این که صندوق‌های وجود بازنیستگی اثری با اهمیت بر شرکت‌های سرمایه‌پذیر ندارند زیرا بلوک‌های سهام تحت تملک آنها بیانگر کسر نسبتاً کوچکی از ارزش کلی دارایی‌های صندوق است. دوم این که صندوق‌های وجود بازنیستگی به علت هزینه‌بری نظارت‌ها تمایلی به نظارت ندارند. سوم اینکه شاید صندوق‌های وجود بازنیستگی به این علت از دخالت پرهیز می‌کنند که نمی‌خواهند توجه عموم را به مشکلات شرکت سرمایه‌پذیر جلب کنند. به هر حال، نتیجه‌گیری کلی آنها این بود که صندوق‌های وجود بازنیستگی اساساً منفعل هستند و به همین دلیل است که نمی‌توانند به کمک سهام بلوکی بر ارزش شرکت‌های سرمایه‌پذیر اثر بگذارند. با این همه، نتایج آنها از داده‌های اواسط دهه‌ی ۱۹۹۰ به دست آمده است. همان‌گونه که پیش از این گفته شد، تغییرات نهادها، مانند تغییر در قانون هیات امنا و قوانین و مقررات حاکمیت شرکتی باعث انگیزش فعالیت‌گرایی صندوق‌های وجود بازنیستگی شدند. به همین دلیل است که آنها احتمالاً فعال‌تر شده‌اند. روشن است که باید پژوهش‌های بیشتری انجام شود تا گستره‌ی این تغییرات و گستره‌ی فعال‌تر شدن صندوق‌های وجود بازنیستگی تعیین شود. این یافته‌ها ما را به این پرسش رهنمون می‌سازد که مشارکت واقعی

1- price-sensitive information

2- insider information

3- Financial Services Act 1986

4- Charkham

5- Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) Principles

1- Shleifer, A. and Vishny, R.W. (1997) "A Survey of Corporate Governance", Journal of Finance, 52(2), June, 737-738.

2- Agrawal, A. and Kneeber, C.R.(1995) . in Performance and Mechanisms to Control Agency Problems between Managers and Shareholders", Journal of Financial and Quantitative Analysis, 31(3), September, 377-397.

انجمن حسابداران خبره ایران

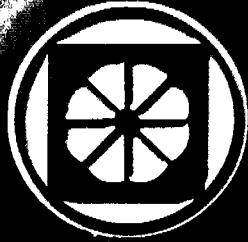
دوره‌های حسابداری و مدیریت مالی مرکز آموزش‌های کاربردی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با همکاری انجمن حسابداران خبره ایران

دوره‌های حسابداری و مالی کوتاه‌مدت و بلندمدت:

کد دوره	نام دوره	مدت دوره	شهریه	پیش‌نیاز
۱۰۰	دورة		لوبال	
۲۰۱	حسابداری مالی (۱)	۶ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	حداکثر دبیلم
۲۰۲	حسابداری مالی (۲)	۶ ساعت	۵۵۰,۰۰۰	۲۰۱
۲۰۳	حسابداری مالی (۲)	۵ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۲۰۲
۲۰۴	حسابداری مالی (۲)	۵ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۲۰۲
۲۰۵	حسابداری صنعتی (۱)	۶ ساعت	۷۵۰,۰۰۰	۲۰۲
۲۰۶	حسابداری صنعتی (۲)	۵ ساعت	۷۵۰,۰۰۰	۲۰۵
۲۰۷	حسابداری مدیریت	۴ ساعت	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۶
۲۰۸	مدیریت مالی	۲ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۲۰۲
۲۰۹	صورتهای مالی تلفیقی	۲ ساعت	۱,۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۰	حسابرسی داخلی و عملیاتی	۲ ساعت	۷۵۰,۰۰۰	۲۰۲
۲۱۱	قانون مالیات‌های مستقیم	۲۵ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۲۰۲
۲۱۲	مدیریت مالی برای مدیران غیرمالی	۲۰ ساعت	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲ سال سابقه مدیریت
۲۱۳	مدیریت سرمایه‌گذاری در بورس و مهندسی مالی	۲۰ ساعت	۱,۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۴	تجزیه و تحلیل و طراحی سیستمهای حسابداری	۲۰ ساعت	۸۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۵	اصول برنامه‌ریزی و بودجه	۲۰ ساعت	۷۵۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۶	تهیه صورت گردش وجوده نقد	۱۲ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۷	تهیه و ارائه صورتهای مالی با استفاده از (استانداردهای حسابداری ۲۱، ۲۶ و ۱۳)	۲۰ ساعت	۷۵۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۱۸	کاربرد نرم‌افزارهای مالی	۶ ساعت	۸۰۰,۰۰۰	۲۰۲
۲۱۹	کارگاه آموزش حسابداری با کامپیوتر	۴ ساعت	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۲
۲۲۰	دوره عالی حسابداری و مدیریت مالی	۲۶ ساعت	۲,۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۲۲۱	دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی (۱)	۲۶ ساعت	۲,۷۵۰,۰۰۰	۲۰۲
۲۲۲	دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی (۲)	۲۶ ساعت	۲,۰۰۰,۰۰۰	فوق‌دبیلم و سابقه کار حسابداری یا ۵۰۳
۲۲۳	حسابداری مالی (۱) به زبان انگلیسی	۶ ساعت	۱,۰۰۰,۰۰۰	حداکثر دبیلم و دانستن زبان انگلیسی
۲۲۴	زبان تخصصی حسابداری	۵ ساعت	۸۰۰,۰۰۰	حداکثر دبیلم آشنایی به زبان انگلیسی

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر می‌توانید با مرکز آموزش‌های کاربردی اتاق بازرگانی به آدرس زیر مراجعه یا با تلفن‌های مرکز تماس حاصل فرمایید.

خیابان انقلاب، پعد از میدان فردوسی خیابان شهید موسوی (فرصت جلوی) بن سنت نیکپور پلاک ۶۶
تلفن ۸۸۲۸۷۸۷ نمبر ۸۸۲۹۶۵۴

با خود از اینکه نیست: اینستیگریت چه

www.elixir.com

تهران، خیابان ولیعصر، پلازا میدان و تج، هفتاد و ششمین بلوک
کد پستی: ۱۹۶۹۹، تلفن: ۰۲۶۹۵/۶۴۳۰، فکس: ۰۲۶۹۵/۷۷۸۱۴۵
تلفن: ۰۲۶۹۵۵۵-۳۰۰، نامبر: ۸۷۷۱۴۵

سرمایه‌گذاری بین‌المللی در بازارهای مالی

نمایشکر ۳ - تعداد شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار کشورهای منتخب (در ۳۱ دسامبر ۲۰۰۱)

نام کشور	تعداد کل	تعداد داخلی	تعداد خارجی	درصد خارجی به کل
انگلیس	۲۹۲۹	۲۰۰۳	۵۰۱	۱۷/۱
	۲۴۶۸	۲۰۲۵	۲۲۲	۱۷/۵
	۲۷۲۶	۲۰۲۹	۲۸۷	۱۰/۳
	۹۸۹	۷۲۲	۲۲۰	۲۲/۸
	۲۷۰	۵۴	۲۱۶	۸۰
	۱۱۸۵	۱۰۲۱	۱۶۳	۱۲/۸
	۴۱۶	۲۵۲	۱۶۲	۲۹/۴
	۲۹۲	۲۲۲	۱۵۸	۴۰/۲
	۲۶۵	۱۶۱	۱۰۲	۲۹/۲

Source: Choi, Frost and Meek, International Accounting, Orentice Hall, 4th Ed., 2002.

و ارائه نمایند. در این زمینه پذیرش بیانیه‌های IAS، این محدودیت‌ها را کاهش داده یا از بین می‌برد.

۲- موسسات بین‌المللی حسابداری: شرکت‌های بین‌المللی حسابداری گروه دیگری را تشکیل می‌دهند. آنها وظیفه ارائه خدمات حسابداری و حسابرسی و مشاوره را در بسیاری از کشورهای به‌عهده دارند. برای انجام این خدمات باید در حیطه اصول حسابداری داخلی آن کشور و مقررات موضوعه آن دارای مهارت کافی باشند. فرایند توسعه این مهارت‌ها و تخصص‌ها برای شرکت‌های مذکور بسیار هزینه‌بر است، لذا هماهنگی جهانی در استانداردهای حسابداری، هزینه‌های مذکور را به میزان قابل توجیه کاهش می‌دهد.

۳- موسسات بین‌المللی نیمه دولتی:^{۱۲} سازمان‌های بین‌المللی جهانی مانند سازمان ملل متحده (UN)، اتحادیه اروپا (EU) و سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (OECD) نیز علاقه‌مند به دست آوردن اطلاعات قابل مقایسه مالی می‌باشند. این سازمان‌ها نیازمند ارزیابی پژوهش‌های مختلف در کشورهای دنیا هستند لذا استانداردهای حسابداری فراگیر و بین‌المللی، اطلاعات مالی قابل مقایسه و مورد نیاز این سازمان‌ها را تأمین می‌کند.

تکنولوژی برتر اطلاعاتی، به واسطه پیشرفت سیستم‌های الکترونیکی اطلاعات، حجم انبوحی از اطلاعات مالی بین‌المللی در دسترس هستند و تعداد بیشتری از سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی از طریق سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی بهره‌مند می‌شوند. گروه سومی که از هماهنگی و یکسانی استانداردهای حسابداری منتفع می‌شوند، شرکت‌های با سایز بزرگ، موسسات حسابداری بین‌المللی، سازمان‌های نیمه دولتی بین‌المللی و موسسات قانون‌گذاری و دولتی و بازارهای مالی می‌باشند که هر یک به اختصار تشریح می‌شوند.

۱- شرکت‌های بزرگ: برخی از واحدهای تجاری که نام آنها در بین شرکت‌های بزرگ سازمان‌های بورس اوراق بهادار دنیا قرار دارد، چند ملیتی نیستند ولی در جهت دست‌یابی به منابع مالی بیشتر و معامله بیشتر اوراق بهادار خود اهتمام می‌ورزند. به‌حال بدنۀ قانون‌گذاری سازمان بورس اوراق اوراق بهادار در آمریکا مانند کمیسیون بورس اوراق بهادار (SEC)^{۱۳} (SEC) برخی الزامات محدودکننده را در این زمینه وضع نموده‌اند که عمدهاً شرکت‌ها را ملزم می‌نماید صورت‌های مالی خود را براساس استانداردهای گزارشگری مالی داخلی تهیه

آمریکای لاتین و آفریقای مرکزی نسبت به سه منطقه دیگر کمتر است. این امری طبیعی است زیرا بسیاری از شرکت‌های چند ملیتی که در سرمایه‌گذاری‌های اوراق بهادار و بورس‌های کشورهای مختلف وارد می‌شوند همانند یک اداره مرکزی در آنها فعال می‌شوند. این شرکت‌ها به دنبال رشد بیشتر و ارتقا عملکرد و انجام تجارت‌های هزینه کم‌تر هستند. در این میان شرکت‌های مذکور برای نیل به آرمان، رسالت و اهداف خود و تجارت ارزان‌تر، نیازمند به کارگیری راه‌کارهای بین‌المللی هستند. برای ارزیابی هوشمندانه این راه کارهای آنها نیازمند اطلاعات قابل اعتماد می‌باشند. گوناگونی روشهای حسابداری و الزامات استانداردهای ملی حسابداری که در هر کشوری متفاوت است در محیط تجارت بین‌المللی مشکلی بزرگ و پرهزینه برای این شرکت‌ها بوده است. چنانچه در همه کشورهای جهان، استانداردهای حسابداری یکسان (مانند استانداردهای بین‌المللی حسابداری) به کار گرفته شود، شرکت‌های چند ملیتی نفع بیشتری می‌برند.

گروه دیگری که از هماهنگی بین‌المللی استانداردها نفع می‌برند، سرمایه‌گذاران فرامرزی هستند، که با دست‌یابی به

کشور	عضو IFAC	استانداردهای حسابداری بین‌المللی	استانداردهای حسابداری ملی از استانداردهای حسابداری ایران استفاده نمی‌کنند.	شرکت‌های داخلی در بورس ایران
ایران	بله	همه از استانداردهای ملی کاربرد دارد	استانداردهای حسابداری	۲۸۵
بحرين	بله	بدون اطلاعات	بانکها IAS را به کار می‌گيرند.	۲۶
مصر	بله	کلیه شرکت‌های پذیرفته اندک شده بورس باید از IAS استفاده نمایند.	همان IAS با تغیيرات	۱۰۷۵ ر.
عراق	بله	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات
اسرائيل	بله	استانداردهای ملی اسرائیل کاربرد دارد.	استانداردهای حسابداری با GAAP یا آمریکا یکی است. هدف بلندمدت گاهنگ‌سازی IAS اسرائیل با IAS است.	۶۶۳
اردن	بله	کلیه شرکت‌های پذیرفته شده باید از IAS استفاده نمایند	بدون اطلاعات	۱۶۳
کویت	بله	کلیه شرکت‌های پذیرفته شده باید از IAS تبعیت نمایند	استانداردهای IAS با ملی مطابقت دارد و تغیيرات اندک است.	۷۷
لبنان	بله	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	۱۲
لیبی	بله	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات
موروکو	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات
فلسطین	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات
عمان	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات
قطر	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات
عربستان	بله	بدون اطلاعات	استانداردهای حسابداری بدون اطلاعات بوسیله‌ی وزارت اقتصاد وضع می‌شود.	بدون اطلاعات
سودان	بله	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات	بدون اطلاعات
سوریه	بله	بدون اطلاعات	انجمن حسابداران خبره استانداردها را وضع می‌کنند که عمدتاً همان IAS است.	بدون اطلاعات
تونس	بله	بدون اطلاعات	استانداردهای حسابداری بوسیله‌ی وزارت اقتصاد وضع شده و مشابه IAS است	بدون اطلاعات
ترکیه	بله	از GAAP یا استانداردهای همه بانکها و موسسات مالی و اقتصادی از IAS استفاده می‌شود. استفاده می‌کند.	امان	۲۱۵

Source: International Accounting standard Board, www.iasb.org

بین‌المللی در فرایند گزارشگری آنها کاملاً احساس می‌شود.

در ادامه این مقاله، در مورد منافع استفاده از استانداردهای بین‌المللی حسابداری در بورس اوراق بهادار کشورهای منتخب خاورمیانه بحث می‌شود که اغلب آنها کشورهای در حال توسعه بوده و با بسیاری از مشکلات اقتصادی روبرو هستند. به نظر می‌رسد، مجاز شمردن رعایت استانداردهای IAS برای مقاصد گزارشگری مالی می‌تواند سازمان بورس اوراق بهادار این قبیل کشورها را در جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی یاری نماید.

اغلب بازارهای سرمایه کشورهای خاورمیانه و حتی برخی کشورهای آفریقایی علی‌رغم تفاوت‌های خاص، شbahat بسیاری با هم دارند. کشورهایی مانند مصر و ترکیه و ایوان اقتصاد در حال توسعه داشته و نیازمند جذب سرمایه از خارج می‌باشند، در حالی که کشورهای نفتی منطقه مانند عربستان و کویت سرمایه کافی داشته و در بازارهای خارجی سرمایه‌گذاری می‌نمایند. بازار سرمایه هر دو دسته کشورهای مذکور، نیازمند گسترش استانداردهای بین‌المللی حسابداری می‌باشند زیرا سرمایه‌گذاری خارجی در فعالیت‌های آنان تاثیر با اهمیتی دارد.

در نمایشگر ۴، بازارهای سرمایه بسیاری از کشورهای خاورمیانه و نیز برخی کشورهای منتخب دیگر و نحوی رعایت استانداردهای بین‌المللی حسابداری در آنها ارائه شده است. با مقایسه نمایشگر ۴ و ۳ نیز بسیاری از ضرورت‌ها و نیازها را می‌توان استنباط نمود.

با نگاهی اجمالی به نمایشگر ۴ مشخص می‌شود که در برخی کشورها IAS اظهاری می‌می‌دارد، لازم به توضیح است که در نمایشگر ۴، ستون اول نشان‌دهنده این است که آیا سازمان بورس اوراق بهادر کشور مربوطه عضو IFAC می‌باشد یا خیر؟ ستون دوم نیز پذیرش IAS را در بورس‌های اوراق بهادر کشورها نشان می‌دهد و در ستون سوم استانداردهای

اگر بورس اوراق بهادر کشورهای مختلف در اساسنامه‌های مالی مقرر نمایند که استانداردهای بین‌المللی حسابداری توسط آنان باید رعایت شود، این امر می‌تواند بین‌المللی کردن آنها را تقویت نماید. به همین دلیل، سازمان بین‌المللی کمیسیون اوراق بهادر (IOSCO) علاقه‌مندی زیادی به رعایت استانداردهای بین‌المللی حسابداری داشته و IASC را تحت فشار قرار داد تا یک پروژه‌ی اصلی برای استانداردها را تعریف کرده و اجرا نماید. پس از اجرا و تکمیل این پروژه توسط IASC، IOSC ارزیابی آنها را آغاز کرد.

سراجام IOSCO پس از اتمام ارزیابی استانداردهای ارائه شده در پروژه‌ی فوق، توصیه نمود که شرکت‌های خارجی و بین‌المللی زیر مجموعه، تعداد ۳۰ استاندارد ارائه شده را رعایت نمایند. این پیش‌نویس که توسط IOSCO تهیه شده بود، نقطه عطفی برای حمایت از IASC بود. در نتیجه انتظار می‌رود که روز به روز به تعداد سازمان‌های بورس اوراق بهادر که صورت‌های مالی شرکت‌های تحت پوشش آنها براساس بیانیه‌های IAS تهیه می‌شوند، اضافه گردد.

در حقیقت همه کشورهایی که در نمایشگر ۳ ارائه شده (به جز ایالات متحده) به شرکت‌های خارجی اجازه داده‌اند که از بیانیه‌های IAS برای تهیه صورت‌های مالی بهره گیرند. در ایالات متحده، SEC شرکت‌های ذیرپیغ را ملزم کرده است که چنانچه از IAS برای مقاصد گزارشگری مالی بهره می‌گیرند، باید صورت‌های مالی تطبیقی را مطابق با FASB تهیه و ارائه نمایند.

آنچه که در نمایشگر ۳ ارائه شده بود، مربوط به کشورهای توسعه یافته بوده که تعداد شرکت‌های بین‌المللی و خارجی آنها بیش تر از کشورهای در حال توسعه است. امروزه با توجه به مطالب پیش‌گفته و وضعیت اقتصادی جهان، کشورهای در حال توسعه به عنوان یک یکی از راه‌کارهای اصلی جهت توسعه خود باید از سرمایه‌گذاری‌های خارجی استقبال نمایند لذا ضرورت توجه به استانداردهای

۴. کشورهای در حال توسعه: بسیاری از کشورهای در حال توسعه مانند کشورهای اروپای شرقی، مشکلات کشورهای توسعه یافته را تجربه نکرده‌اند به همین دلیل استانداردهای حسابداری ملی آنها جامع و فراگیر نیست. اگر هیئت‌های قانون‌گذار در این کشورها، نسبت به استانداردهای بین‌المللی و قبول آنها انعطاف داشته باشد، علاوه بر اینکه دارای مجموعه‌ای از استانداردهای جامع می‌شوند، می‌توانند از نظر ورود به بازارهای تجاری بین‌المللی و دسترسی به منابع اقتصادی جهانی و مانند آنها پذیرش بیشتری داشته باشند.

۵. توسعه‌ی بازارهای سرمایه کشورها: استانداردهای حسابداری بین‌المللی می‌توانند برای توسعه بازارهای مالی بین‌المللی بسیار موثر، مهم و مفید باشند خصوصاً برای سازمان‌های بورس اوراق بهادر در کشورهای مختلف، به خاطر اهمیت توسعه بازارهای سرمایه ذیلاً به تفصیل این موضوع تشریح می‌شود.

افزایش فعالیت‌های تامین مالی در سطح بین‌المللی و در اختیار داشتن حجم عظیمی از اطلاعات در مورد اقتصاد جهانی به واسطه پسرفت‌های تکنولوژی، موجب شده است که بازارهای سرمایه و اوراق بهادر بزرگ دنیا به سمت و سوی تفکر بین‌المللی رهنمون شوند. نمایشگر ۳، تعداد شرکت‌های داخلی و خارجی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر کشورهایی را نشان می‌دهد که حداقل یک‌صد شرکت خارجی لیست شده در تابلو خود دارند.

همان‌گونه که در نمایشگر ۳ مشاهده می‌شود، در بورس اوراق بهادر انگلیس و Nasdaq ببورس اوراق بهادر Nyse و آمریکا بیش از ۴۰۰ شرکت خارجی لیست شده وجود دارد و در آلمان و لوکزامبورگ این تعداد به بیش از دویست شرکت می‌رسد. ستون آخر این جدول، نسبت تعداد شرکت‌های خارجی به کل شرکت‌های پذیرفته شده بورس را بر حسب درصد نشان می‌دهد.

- 1- Real-Time Data Services**
 - 2- International Accounting Standards**
 - 3- International Accounting Standards Committee**
 - 4- Genetally Accepted Accounting Principles**
 - 5- Commercial Loans**
 - 6- Official Flows**
 - 7- International Organization of Securities Exchange Commissions**
 - 8- Financial Accounting Standard Board**
 - 9- International Standard Setting Body**
 - 10- International Accounting Standard Board**
 - 11- Securities Exchange Commission**
 - 12- Intergovernmental Organization**
 - 13- Assymetric Information**

حسابداری قابل اجرا در هر کشور قید شده است. سنتون چهارم و پنجم به ترتیب به تعداد شرکت‌های داخلی و خارجی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار کشورهای مربوطه اختصاص دارد.

استانداردهای حسابداری توسط مجامع مختلف حرفه‌ای و قانون‌گذاری تهیه و ارائه می‌شود. در این مقاله سرمایه‌گذاران فرامرزی و تاریخچه استانداردهای بین‌المللی حسابداری در کشورهای مختلف و موقعیت موسسات فنی و حرفه‌ای تاثیرگذار مطرح گردید. با توجه به افزایش معاملات بین‌المللی وجود سرمایه‌گذاران خارجی و ضرورت توسعه اقتصادی کشورهای در حال توسعه با عنایت به کلیه امکانات و از جمله منابع خارجی، لزوم توجه بیشتر کشورهای مذکور را به استانداردهای بین‌المللی حسابداری آشکار می‌سازد امروزه، بسیاری از کشورهای در حال توسعه از استانداردهای بین‌المللی بهره گرفته و گزارشگری مالی خود را برهمان اساس انجام می‌دهند. لذا با توجه به موقعیت کنونی اقتصادی و تجاری دنیا به نظر می‌رسد استفاده کامل جهانی از استانداردهای بین‌المللی واحد در آینده، چندان دور از ذهن نباشد.

در نهایت می‌توان منافع یکسان‌سازی استانداردها در بازارهای مالی را به ترتیب زیر خلاصه نمود:

- سندمارکتی بین‌المللی سبداری ایندی می‌سازد امروزه، بسیاری از کشورهای در حال توسعه از استانداردهای بین‌المللی بهره‌گرفته و گزارشگری مالی خود را برهمان اساس انجام می‌دهند. لذا با توجه به موقعیت کنونی اقتصادی و تجاری دنیا به نظر می‌رسد استفاده کامل جهانی از استانداردهای بین‌المللی واحد در آینده، چندان دور از ذهن نیاشد.

در نهایت می‌توان منافع یکسان‌سازی استانداردها در بازارهای مالی را به ترتیب زیر خلاصه نمود:

 - ۱) یکپارچه‌سازی و رقابتی کردن بازارها به طوری که اطلاعات در زمینه‌ی منابع و حجم معاملات و عملکرد با یک مبنای واحد تهیه و در اختیار همگان قرار گیرد زیرا موجب تصمیم‌گیری‌های بهتر می‌شود؛
 - ۲) کاهش هزینه‌های دست‌یابی به اطلاعات؛ ۳) کاهش اطلاعات نامتقارن^{۱۳} بین معامله‌گران داخلی و خارجی؛
 - ۴) زمینه‌سازی برای افزایش جذب سرمایه‌گذاران خارجی به بازار سرمایه داخلی و خارجی؛ ۵) افزایش سرعت، افزایش نقدینگی و نیز بازدهی بازارهای سرمایه داخلی و خارجی؛ ۶) افزایش توان مشارکت و هم‌فکری در مسائل بین‌المللی بازار سرمایه و معاملات بین‌المللی اوراق بهادار.